

ଓହରଣଗୁଡ଼

ବୀଜ ଲାଭ ଲିଙ୍କରେ

ଅନ୍ତର୍ଭାବ ୮

ଓହରଣଗୁଡ଼ ବୀଜ ଲାଭ ଲିଙ୍କରେ

මහ රහතුන් වැඩි මග ඔස්සේ

අතහරීම 5

© මහරභාන් වැඩි මග ඔස්සේ ප්‍රකාශන කමිටුව
පළමුවන මූල්‍යණය - 2016 අප්‍රේල්

ISBN 978-955-7887-12-8

පොත ලබාගත හැකි ස්ථාන

දිවයින පුරා පොත් අලෙවි සැල්

විමසීම් - 071 2 199 900

(කාර්යාල වෛලවත් හිදි පමණක් ඇමතිමට කාරුණිකවත්න)

ඡ්‍යාරෝප
වාසර සේනාරන්න

මූල්‍යණය සහ බෙදාහැරීම
ස්මාර්ට් ප්‍රින්ට් සොලියුජනස් සෙන්ටර්
444/3B, පිටිපන දෙපාර්තමේන්තු, හෝමාගම

(සෞද්‍යා තෙල් භාවිතයෙන් නිපදවනු ලැබේ, විෂ රහිත පරිසර සිතකාම් තින්න භාවිතයෙන් මුදිනයි.)

ఈ గోర కృతి ఆవశ్యక నుండురుడు
 లీధద్రు, ఈ ఆంధ్రాభంద్రు
 అపార్మ్రాను స్వింగ తీర
 శ్రీమతిగం కార్యక వీటి ఉచితు
 నీలు దిం తుండు “ధృత్య”
 కిం శ్రవ్య ఆమిష వులు
 ఈ ఆంధ్రా వుబయిల
 బ్రాహ్మణులు లేతా, ఎంజివిషాలి పేరీ,
 రంగావిషాలి లేతా
 కారి యాంగ తులుగు బుంగాలర
 కారి జయింప ప్రశ్న తుల్లి అంత లంగులు
 శ్రీలి జో వుబయిలు శ్రుద్ద శ్రుతాల
 యిల జొకుల శ్రుద్ద ఏరి
 ఏల జొగులు
 శ్రుగర్భ శ్రుతిషుషంగులి
 శ్రుద్ద శ్రుతాల శ్రుద్ద ఏరి
 శ్రుద్ద ఏరి శ్రుతాల
 వెరీల శ్రుతాల శ్రుతి శ్రుతిషుషంగు
 యిల శ్రుద్ద యాగుతాలు లేతా
 కారి జయింప వుబయిలు జోల లంగులు

(శిఖిని బల లెన్నులెన లో జపించ తాపు శిక్షుని ఉపసేచ విచిని ల్పులుకి.)

පිදුම

මේ අනත්ත වූ සංසාරයේ අප කරක් නොගැසු තැනක් වේද? අත් නොවිදී අත්දැකීමක් වෙද්ද? ඒ සා තැන්හි කරක් ගසා, ඒ සා අත්දැකීම් විද මෙලෙසින් තවත් උපතක් ලැබූ අපි මේ භව වකුයේ තවත් කැරකෙමුද? අප හැමදාම කැරකුනේ එකම තැනක් වටාය. විදගත්තේ ජාති, ජරා, ව්‍යාධී, මරණ.... වැනි එකම අත්දැකීම් පෙළකි.

හිත හැරැණු අතේ, හිස හැරැණු අතේ....යන්නන් වාලේ ගිය මේ ගමනේ වෙහෙස යනු 'දුක' යැයි කියාදුන්, ඒ දුකට සමුදීමේ කුමවේදය 'දුක අවබෝධ කිරීම' යැයි කියාදුන්, දුක අවබෝධ කිරීමේ උත්සාහයට වචනයකින් හෝ ආදර්ශයෙන් හෝ සවිය දෙන කළුණාණ මිතුයෙක් යැයි කියන්නා වූ යමෙක් වෙත්ද, ඒ කළුණාණ මිතුයා වෙනුවෙන් මෙය පුදුමි.

‘මහ රහතුන් වැඩි මග ඔස්සේ’ ලිපි මාලාව පින්වත් ඔබ වෙනුවෙන් පුද්ග්‍ර ලැබූ උන්වහන්සේ එදා ඒ සටහන් තබනු ලැබූවේ අප්‍රකටවය. මහා සහ වනන්තරයේ ඇති කුටියක සිට, සිතත්, පරිසරයත් සහ මූලින්ම නිසල මොහොතක, තොටම නිදනා රාත්‍රීයක, විටෙක රුස්ස ගස් අතරින් පෙරි එන ප්‍රහිරු කිරණ හෝ තවත් විටෙක උන්තැරුමේ දුප්පත් එලියේ පිහිටෙන් තැබූ ඒ සටහන් දිවයින සිසාරා සදහම් සුවද වී හමා ගියේය. ඒ සුවද හමන්නේ කොයි ඉසට්ටෙන් දැයි සැදුහැති දනෝ විමසුහ. ඒ දහම් සුවදින් හදවත සුවදවත් කරගත් අයක් ඒ හාරාවතුන් වහන්සේගේ ඒ දහම් සුවද පතුරුවාහල බුදුපුත්‍රන් දැකීමට ප්‍රාර්ථනා කළහ. සත්‍යත්‍රියා කළහ. තවමත් ගලපා ගත නොහැකි දහම් ගැටළුවක් වේ නම් එය ඒ පින්වත් ස්වාමීන්වහන්සේගෙන්ම විමසා ගලපා ගැනීමට උනාන්දු වූහ.

කාලයාගේ ඇවැමෙන් ඒ ප්‍රාර්ථනා ඉටුවිය. සටහනකින් ඔබ දුටු උන්වහන්සේව සියැසීන් දැක ගැනීමට ඔබට හැකිවිය. නැතිනම ඔබට ඒ සදහා හේතු තිබුණි. එතෙක් ඇසීන් කියවූ දහම් ගැලපුම දෙසවනින් ඇසීම උදෙසා දස දහස් ගණනින් රස්වූහ. පිරිස කොතරම් උන්වහන්සේ වටා රස්වූවද, උන්වහන්සේ උන්වහන්සේගේ ස්වභාවයෙන්ම සිටිසේක. රස්වන කදු ගණන් පිරිකරද, දහස් ගණන් පිරිවරද ලෝකය වශයෙන්ම, මාරයා වශයෙන්ම දුටු සේක. ප්‍රසංගාවත්, සාමුකාරයත්, ගැරහුමත්, විවේචනයත් ධර්මයටම ගැලපුහ.

වනයේ රැක්ෂ මණ්ඩලයක රුදුණු භුද්‍යලාව තමන් වහන්සේගේ විවේකය පිණීසත්, ගම නගරයේ සැකැසුණු ධර්ම මණ්ඩපයක ඉල්ලීම ධර්මකාමී ජනතාවගේ පහසුව පිණීස කැපකිරීමක් ලෙසත් වස්කාලයෙන් වස්කාලය, උන්වහන්සේ ඉකත් වසර කිහිපය ගෙවා දැමුහ. නමුත් උන්වහන්සේ අප සැම කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන් අඛණ්ඩවම ශ්‍රී සද්ධර්මය අප සැම වෙත දායාද කළ සේක. මේ එවැනි වූ තවත් උතුම් දහම් ගැලපුම් පෙළක එකතුවකි.

පටුන

රාත්‍රී කාලයට දුම් දමනා තුඩිස්, දහවල් කාලයට ගිනි ගන්නවා	1
රෝගියා තුළින් දේවදුතයෙක් මතුකාට ගන්න දක්ෂ වෙන්න	5
විෂසේස්ර සර්පයින්ට ඔබත් කිරී පොවනවා ද?	12
යහපත් රාත්‍රියක් තුළින්, යහපත් දිනයක් උදාකාට ගන්න	18
වැරදි උපදේශයන්, ඔබව වැරද්දමයි යොමු කරවන්නේ...	22
ආශ්වාදයට අතවනන, පාපකාරී සිතුවිලිවලින් බැහැර වෙන්න...	28
සම්මත විවාහයෙන් පිඩාවට පත්වෙදුදී, අසම්මත සම්බන්ධතාවයන්ට යොමු වෙන්න එපා...	32
අනුන්ව පරික්ෂා කිරීමට පෙරාතුව, තමා තමාව පරික්ෂා කාට ගන්න...	37
දිව්‍ය ලෝකයේත් පන්ති හේදය තිබෙනවා...	44
මහා සාගරය සිදි යනවා සේ ඔබේ දුකා නම සිදි යන්නේ නැහැ...	53
දෙවියනුත් පිඩාවට පත්වෙදුදී, මනුෂ්‍යයේ ගැන කුමන කරා ද?	59
සමාජයේ ඇස් වහලා, ඔබගේ විදර්ශනා ඇස තියුණු කාට ගන්න...64	

මෙමත් භාවනාවේ ආතිතය, අතිතය වශයෙන් දකින්න...	69
අකමැති දේවල් දකින්න ලැබෙන්නේ අපේ අකුසල් නිසාමයි...	76
අනුන් ඔබව මුරුගා අත්තේ තැබුවත්, ඔබ ගහන් බසින්න දක්ෂ වෙන්න ඕනෑ...	83
නිදා ගැනීමට පෙර නිදාගැනීමේ ඉරියවිව ගැන සිතන්න...	90
දරුවාගේ දශකාරකම, ධර්මයේ ඇසෙන් දකින්න...	93
ආර්ථික විද්‍යාව තුළින්. ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය සෞයන පින්වත්න්	97
දෙදෙනෙකුගේ රැක්වූවක් තුළිනුත් ධර්මයක් අසන්න...	99
මරණය ඉදිරියේ පුදකලා තොටන්න...	103

රාත්‍රී කාලයට දුම් දුමනා තුඩස, දහවල් කාලයට ගිනි ගන්නවා

වේලාව සටස හතරට පමණ ඇති. නොවැම්බර වැසි කාලයේ වැසි වලාකුල බොහෝ ම ඉක්මනාට, කදු සහිත තෙත් කළාපිය පරිසරයට අදුර රැගෙන එනවා. ගහ කොළ නිසොල්මනේ තිබෙන්නේ. කුරුල්ලන්ගේ එකිනෙකට වෙනස් වූ කිවිධිවිය තොරතොයියක් තැකිව ඇසෙනවා. දිනයේ අවසාන ආහාර වේලට රසවත් පණුවෙක්, දළඹුවෙක් සොයමින් ගහන් ගහට පියාමින කුරුල්ලන් මේ උත්සාහ ගන්නේ දිනයේ අවසාන ප්‍රාණසාත අකුසලයත් සිදුකොට ගෙන ම රාත්‍රී තිත්දට යන්න. දවස පුරා ම ප්‍රාණසාත අකුසල් ම සිදුකර ගනිමින් පණුවන්, දළඹුවන් මරාගෙන කැමෙන් කුස පිරෙන කොට, කුරුල්ලන්ගේ කිවිධියේ හඩ තව වැඩිවෙනවා. පින්වත් ඔබ ආශ්වාදය ලබන කුරුල්ලන්ගේ කිවිධිවිය කියන්නේ, එම කුරුල්ලන් ලබන කාමයේ ආශ්වාදය. එම ආශ්වාදය උදේසා, අතිත අකුසල් සංස්කාර හේතුවෙන් ම, පණුවන්, දළඹුවන් දසදහස් ගණනක් දිනකට මේ වනපෙන් මරණයට පත්වෙනවා. අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ කුරිරු ස්වභාවය පිළිබඳව පැහැදිලි කමටහනක්, කුරුල්ලන්ගේ කිවිධිවිය තුළ සැගවී තිබෙනවා.

තව මොහොතකින් ඇදිරි වැවේවි වැසි වලාකුල බරවෙච්ච මලානික අදුරු පරිසරය, ජීවිතයට අතිතය සංඡාවන් තව තවත් මෝදුකොට දෙනවා. ‘අදුර වැටුණා, ය කියන කාරණය නොවේ, ජීවිතයට දැනෙන්නේ.’ උදෑසන පැසි ඉර

අනිත්‍යව ගියා'ය කියන කාරණය සි. උදෑසන දිනය පටන් ගන්න කොට තිබූ පරිසරයේ දීප්තිමත්හාවය, අදුර විසින් ගිලගනිදි දිනය පුරාවට පින්වත් ඔබ තුළ සකස් වුණ සිතුවිලි කිදාහක් සංස්කාර විසින් ගිලගන්නට ඇති ද? ඉර ගලාගෙන යන වේගයෙන් ම සංස්කාරයන් ගලාගෙන යනවා. වරෙක ඉර විසින්ම ලෝකය එම්ය කරනවා. වරෙක ඉර විසින් ම ලෝකය අදුරු කරනවා. පින්වත් ඔබ රස්කරන සංස්කාරයන් ද, වරෙක ඔබව සුගතියට යොමු කරනවා; වරෙක ඔබව දුගතියට යොමු කරනවා. සතර මහා ධාතුවෙන් නිරමාණය වූ ඉර නමැති රුපය ද, ගරීරය නමැති ආයතන හයෙන් නිරමාණය වූ රුපය ද, එම රුපයන් කෙරෙහි ජන්දරාගයෙන් සකස්වෙන පංචලපාදානස්කන්ධය ද, පරිසරයට වමන්කාරජනක අර්ථකථනයක් ලබාදෙනවා. මෝහය දැලුලනවා. දැලු කෙරෙහි තාශ්ණාවෙන් බැඳුණ පත්‍රුවන්, දැලුවන් දැලුවල සාරය උරා බොන විට, කුරුල්ලන් එම සතුන්ව මරාගෙන කනවා. ලෝකයේ අර්ථය අවිද්‍යාවෙන් පටලවාගතහොත් පින්වත් ඔබ තුළත් අවිද්‍යාවේ දැලු මෝදුවෙනවා. අවිද්‍යාවේ දැලු අතර සුව සේ වැඩින අකුසල් මූලයන් පින්වත් ඔබේ සුගතියේ සැපය මරා දමනවා. දැන් අදුර වැවෙන්න පුගාක් කිවිටුයි. දිනය පුරාවට මූල ආසියාව ම ආලෝකවත් කරපු ඉර එම්ය අනිත්‍ය වී යනවා. උපැස් යුවුල පැළදෙන මේ සටහන ලියන නික්ෂුවගේ දැස් දෙකත් දැන් කෙවෙනවා. එක ම මොහොතක මූල ආසියාව ම ආලෝකවත් කරපු ඉර අනිත්‍ය වී ගියා නම්, මේ පුංචි ඇස් දෙක ගැන මොන බලාපාරාත්තු තබා ගන්න ද? රුපය, රුපයේ ස්වභාවය වන පාති, ජරා, ව්‍යාධී, මරණ ස්වභාවයෙන් ම තිබුණාදෙන්. අවබෝධය තුළින් ම ඉරත් ඇස්ත් දකින්න ඔබ දක්ෂ වෙන්න ඕනෑම්. ආලෝකයත්, පෙනීමත් දකින්න ඔබ දක්ෂ වෙන්න ඕනෑම්.

රාත්‍රිය ගැන කථාකරන කොට, ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ කුමාරකාශ්‍යප මහරහතන් වහන්සේට අර්ථ දැක්වූ සුතුයක් මතකයට එනවා. එය වම්මික සුතුය. සම්බද්ධාශ්ටික දෙවියෙක් තමයි, රාත්‍රි කාලයේ කුමාරකාශ්‍යප මහරහතන්

වහන්සේ මූණගැසීමට පැමිණිලා, මේ සූත්‍රයට නිධාන වෙච්ච කාරණය පවතින්නේ. මෙම දෙදියා විමසනවා, කුමාරකාශයප මහරහතන් වහන්සේගෙන්, "හිමියනි, තුහිසක් තිබෙනවා. එම තුහිස, රාජී කාලයට දුම් දමනවා. දහවල් කාලයට මේ තුහිස ගිනි ගන්නවා. මේ තුහිස කියන්නේ කුමක්ද? මේ තුහිස රාජී කාලයට දුම් දමනවා, දහවල් කාලයට ගිනි ගන්නවා කියන්නේ කුමක්ද?" කියලා. කුමාරකාශයප රහතන් වහන්සේ, මෙම ප්‍රශ්නය ලොවිතරා බ්ලූරුජාණන් වහන්සේ හමුවට අරගෙන යනවා. ලොවිතරා බ්ලූරුජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, "කුමාරකාශයප, මේ තුහිස තමයි සතර මහා ධාතුවෙන් සැදුණු, ආහාර නිසා පෝෂණය වන මේ ගිරිරය" කියලා. මේ මනුෂ්‍යයා රාජී කාලයට දුම් දමනවා. පින්වත් ඔබ දිනය තිමාකරලා තිදි පැදුරට වැටුණට පස්සේ, තින්ද පැමිණෙන තුරාවට, පසුද්වසේ කළ යුතු ගොඩාක් දේවල් සැලසුම් කරනවා. රැකියාව, ව්‍යාපාරය, අධ්‍යාපනය, පවුල, සමාජ සේවය, විනෝදය... හෙට දවසේ මේවා විදින හැරී, අයිතිකොට ගන්නා හැරී මතසින් විතු මළාගන්නවා; විතර්ක ගොඩනගා ගන්නවා. රාජී කාලය ම ජීවිතය තමැති තුහිස දුම් දැමීම නිසා ම, පුළු දෙනෙකුට වර්තමානයේ තින්ද කියන කාරණය ප්‍රශ්නයක් වෙලා තිබෙනවා. මේ හේතුව නිසා ම වර්තමානයේ මනුෂ්‍යයා, බෙහෙත් පෙත්තකින් තින්ද ලබාගැනීමේ උත්සාහයට පැමිණ තිබෙනවා. වර්තමානයේ පිරිවන් පෙත්තක් ගාමසියකින් ලබාගන්නත් වෙවදා නිරදේශයක් අවශ්‍ය වෙනවා. ඒ තරමට තින්ද තොයාම මනුෂ්‍යයාට ප්‍රශ්නයක් වෙලා. ප්‍රශ්නය විසඳාගන්න මනුෂ්‍යයා උත්සාහගන්නේ, බෙහෙත් පෙති ගිල දම්මින්. එසේත් තැනිනම්, මතදුවා ගිල දම්මින් තවත්ත අතුරු ආබාධ කරා ජීවිතය යොමු කරවමින්. අතාගත ලෝකයේ ඔෂාපන, රෝහල් සේවාවන් මේ හේතුන් නිසා ම ලාභදායී ව්‍යාපාරයන් වෙනවා. මෙම ව්‍යාපාරයන්ගෙන්, සේවාවන්ගෙන් තොරව ජීවත් වීමට මනුෂ්‍යයාට ප්‍රශ්නයන් කමක් ලැබෙන්නේ තැහැ. රෝගීන් නිසා ම අතිරික්ත ධනය මේවාට ගළාගෙන එනවා. එම ක්ෂේත්‍රයන්හි සේවයන් සලසන පින්වතුන් ද එම අතිරික්ත ධනය නිසා ම අකුසල මූලයන්ට කොටුවෙනවා. මාරයා ලෝකය ලස්සනට නිර්මාණය

කරනවා. එක පැත්තකින් ධර්මයෙන් ඇතට යන මනුෂයයින්, රෝගීන් බවට පත්වෙන කොට, නිරෝගීභාවය උදෙසා බෙහෙන් කරන ආයතන අතිරික්ත දනය තුළින් අකුසලයට යොමු කරනවා. හික්ෂුවට මතකයි, මිට වසර විසිපහකට පමණ පෙර, හික්ෂුවගේ ගම් පලාතේ සුදුසුකම්ලත් බවහිර දොස්තර මහත්මයෙක් සිටියා. එම දොස්තර මහත්මයා රෝගියා පරීක්ෂා කරලා අවශ්‍ය බෙහෙන් ලබා දීලා, අය කළේ රුපියල් විස්සයි. එතුමා ම ලංගම බිසයෙන් මසුසලට ගිහිල්ලා, සතියකට වතාවක් අවශ්‍ය මාශය අරගෙන එනවා. අවුරුදු විසිපහක කාලයක් තුළ අපි වර්තමානයේ සිටින අව්වේකි, දිගු පෝලිම් සහිත, මිල අධික වෛද්‍ය සේවාවක් කියන තැනට පැමිණ තිබෙනවා. සුපිරි පන්තියේ රෝහල්, ඉහළ ග්‍රෑනීයේ වෛද්‍ය පහසුකම්, දියුණු කරන ලද මාශය සහ සේවාවන් තුළින් වර්තමානයේ අපි දැකින්නේ මනුෂයාගේ අකුසල් මූලයන්ගේ දියුණුභාවයයි. දුස්සීලභාවයන් නිසා ම ලෝහ්, ද්වේෂ, මෝහ ධර්මතාවයන් නිසා ම, මනුෂයාගේ උපත සහ මරණය අතර කාලපරාසය හින වෙනකොට, එම අඩු කාලපරාසය පිරවෙන්නේ රෝගාබාධවලින්. මේ සේතුවෙන් ඉහත ක්ෂේත්‍රය තවත්ව ජනප්‍රිය වෙනවා. එම ජනප්‍රියභාවය පින්වත් බව අකුසල මූලයන් දෙසටමයි යොමු කරන්නේ. එම නිසා පින්වත් ඔබ දැක්ෂවෙන්න ඕනෑම්, මාරයා ලෝකය සැලසුම් කරන දිගාවට නොව, සද්ධර්මයේ අර්ථයන් වැඩෙන දිගාවට ගමන් කරන්න. ධර්මානුකුලට ජ්විතය ගලපාගැනීමට අදක්ෂ අය, ඕනෑම දිගාවකට ගියදෙන්, පින්වත් ඔබ, ගලා එන මුදල් හමුවේ දුකසැප පටලවාගන්න එපා. ආස්වාදයන් හමුවේ ආදීනවයන් තිබෙනවාමයි. එය ධර්මතාවයක්. එම නිසා තමාගේ සීමාව කුමක්ද, කොතනාද යන්න ධර්මානුකුලට ගලපාගන්න දක්ෂ වෙන්න ඕනෑම්.

රෝගීයා තුළින් දේවදූතයෙක් මතුකොට ගන්න දක්ෂ වෙන්න

හික්ෂුව හොඳින් හඳුනන රජයේ රෝහලක, වසර තිහකට වැඩි කාලයක් සේවය කළ හෙදි පාලිකාවක් සිටියා. ඇය තම රෝහලේ සේවය අකුරට ම සිදුකළ හෙදි සෞයුරියක්. ඇය තිරතුරුව ප්‍රකාශ කලේ තමාට සිල් සමාදන් වීමට, දන් දීමට, භාවනා කිරීමට අවශ්‍ය නොවන බවත්, තමා රෝගීන් වෙනුවෙන් කරන සේවය, රෝගී උපස්ථානය, තමාට හොඳට ම ප්‍රමාණවත් බවයි. ඇය රෝහල් සේවය තුළින් රෝගීන්ට කරන උපස්ථානය, ලොකු ම පින්කම හැරියටයි විශ්වාස කලේ. මේ හේතුව නිසා ම ඇය පන්සල් යාම, සිල් සමාදන්වීම, දන්දීම සිදුකලේ බොහෝ ම අඩුවෙන්. මේ සටහන ලියන වේලාවේ, විශ්‍රාමික ඇය දැඩි ලෙස රෝගීව, සිහිමද ගතියෙන් පසුවන්නේ. ඇය මෙලෙස රෝගීව මාස හයකට වැඩියි. ඇයගේ ඇෂ්තින් කියන්නේ, ඇය ඩුගාක් දක් විදින බවයි. පින්වත් වෙදාය ක්ෂේත්‍රයේ ඔබ තුවණීන් දකින්න. උතුම් තෙරුවන් සරණ පැත්තෙකින් තබලා, රෝගීන් සරණ කරගත් හෙදි සෞහායුරියක්, උතුම් සිලය, සිල්වතුන් උදෙසා ම පූජාකරන දානය පැත්තකින් තබලා රෝගීන්ට පමණක් සලකපු, උපස්ථාන කරපු ගොරවනීය හෙදි සෞහායුරියගේ ජ්විතය තුළ මෙවැනි මොහාතක ගක්තිමත්ව මතුකොට ගැනීමට කුසලයක් තිබිය හැකි ද? සමහරක් පින්වතුන් සිතනවා, තමන් රාජකාරිය හැරියට රෝගීන්ට කරන්නා වූ ප්‍රතිකාර, උපස්ථාන නිසා තමන්ට දාන, සිල, භාවනා කටයුතු කිරීමට අවශ්‍ය වෙන්නේ තැහැ කියලා. පින්වත් ඔබ මේ මුලාවෙන් බැහැර වෙන්නට ඕනෑම. පින්වත් ඔබ රෝගීන්

උදෙසා කරන සේවය, ඔබේ මරණය තමැති අභියෝගාත්මක අවස්ථාවේ දී, ගක්තිමත් කුසලයක් බවට මතුකාට ගැනීමට ඇති ඉඩකඩ ඉතාමත් සීමිතයි. මොකද, පින්වත් මඟ, රකියාවක් වශයෙන් වැටුපක් උදෙසායි මේ උපස්ථානයන් සිදු කරන්නේ. උසස්වීම්, අතිකාල, දිරි දීමනා, සේවා සුරක්ෂිතභාවය, වඩතිය අයිතිවාසිකම් මේවා ලබාගනීමිනුයි ඔබ රෝගියාට උපස්ථානය කරන්නේ.

දෙවැනි කාරණය තමයි, පින්වත් ඔබේ උපස්ථානයට ලක්වෙන රෝගියා, සමහර විට පාවසිලයවත් රකින්නේ නැති කෙනෙක් වෙන්න පුළුවන්. එසේත් නැතිනම්, තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාවෙන් බැහැර කෙනෙක් වෙන්නත් පුළුවන්. එහෙම වෙනකාට කුසල් මූලයන් ගක්තිමත්ව මතුකාට ගැනීමට හැකියාව නැතිවෙනවා. රෝගින්ට උපස්ථානය කිරීම සම්බන්ධව ලොවිතරා බුදුරජාණන් වහන්සේ බොහෝ ම පැහැදිලි දේශනාවක් කොට තිබෙනවා. මේ දේශනාවට වැරදි අර්ථයන් දක්වමින් පින්වතුන් සිතනවා, රෝගින්ට උපස්ථානය කිරීම, බුදුරජාණන් වහන්සේට උපස්ථානය කිරීමක් ය කියලා. මේ මතය නිසා ම රකියාවක් වශයෙන් රෝගින්ට ප්‍රතිකාර කිරීම, උපස්ථාන කිරීම තුළින් ප්‍රාතිභාරය බලාපොරොත්තු වෙනවා. ඉහත මතය සම්පූර්ණ වැරදි මතයක්. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කොට ඇත්තේ යමෙක් රෝගින්ට උපස්ථාන කරන්නේ නම්, මහු හෝ ඇය බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ දෙය කරන කෙනෙක් වෙනවා ය කියලයි. ලොවිතරා බුදුරජාණන් වහන්සේට කරන උපස්ථානය, ප්‍රතිකාරය, ලෝකයේ ඇති ග්‍රේෂ්ඨම පින්කමක් වෙනවා. එය ග්‍රේෂ්ඨ ම පින්කමක් වන්නේ, බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ගුණයන්, ඇානයන්, නිසා ම සි. දෙවැනි ග්‍රේෂ්ඨ පින්කම වන්නේ, මහා සංසිරත්නය උදෙසා කරන උපස්ථානයයි. තෙවනුව ග්‍රේෂ්ඨ වන්නේ සීලයන් ආරක්ෂා කර ගනීමින් ජ්වත්වන පින්වතුනට කරන උපස්ථානයයි. අනෙකුත් සියලු ම උපස්ථානයන් මේ සීමාවෙන් පහළටයි ගැනෙන්නේ. ඉහත උපස්ථාන ඔබ කළ යුත්තේ ලාභ සත්කාර, කිරීති ප්‍රජාසා

බලාපොරොත්තුව නොවෙයි. එසේ බලාපොරොත්තු ඇති කරගතහොත්, ආතිජිංස පක්ෂය හිත වෙනවා. මොන ම හේතුවක් නිසාවත් රෝගීන්ට උපස්ථාන කිරීම බුදුරජාණන් වහන්සේට කරන උපස්ථානයක් වශයෙන් දකින්න එපා. එහෙම වුණෙන් පින්වත් ඔබට බුදුරජාණන් වහන්සේගේ උතුම් ඇානයන්, ගුණයන් කෙරෙහි ගුද්ධාව සකස්කොට ගැනීමට නො හැකිවෙනවා. මෙම කාරණය සඳහන් කිරීමට හික්ෂුව අදහස් කළේ, වෙදා ක්ෂේත්‍රයේ සමහරක් පින්වතුන් තමන් රෝගීන්ට කරන උපස්ථාන තුළින් පමණක් සැහීමකට පත්වෙන ප්‍රවණතාවයක් දැකීමට තිබෙන නිසා. පින්වත් ඔබ රෝගී උපස්ථානය, තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාවත්, සීලයන්, දානයන් තුළින් අයෝමය ගක්තියක් බවට පත්කොට ගැනීමට දක්ෂවෙන්න.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා රෝගියා යනු දේවදූතයෙක් ය කියලා. රෝගියා තුළින් දේවදූතයා මතුකොට ගන්නේ, පින්වත් ඔබත් ලෙඩිවෙන, මැරෙන ස්වභාවයෙන් යුත්ත බව තේරුම් ගැනීමෙනි. රෝගාල කියන්නේ, රෝගියා කියන්නේ කායානුපස්සනාව, වේදනානුපස්සනාව, සතර සතිපටියාන ධර්මයන් ම හොඳින් වැඩින, මරණානුපස්සතිය, අසුහය කමටහන් හොඳින් වැඩින තේතැන්නක්. මෙතන දී පින්වත් ඔබ දක්ෂ වෙන්න ඕනෑ, මෙමතිය තමැති විපාක දී අවසන් වන සංස්කාරයන්ගෙන් ඔබිට ගොස්, ධර්මයේ සැබෑ ම අරුවට වන අනිත්‍ය, දුක්ඛ, අනාත්ම ධර්මතාවයන්ම, රෝගියා තුළින් මතුකොට ගන්න. රෝගියා තුළින් තමාව දකින්න. අතිත සංස්කාරයන්ගේ බියකරු බව තුවණීන් මෙනෙහි කරන්න. තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාව, කර්මය, කර්මත්ල විශ්වාසය නොදන්න බටහිර සමාජය, රෝගී උපස්ථානය තුළින් ආශ්චර්යයක් බලාපොරොත්තු වෙනවා. ජේත ලෝකයේත්, තිරිසන් ලෝකයේත් නිරෝගී ජේතයින්, නිරෝගී තිරිසන් සතුන් සිටිනවා. මේ අය, පෙර මතුළු ජීවිතවල ඉපිද, රෝගීන්ට හොඳින් උපස්ථාන කළ උදවිය. නමුත් ගුද්ධාව, සීලය කියන කාරණාවන්, කර්මය, කර්මත්ල විශ්වාසය ජීවිතයට එකතුකොට

ගන්නේ නැහැ. අපි මරණීන් මතු නිරෝගී ප්‍රේතයෙක්, නිරෝගී තිරිසන් සතෙක් වෙලා වැඩික් නැහැ. උතුම් සම්මා දිවිධියට පත් වූ මනුෂ්‍යන්වයයි, දේවත්වයයි වටින්නේ. ඒ වටිනාකම ලබාගන්න නම්, තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාව, සීලය, දානයට ජීවිතය තුළින් වටිනාකම ලබාදෙන ගමන් ම, රෝගී උපස්ථානය ද, කරුණාවන් ගෞරවයෙන් යුතුව සිදුකරමින් රෝගී උපස්ථානය අරුවත් කොටගන්න දක්ෂ වෙන්න.

පින්වත් දෙස්තර මහත්මයෙක් ධර්ම සාකච්ඡාවක දී ප්‍රශ්නයක් ඇසුවා, ලෝකයේ වෙවදා විද්‍යාව දියුණු වෙනකාට මනුෂ්‍යයාගේ ආයුෂ වැඩිවෙන්න, රෝගී හාවයන් අඩු වෙන්න ඕනෑම නේද කියලා. වෙවදා විද්‍යාව කොටෙක් දියුණු වුව ද, වෙවදා විද්‍යාවට හැකියාවක් නැහැ, ලොවිතුරා සම්මා සම්බුද්ධ යුතායට අනියෝග කිරීමට. බුදුරජාණන් වහන්සේ ලෝකය විවරණය කරන්නේ සංස්කාරයන්ට අනුව. හේතුවැල ධර්මයන්ට අනුව, වෙවදා විද්‍යාව යනු දැනුම් සම්භාරයක් පමණයි. සංස්කාරයනුයි ලෝකය තීරණය කරන්නේ. වෙවදා විද්‍යාව කොපමණ දියුණු ඔග්‍රය සොයාගත්තක් මනුෂ්‍යයාගේ ආයුෂ දිරස කිරීමට, මනුෂ්‍යයා නිරෝගී කිරීමට බැහැ. ඊටත් වඩා ගක්තිමත් විෂ බිජයක්, වෙරසයක් මනුෂ්‍යයා තුළින් සකස්වෙනවා. මනුෂ්‍යයා තුළ මේ විෂබිජ, වෙරස සකස් කරන්නේ දුස්සිලභාවය විසින්. ඒඩිස් කියන වෙරසය නිර්මාණය කළේ දුස්සිලභාවය විසින්, පිළිකාව කියන රෝගය නිර්මාණය කළේ අතිතයේ සිදුකළ අකුසල් හේතුවෙන්. අකුසල් කියන්නේ සිලයෙන් දුර්වල වීම. අනාගතයේ දී මිට වඩා දරුණු රෝගාබාධ මනුෂ්‍යයා තුළින් මතු වී එන්නේ දුස්සිලභාවය නිසා ම යි. එසේ නම් පින්වත් ඔබට, ලෝකයා නිරෝගීභාවයට පත්කිරීමට අවශ්‍ය නම්, වෙවදා විද්‍යාවේ දියුණුව මනුෂ්‍ය ප්‍රජාව උදෙසා සැබැඳු ලෙසට ම ප්‍රයෝගනයට ගැනීමට අවශ්‍ය නම්, මනුෂ්‍යයා සිල්වත්භාවයට පත් කිරීමෙන් පමණයි එය කළ හැක්කේ. දුස්සිලභාවයමයි ආයුෂ අඩුවීමත් රෝගාබාධයන්ට හේතුසාධක වන්නේ. පින්වත් රෝගීන් දිනකට බෙහෙත් වේල් තුනක් ගන්නවා

වගේ ම, අවම වශයෙන් දිනකට එක වතාවක් වත්, ජාති ආගම් හේදයකින් තොරව පංචගිලය සමාදන්ව, ආරක්ෂා කොටගන්නවා නම් එය රෝගියා ලබාගන්නා වටිනා ම ප්‍රතිකාරය වෙනවා. උතුම් සිල්වත්හාවය තුළ සිටිමින් ම, එක මොහොතක් හර මෙත්ම් විත්තයක් සකස් කොටගන්නවා නම් එය උතුම් ප්‍රතිකාරයක්මයි වෙන්නේ. පින්වත් වෙවදා මහත්මයෙක් රෝගියාට ප්‍රතිකාර කරනවා යනු සංස්කාරයන්ට ප්‍රතිකාර කිරීමක්. සංස්කාරයන්ට ප්‍රතිකාර කොට නිමාවක්, අවසානයක් දැකිය නොහැකි බව, පින්වත් ඔබලාගේ ක්ෂේත්‍රයේ අත්දැකීම තුළින් ම අවබෝධයක් ලබා ගැනීමේ හැකියාව තිබෙනවා. පින්වත් ඔබෙන් ප්‍රතිකාර ලබන රෝගියා සංස්කාරයන්ගේ ම එලයන් වගේ ම පින්වත් ඔබගේ වෙවදා ක්ෂේත්‍රයේ දැනුම, හැකියාව, විශේෂයෙන් හැකියාව ද සංස්කාරයන්ගේ ම ප්‍රතිඵලයක් බව නුවණින් දැකීමට දක්ෂ ව්‍යවහාර්, පින්වත් ඔබට යම් ප්‍රමාණයකට සංස්කාර තැමැති පැටුපූඩු තුළ පන්දුවේ පැටුපූම හඳුනාගත්තා වනු ඇත. මේ තුළ පන්දුව පැටුපූම දිගහැරගන්නා ප්‍රමාණයටයි, ඔබ තුළ වෘත්තීය හැකියාවන් පිළිබඳව, මමත්වයේ දැඩිභාවය තුනී වෙන්නේ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, යමෙක් උසස් අධ්‍යාපනයට යොමුවන්නේ, උසස් අධ්‍යාපනය තුළින් සමාජයේ පැසසුම් ලබන වෘත්තිකයෙක් බවට පත්වෙන්නේ, පෙර ජීවිතයේ ද අනුත්ගේ දියුණුවට ර්රූහා නොකළ නිසා, ගරු කළ යුත්තන්ට ගරු කළ නිසා, අනුත්ට දැනුම ලබාදීමට සත්පුරුෂාවයෙන් උපකාර කළ නිසා, මහණ බමුණන්ගෙන් කුසලය කුමක්ද, අකුසලය කුමක්ද, කළ යුතු දෙය කුමක්ද, නොකළ යුතු දෙය කුමක්ද කියලා ඇසීමට දක්ෂ වූ නිසා ය කියලා. මේ අතිත කුසල් සංස්කාරයන්ගේ ගක්තියයි, ඔබ ලබා ඇති උසස් වෘත්තීයේ හැකියාව. දැන් ඔබට පුළුවන්, තරාදියේ දෙපැත්ත හොඳින් දකින්න. රෝගයක් යනු අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ එලයයි. රෝග යට ප්‍රතිකාර කරන ඔබේ විශේෂයෙන් දැනුම කුසල් සංස්කාරයන්ගේ එලයයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, දක්ෂයා, අදක්ෂයා, නුගත් බව, පණ්ඩිත බව යනු කරමයන් ම මූලික කොට

අැතිවත්තක් ය කියලා. මෙතන අත්තේ, පුදු කුසල් අකුසල් ගනුදෙනුවක් පමණි. දනය, කීර්තිය, මමත්වය රස් කළ යුතු ක්‍රියාවක් නොව, අවබෝධයෙන් හඳුනාගත යුතු ක්‍රියාවලියකි. ලොව්තරා බුදුරජාණන් වහන්සේට ප්‍රතිකාර උපස්ථාන කළ ජ්වක වෙදුෂවරයා පවා තිවන් අවබෝධයක් කර ගත්තාය කියන කාරණය හික්ෂුව අසා නැත. එය එසේ වූයේ බුදුරජාණන් වහන්සේට ප්‍රතිකාර කළ ද තමන්ගේ උපස්ථානයට ලක් වූ රෝගියා ද, තම විශේෂයෙ වෙදුෂ හැකියාව ද, සංස්කාරයන්ගේ ම එලයක් හැටියට දැකීමට දක්ෂාවය, ඔහු තුළ නොතිබුණ නිසා ම ය. සංස්කාරයන්ට අනුව ජීවිතය දකිනාකාට ඔබ තුළ ධර්මරත්තය කෙරෙහි අවල සද්ධාවයි මෝදු වෙන්තේ. අවල සද්ධාව මෝදුවෙන ප්‍රමාණයට ඔබ තුළින් ම විවිකිව්‍යාව තුනී වෙනවා, උතුම් ධර්මරත්තය ආරක්ෂා කර ගත්තා සංසරත්තය කෙරෙහි ගෞරවය සකස්වෙනවා. මෙන්න මේ සේතු ධර්මයන්මයි ඔබ තුළින් වෘත්තියේ මමත්වයේ දැඩිභාවය තුනීකාට දමන්තේ. වෘත්තිය කෙරෙහි ඇති කර ගත්තා මමත්වයේ දැඩිභාවය තිරතුරුව ම ඔබව අකුසලයට යොමුකරනවා. මෙවැනි අවස්ථාවන්හි දිගිහි පැවිදි දෙපාරුගවයේ වෙනස හඳුනාගැනීමට පින්වත් ඔබට නොහැකි වෙනවා, ශිල්වත්හාවය, දුස්සිල්වත්හාවය හඳුනාගැනීමට නොහැකි වෙනවා. මෙය සටහන් තබන හික්ෂුව හොඳින් හඳුනන එක් ස්වාමීන් වහන්සේ නමකට දැඩි හිසේ කැක්කුමක් සැදීම නිසා, කැපකරු මහත්තයෙක් ප්‍රධාන පෙළුද්ගලික රෝහලක පින්වත් විශේෂයෙ වෙදුෂවරියක් ලැගට යොමු කළා. නියමිත කාමරයේ දි වෙදුෂවරිය අසල වාචි වී, ඇය රෝග විස්තර සටහන් කරගෙන රෝග පරික්ෂාවට යොමුවෙලා, ඇය මොහොතුකින් තමා ඉදිරිපිට සිටි රෝගි හික්ෂුවගේ ගෙල වටා තමාගේ අත දමා, හික්ෂුවගේ හිස තමාගේ හිසට සමානතරව කිටටුවට අරගෙන, බොහෝ ම තියුණුව හික්ෂුවගේ ඇස් සහ දත් පරික්ෂාවට ලක්කාට තිබෙනවා. පින්වත් වෙදුෂතුමිය රෝගියා පරික්ෂා කළ යුතු උපරිම මට්ටමින් රෝග පරික්ෂාව සිදුකාට තිබෙනවා. එය පැසසිය යුත්තකි. නමුත් මේ පින්වත් වෙදුෂතුමියට මොහොතුක්වත් කළුපනා වුණේ නැහැ, තමා ඉදිරියේ සිටින

රෝගීයා ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් බව. ඉහත ස්වාමීන් වහන්සේ කවදාවත් හිතලා නැහැ, තමා පැවිදි වූවාට පසුව කාන්තාවක් තමාගේ කරට අත දමාවි කියලා. නමුත් පින්වත් එම දොස්තර මහත්මිය එය එසේ කළා. මෙවැනි නොදැනුවත්හාවයන් සිද්ධවෙන්නේ, ගුද්ධාවේ දුර්වලතාවයන් නිසා. තෙරුවන් කෙරෙහි ඇතිකරගන්නා ගුද්ධාව තුළින්මයි අපි කරන වංත්තිය, වගකීම් කුසලයන් බවට පත්කාට දෙන්නේ. උතුම් අනාගාමී එලයට පත්වූ, කාම, රාග, පරිස ධර්මතාවයන් නැසු, අනාගාමී උපාසක මහත්මයාත්, අද පැවිදිවෙවිව සාමණේරයන් වහන්සේට වන්දනා කළ යුතු ය. පැවිදිහාවයේ වරිනාකම බුදුරජාණන් වහන්සේ එසේයි දේශනා කොට තිබෙන්නේ. අද පැවිදි වෙවිව සාමණේරයන් වහන්සේටත්, අනාගාමී එලය සාක්ෂාත් කොටගත් උපාසක මහත්මයා වන්දනා කළ යුතු යැයි, බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනාකොට තිබේ නම, ගිහි පින්වතුන්ලා දරන උසස් වංත්තින් උතුම් අනාගාමී එලයටත් වඩා ඉහළ බව සිතන්න හොඳ නැහැ. එය පින්වත් ඔබට අනතුරක්මයි. දැනුමේ හාවිතයෙන් අපිට කවදාවත් සිත පිළිසිද දැනැගන්න බැහැ. ප්‍රයාව හාවිතයෙන්මයි, සකස් වෙන සිතුවිලි යහපත් කරගත හැකිවෙන්නේ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, ලදරු යැයි සිතා සාමණේර ස්වාමීන් වහන්සේට නොසලකා හරින්න එපා කියලා. මොකද කුඩා සාමණේරයන් තුළත් ලොකු ගුණයක් සැගවී තිබෙන්න පුළුවන්. නිගුරුද කියන ප්‍රංශී සාමණේර හාමුදුරුවේ තුළ, වණ්ඩාගේක මහ රජතුමා ධර්මාගේක මහරජතුමා බවට පත් කිරීමට අවශ්‍ය මහා ගක්තියක්, ගුණයක්, ඇශ්‍යනයක් සැගවී තිබුණා.

විෂකේර සර්පයින්ට ඔබන් කිර පොවනවා ද?

රෝහිතස්ස කියන දෙවියා බුදුරජාණන් වහන්සේ හමුවීමට පැමිණිලා, තම අතිත හවයේ දී සංදේශීලත් සූෂ්‍ණවරයෙක් වශයෙන් ඉපදිලා තම අසහාය සංදේශීලත්හාවය ප්‍රයෝගනයට අරගෙන, ලෝකයේ අවසානය සෞයාගෙන ගොස් වෙච්ච අකරතුබිඛය ප්‍රකාශ කළා. ලෝකයේ අවසානය තබා අවසානය කියන කාරණය සිතාගැනීමටවත් ඉඩක් නොමැතිව, රෝහිතස්ස සූෂ්‍ණවරයා එම ජ්විතයෙන් වුත්ව යනවා.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, සපුරට වැටුණ පුද්ගලයා පිහිනා දුපතක් පිහිට කොටගන්නා සේ තමා තමාව පිහිටකොට, පිළිසරණ කොට ගන්න කියලා, ධර්මය ම පිළිසරණ කොට ගන්න කියලා. එවිට පින්වත් ඔබ මුලින් ම නුවණීන් විමසා බලන්නේ මනුෂ්‍යයා තුළ ජරා, ව්‍යාධි, මරණ හටගන්නේ කුමක් තිසා ද කියලා. මොකද, මෙවදා ක්ෂේත්‍රයේ පින්වතුන්ට හොඳින් ම ප්‍රකට වෙනවා, මනුෂ්‍යයාගේ ජරා, ව්‍යාධි, මරණ ධර්මතාවයන්. දුක කියන අවසානය අල්ලාගත්තොත් අපිට පුරුවන් අවිද්‍යාව කියන ආරම්භය මතකොට ගන්න. අතිතයේ සිටි රෝහිතස්ස සූෂ්‍ණවරයාට සෞයා ගැනීමට තබා සිතා ගැනීමටවත් නොහැකි බ්‍රි, ලෝකයේ මුල සහ අවසානය මතනය තිබෙන්නේ. ලෝකයේ මුල සහ අවසානය තමා තුළ ම තබා ගෙන, අනුවණ රෝහිතස්ස සූෂ්‍ණවරයා, අවිද්‍යාව තුළින් ගොඩනගා දුන් සම්මුති ලෝකය තුළ අසරණයෙක්, මංමුලා වූවෙක් බවට පත්වුණා. මෙතනදී පින්වත් මබට ජරා, ව්‍යාධි, මරණ, ගෝක කියන හේතුන්ට සැබැඳී ම

ප්‍රතිකාරය සරල මාර්ගයක් තුළින් මතුකොට දුන් ලොවිතරා බුදුරජාණන් වහන්සේ කියන වෙවදායවරයාගේ විශේෂයේ අවබෝධයේ ආශ්චර්ය මතුකොට ගන්න පූජාවන්. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ දුකත්, දැක් අවසානයත්, බෙහෙත් පෙන්තකින්, බෙහෙත් කරලකින්, සැත්කමකින් නොව, මේවා කෙරෙහි බලාපොරොත්තු ඇති කරන අවදායාව තුළයි තිබෙන්නේ කියලා.

එන්වත් වෙවදාය ක්ෂේත්‍රයේ මහත්වරුන් නිරතුරුව ම සිද්ධ කරන්නේ විෂයෝග සර්පයින් හතර දෙනෙක් පෝෂණය කිරීමට උපකාර කිරීමකි. මේ විෂයෝග සර්පයින් හතර දෙනායි සතර මහා ධාතුවෙන් සැදුණු රුපය. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, ජ්වත් වීමට කැමති, සැපයට කැමති සත්වයින් නිරතුරුවම මේ පයිවි, ආපෝ, තේශේ, වායෝ කියන විෂකරු සර්පයින් හතර දෙනාට කවනවා, පොවනවා, තිදි කරවනවා, බෙහෙත් දෙනවා කියලා. එසේ නොකළාත් මේ සර්පයින් කිපෙනවා, ද්‍රේශ්‍ය කරනවා, මරණයට පත්කරනවා. මෙන්න මේ විෂකරු සර්පයින් ද්‍රේශ්‍ය කරන කොට තමයි වෙවදායවරයාගේ සේවය සොයාගෙන, සර්පයින් අයිතිකරුවා දුවගෙන එන්නේ.

මෙතන දී අපි වඩාත් දක්ෂවෙන්න ඕනෑ, වෙවදායවරයත් රෝගියාත් මේ දෙදෙනාම මේ විෂකරු සර්පයින් හතර දෙනාගේ ද්‍රේශ්‍ය කිරීම්වලට ලක්වෙමිනුයි සිටින්නේ කියන කාරණය මතුකොට ගන්න. මේ විෂකරු සර්පයින් හතරදෙනා කෙරෙහි ඇතිකොට තිබෙන තෘජ්ණාවයි, ඔබේ වධකයා ය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ. මේ ව්‍යාඕාරී වධකයාව ඔබ වධකයා හැරියට හඳුනා නොගත් නිසා ම ඔබ ඔහුට උවටැන් කරනවා, ප්‍රතිකාර කරනවා, පෝෂණය කරනවා. ඔබ ලකුණු දෙනවා. ඔබ ඔහු වධකයා කියලා හඳුනා ගන්නේ නැහැ. මේ නොහඳුනාගැනීම නිසා ම, යම් දිනක වධකයා විසින් ම තියුණු විසෙන් ඔබව විනාශයට පත් කරනවා. සත්පුරුෂ ඇසුර නොලබන්නා, සත් පුරුෂ ධර්මයන් නොහඳුනන්නා රුපය ආත්මය කොට, ආත්මයෙහි

රුපය ඇතැයි දැකිනවා. අනිත්‍ය වූ රුපය තතු සේ නොදැකින්නා වධකයාගේ පලිගැනීම නිසා ම, අකුසල් සංස්කාරයන් ම ඉතිරි කොට ගන්නවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, යමෙක් රුපය අහිතන්දනය කරත් ද ඔහු සතුවින් පිළිගන්නේ දුකයි කියලා. එම නිසා ම රුපය නිරෝගි කළ හැකි යැයි ඔබ වංත්තිය මමත්වයේ දැඩිභාවය නිසා ම සිතන්නේ නම්, එම සිත ඔබගේ සැපය අහිමි කිරීම පිණිසමයි හේතු වන්නේ.

කාශ්‍යප බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ මනුෂ්‍යයාගේ ආසුෂ අවුරුදු විසිදාහයි. මේ කාලයේ ජ්වත් වෛව්‍ය මනුෂ්‍යයින්ට පිඩාවන් පහකට පමණය මුහුණ දෙන්න සිද්ධ වුණේ කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. හිරු එළිය හේතුවෙන්, සිතල හේතුවෙන්, කුසගින්න හේතුවෙන්, පිපාසය හේතුවෙන් දරු ප්‍රසුතිය හේතුවෙන් ඇති වෙන්නා වූ දුක් පහට පමණයි, එදා මනුෂ්‍යයේ මුහුණ දුන්නේ. වර්තමානයේ වගේ සිය ගණන් ලෙඛිරෝග, පාරිසරික දූෂණ, යුදමය ප්‍රශ්න එදා තිබුණේ තැහැ. මෙවැනි සංසිදුතු කාලපරිච්ඡයක එදා ජ්වත් වූණ 'අරප' කියන තෙරුවන්සරණ ගිය තාපසයා, තමන්ගේ දහස් ගණනක් ශිෂ්‍යයින්ට ජ්වතිය විගුහ කළේ, තණ අග යුදුණ පිණි කැටයක් වගේය කියලා, ජලයේ මතුවුණ දිය බුබුලක් වගේය කියලා, ජලයේ ඇදි රේඛාවක් වගේය කියලා. මරණයට ගෙන යන ගවයෙක් වගේය කියලා. ජ්වතිය කියන්නේ එපමණ වෙශයකින් මරණය කරා ගමන් කරන දෙයක් වශයෙනුයි, අරප තාපසයා තම ශිෂ්‍යයින්ට ඉගැන්වයේ. ඉහත ජ්වතයේ සැබෑ ම අරපය වර්තමානයේ සිය ගණනාවක් රෝගාබාධවලින් පෙළෙන, තමා ඉදිරියේ සිටින රෝගියා තුළින් මතුකොට ගන්න වෙදා ක්ෂේත්‍රයේ පින්වතුන් දක්ෂ වෙන්න ඕනෑ. මේ දක්ෂභාවයයි ඔබේ සුවපත්හාවය උදෙසා ඔබ කරගන්නා වටිනා ම ප්‍රතිකාරය වෙන්නේ.

රෝගී පුද්ගලයා තුළිනුත්, නිරෝගී පුද්ගලයා තුළිනුත් පින්වත් ඔබ දක්ෂ නම් කුසල්, අකුසල් මුලයන්ගේ යථා ස්වභාවය මතුකොට ගන්න. ඒ මතුකොට ගැනීම තුළ ම පින්වත් ඔබ සම්මා දිවිධියට පත්වීමට අවශ්‍ය කාරණා ජ්වතියට එකතුකොට ගන්නවා.

ඉහත කාරණය නිසාමයි රෝගියා දේව දූතයෙක් ය කියන අර්ථය ලොවිතරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, නිවන් මාරුගයේ ගමන් කරන පින්වතා තුවාලවලට බෙහෙත් දැමීමට දැනගත යුතු ය කියලා. මෙතන දී තුවාලය කියන්නේ ආයතන හයයි. මේ තුවාල ඇති කර ගන්නේ අවධ්‍යාව කියන විෂ්වාසයෙන්. ඇසෙන් රුප දැක, කනෙන් ගබඳ අසා, මනසින් සිතුවිලි සිතමින් අකුසල් අරමුණු ඇති කර ගැනීමෙන් තිරතුරුව ම අපි තුවාල වැඩිකර ගන්නවා. සත්වයා එස්සය කියන තුවාලය තිරතුරුව වේදනා තැමැති කෙටුවෙන් පැහැරීමට ලක්කර ගන්නවා. අපි අනුන්ගේ තුවාල සතීප කළත්, ඇස නිසා, කන, තාසය නිසා හවයට උඩුවන තුවාල අපි ඇති කර ගන්නවා නම්, එය අපේ හට ගමනට රිදුම් දෙන තුවාලයක් වෙනවා.

ඉහත සූත්‍රයේ දී ම බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, දක්ෂ, නිවන් මාරුගයේ ගමන් කරන්නා, සූදුසු භෞද තණවීම් දැනගත යුතුය කියලා. මෙතැන දී භෞද තණවීම් කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ හඳුන්වන්නේ ධර්මධර, විනයධර මහා සංසරත්නයයි, කලුෂණ මිතු ඇසුරයි. ඉහත භෞද තණවීම් ඇසුරු කිරීම තුළින්මයි, හවයට උඩුවන, රිදුම් දෙන තුවාල සතීප කොට ගැනීමට හැකියාව තිබෙන්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මල්වලින් හමන සූචින් අගු ම සූචද, දැසමන් මල් සූචදය කියලා. මුල්වලින් හමන සූචින් අගු ම සූචද, කළ අගිල් මුල් සූචදය කියලා. අරටුවෙන් හමන සූචද අතරින් අගු ම සූචද රත්හදුන් අරටුවේ සූචදය කියලා. ලෝකයේ ඇති අවවාදයන් අතරින් අගු ම අවවාදය වන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අවවාදයයි කියලා. මොකක්ද අපිට බුදුරජාණන් වහන්සේ කරන උතුම් ම අවවාදය, ලෝකය යනු දැනුමෙන් සූචපත් කළ හැකි දෙයක් නොව, ප්‍රයාවෙන් ම අවබෝධ කළ යුතු දෙයක් බවයි. පින්වත් ඔබ ඉදිරියේ සිටින රෝගියා තුළින් ඔබ ලබන දැනුම විදරුණා තුවාලීන් විමසුමට ලක් කිරීමේ දී අවබෝධය සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රයාව ඔබ තුළින් ඔබට සකස් කොටගත හැකි වනු ඇත.

රෝගී භාවය ගැන කථාකරන විට නිරෝගී භාවය ගැන සිංහනාද කරපු බක්කුල මහරහතන් වහන්සේ මතකයට තැගෙනවා. උන් වහන්සේ අවුරුදු 160ක් දීර්සායුෂ ලබපු උත්තමයෙක්. උන් වහන්සේ පිරිනිවන් පැමුව පෙරාතුව සිංහනාද කරනවා, මාගේ පැවිදි ජීවිතය වසර අසුවක් වෙනවා. මෙතෙක් කළකට එළදෙනකගේ තනපුඩුවකින් කිරී ස්වල්පයක් දොවනා තරමේ කාලයක්වත් අසනීපයක් හැඳුණ බවක් දැන්නේ තැහැ කියලා. මෙතෙක් කළකට බෙහෙතක් වශයෙන් අරල් කැබල්ලක් පාවිචිචි කළ බවත් දැන්නේ තැහැ කියලා. අනීත කුසල් සංස්කාර හේතුවෙන් ම බක්කුල මහරහතන් වහන්සේ අත්විදි නිරෝගීභාවය, සංස්කාරයන්ගේ ස්වභාවය තෝරුම් ගන්න අපට උපකාරී වෙනවා. එසේ නම් සැබැඳු සූච්චලත්භාවය, නිරෝගීභාවය බෙහෙත් කරලක් තුළ තොවේ, කුසල් සංස්කාරයන් තුළමයි සැගවී තිබෙන්නේ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මනුෂ්‍යයා කාමයේ ආස්වාදයන්ට යොමු වීම නිසා දීර්ස වූ ආදිනවයන් ලබනවා කියලා. කාමයේ ආස්වාදය කියන්නේ ඉන්දිය පිනවීමෙන් ලැබෙන සැපය. එම කාමයේ ආස්වාදයේ එක ආදිනවයක් තමයි ඔබ තුළ ඇති කායික, මානසික රෝගී තත්ත්වයන්. දියවැඩියාව වේවා, කොලෝස්ටරෝල් අධික වීම වේවා, වෙනත් රෝගී තත්ත්වයන් වේවා මනුෂ්‍යයා ඉන්දියන් පිනවීමට යාමේ අතුරුථිලයන්මයි.

මනුෂ්‍යයා තුළ අකුසල් වැඩිවෙන කොට, එම අකුසල් ක්‍රියාත්මක වීමට අවශ්‍ය ක්‍රමවේදයන් මනුෂ්‍යයා තුළින්මයි සකස් වෙන්නේ. මනුෂ්‍ය සිතුවිලිවල ම ප්‍රතිථලයක් වශයෙන් තාක්ෂණය ඉදිරියට එන්නේ, මාරයට අයත් අකුසලයේ ලෝකය තවත්වත් ගක්තිමත් කොට දෙන්න. තාක්ෂණය විසින් ම අත දිගු කොට පෙන්වන නවීන ආභාර රටාවන්ට පින්වත් ඔබ යොමුවන කොට ඒ හේතුවෙන් ම ඔබ තුළ රෝගාබාධයන් ඇතිවෙනවා. තාක්ෂණය විසින්මයි එම රෝගාබාධ සූචිතිමට අවශ්‍ය මාශයන් නිපදවා දෙන්නේ. මෙතනදී හේතුවත් එළයන් දෙක ම ඔබට අලෙවී කරන්නේ මාරය විසිනි. බුදුරජාණන් වහන්සේ

මාරයා වශයෙන් මෙතැනදී දේශනා කරන්නේ තෘප්ත්ණාවෙන් බැලූණු මත්‍යාෂ්‍ය සිතුවිලියි. මාරයාගේ මේ අසාධාරණ වෙළඳාම මෙතනින් තවතින්නේ නැහැ. තවත් හේතුවිල ධර්මයන් සකස් කොට දෙමින් ඉදිරියට යනවා. කය පිනවීමට යාම නිසා රෝගාබාධයන්ට ගොදුරු වෙන කොට, එම රෝගාබාධයන්ට ගන්නා ඔහු හේතුවෙන් ම මත්‍යාෂ්‍යයා අතුරු ආබාධයන්ට යොමු වෙනවා. දැන් මූල්‍ය සමාජය ම රෝගීන්. සමාජය ම රෝගීන් වෙනකොට වෙවදා ක්ෂේත්‍රය උදෙසා මුදල් ආයෝජන ගලාගෙන එනවා. එම සම්පත් ගලා ඒම මත්‍යාෂ්‍යයා තවතවත් තෘප්ත්ණාව දෙසටමයි යොමුකරන්නේ. තෘප්ත්ණාව වැඩිවෙන කොට ලාභයමයි පරමාර්ථය වෙන්නේ. රෝගයක් සුව කර ගැනීමට වැයවන මුදල එම රෝගියාටත්, රෝගියාගේ භාරකරුවන්ත් කායික රෝගාබාධයන් ඉක්මවා ගිය මනසින් සිදුවන බලවත් ම අකුසලයක් වන ද්වේශය කියන කාරණය ඇතිකොට දෙනවා. අවසානයේ රෝගියාත් රෝග සුවකිරීමත් කියන අංශ දෙක ම මාරයා පටලවන තුළ බෝලයේ තවතවත් පැටලෙනවා. පැටලෙන ප්‍රමාණයට අස්වැන්න වැඩියි. මෙතනදී අස්වැන්න හැටියට ලැබෙන්නේ අකුසලය යි. රෝගියාත්, රෝගයට ඔහු හේතුවා පද්ධතිය, මත්‍යාෂ්‍ය සිතක සකස් වෙන තෘප්ත්ණාව නිසා ම ඇති වූවාක් බව මනසින් දැකිමින් නින්දට යන්න. එම රාත්‍රිය ඔබට යහපත් රාත්‍රියක් වේවි. ආස්වාදයට නොබැඳෙන, ආදිනවය තුනී කරගන්නා, සිහි තුවණීන් පමණ දැන ආහාර ගන්නා හෙට ද්විසක ආරම්භයක් වේවි.

යහපත් රාත්‍රියක් තුළින්, යහපත් දිනයක් උදාමොට ගන්න

නින්ද ගැන කජාකරන්න ගිහිල්ලා රෝගියා කියන තැනට, වෙබු ක්ෂේත්‍රය තියන තැනට එන්න සිද්ධ වුණා. අපි නැවතත් නින්ද කියන තැනට යමු. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා මනුෂයා රාත්‍රියට දුම්දමනවා කියලා. ඒ කියන්නේ නිදි පැදුරට ගියාට පස්සේ නින්ද යන්නේ නැහැ. ගොඩාක් සිතුවිලි සිතට ගලාගෙන එනවා. හෙට දච්චේ රාජකාරී සැලසුම් කරනවා. සිතුවිලි සිතට නැගෙන තරමට නින්ද ඇතට යනවා. විදිම සකස් වන තැනදී ඔබට හමුවන්නේ තෘප්ත්‍යාව. ඔබ තුළ රැපයන් කෙරහි ඇතිවන තෘප්ත්‍යාව නිසා ම ලෝහ, ද්වේශ, මෝහ අකුසල මූලයන් සකස් කොට ගන්නවා. මෙන්න මේ සැලසුම් කොට ගැනීමටයි තුඩිස රාත්‍රියට දුම්දමනවා කියලා කියන්නේ. පින්වත් මහත්මයෙක් ප්‍රකාශ කළා, භාමුදුරුවනේ, රාත්‍රියට නින්ද යන්නේ නැහැ. ගොඩාක් සිතුවිලි සිතට ගලාගෙන එනවා, හෙට දච්ච ජයගන්න සැලසුම් නිරායාසයෙන් ම සිතට ගලාගෙන එනවා. කොට්ඨර ඇස් දෙක පියාගන්න හැදුවත්, සිතේ ඇතිවන සිතුවිලි නින්ද පලවා හරිනවා කියලා. නිදි පැදුරේ දී ඔබේ ජීවිතය මේ ආකාරයෙන් දුම්දමන්නේ හෙට උදැසන පටන් ඔබේ ජීවිතය ගිනිගන්න. ගිනිගන්නවාය කියලා කියන්නේ, රාත්‍රි සැලසුම් කළ කරුණු දහවල් ක්‍රියාත්මක කරනවාය කියන කාරණයයි. ඔබේ ජීවිතයේ ර්‍යෝ දච්චට ආපසු හැරී බලන්න. රාත්‍රියට දුම් දමන, දහවලට ගිනිගන්නා ජීවිතයක් නේද ඔබටත් තිබෙන්නේ. අතිත භව ගමනේ රාත්‍රියට දුම් දම්න්, දහවලට ගිනි ගනීමින් පැමිණී

දුමත්, ගින්දරත් නිසා කොපමණ දුකකට අප පත් වී ඇතිදී? ජ්විතය ඉදිරියේ ප්‍රශ්න ඇතිවන විට, දුම් හෝ ගින්දර මූණැසී වැඩක් තැහැ. ප්‍රශ්නයක් ඇතිවන විට දී සද්ධර්මයයි මූණැසෙන්න මිනේ. ඔබේ ජ්විතයට පැමිණෙන කුමන ප්‍රශ්නයක් වුව ද නිවැරදි විසඳුම ඇත්තේ සද්ධර්මය තුළ සි. සද්ධර්මයයි ජ්වලාන බුදුරජාණන් වහන්සේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ හද්දෙකරත්ත සූත්‍රයේ දී දේශනා කරනවා, අද කළ යුතු දෙය අද ම කරන්න. හෙට මරණය පැමිණිය හැකිය. සේනාසහිත මාරයා සමග කවර සැලසුම් ද, කවර ගිවිසුම්ද, කියලා. පංචලපාදානස්කන්දයේ අතිතු දකින්න පටන්ගත් වීරයය ඇති තැනැත්තා යහපත් රාජියක් ගත කරන්නේ ය කියලා. පින්වත් ඔබගේ රාජියට නින්ද තොයාමේ ප්‍රශ්නයට සැබැ ම විසඳුම බුදුරජාණන් වහන්සේ, බොහෝ ම පැහැදිලිව දේශනා කොට තිබෙනවා.

රුපය කෙරෙහි ජන්දරාගයෙන් බැඳුණ සිතුවිලි නමැති මාරයා සමග කෙසේ තම් විවේකයක් ලබා ගන්න ද. සිතුවිලි නමැති මාරයා රුප ඉව කරම්න් දුවනවා. වරෙක සම්මතය තුළ දිවයනවා. වරෙක අසම්මතය තුළ දිවයනවා. ආස්ථාදයේ තිරුවතට ලස්සන සංඝිලි අන්දවම්න් වසා පෙන්වනවා. වැඩිපුර අයිතිකොට ගැනීමේ තරගයටමයි ඇද දමන්නේ. පින්වත් ඔබ තොද්න්නා මාර සේනාවේ ඉලක්කයන් තිබෙනවා. රුප පෙන්වා ඔබගේ අකුසල මූලයන්ගේ ගොඩ වැඩි කරනවා. අතිතු සංඡාව පින්වත් ඔබේ ජ්විතය කිවුවට ගන්න. එවිට ඔබ ධර්මයට ගොඩාක් කිවුව වෙනවා. ජරා, ව්‍යාධි, මරණ ධර්මතාවයන් හැකිතාක් ඔබේ ජ්විතය කිවුවට ම ගන්න. එතකොට පින්වත් ඔබට හිතෙනවා හෙට උදේ වෙනකොට ඔබ මරණයට පත්වෙන්න පුළුවන් කියලා. දැන් ඔබ සැලසුම් කරන්නේ හෙට ජ්වත් වෙන්න තොවේ, හෙට උදැසනට පෙර පැමිණෙන මරණයට මූහුණ දෙන්න. පින්වත් ඔබ රාජියට හිස කොට්ටය මත තබාගත්ත මොහොත් පටන් හෙට උදැසන ඔබ මිය ගොස් සිටිතිය දකිම්න් නිදන්ත. බාහිර කිසි ම සිතුවිල්ලකට ඉඩ තොදෙන්න. ඔබේ මළකඳ මනසින්

දැකීමින් තිදින්න. ගිහි පින්වතුන්ලා වන ඔබ, මරණය දැකීමින් තිදින්න බය වෙන්න එපා. මෙතනදී යහපත් රාත්‍රියක් උදෙසා උපකුමයකුයි යොදන්නේ. රාත්‍රිය අයහපත් කරන සිතුවිලි නමැති මාර සේනාව යටපත් කොට දැමීම සඳහා සිතුවිලිවලට වැට බැඳීමකුයි කරන්නේ. මරණය දැකීමින් නින්දට ගියෙන්, හෙට ද්වසේ ඔබ සුවසේ පිබිදේවි. එවිට වඩාත් ප්‍රබෝධයෙන් යුතුව, විරෝධයෙන් යුතුව ද්වස අරුණන්න. යහපත් රාත්‍රියක් තුළින් යහපත් දිනයක් උදාකොට ගන්න. මෙවැනි යහපත් රාත්‍රියක දී ඔබ මිය ගියහොත් එම මරණය ද ග්‍රේෂ්‍ය මරණයක් වේවි.

රුපයන් කෙරෙහි ජන්දරාගයෙන් සිතුවිලි ගලා එනවාය කියන්නේ මාර සේනාව හඳු එනවාය කියන කාරණයයි. සිතට ඇතිවන සැම සිතුවිල්ලක් ම මාරයා හැටියට දැකීන්න. පින්වත් ඔබ දැන් උත්සාහ ගත්තේ අද කළ යුතු දෙය අද ම කරන්න. රාත්‍රිය උදාවුණාට අද ද්වස තාම ගෙවී තැබූ. තව කරගත්න ගොඩාක් දේවල් තියෙනවා. අද කළ යුතු දෙය අද ම කරන්තේ නැතිව හෙට ගැන සිතන්න යන්න එපා. උදැසන අවදි වූ මොහොතේ පටන් ම නිතු සංයුවන්මයි වැඩුවේ. දිනයේ නිතු හාවයෙන් ගත් සියලු ම සංයුවන්ගේ අනිතුහාවය නින්දට පෙර මොහොතක් මෙනෙහි කරන්න. අනිතු සංයුවත් රුපය මෙනෙහි කරන කොට පින්වත් ඔබ, අතිතයේ තිබූ රුපය වර්තමානයේ මට ලැබේවා කියලා ප්‍රාර්ථනා කරන්තේ තැහැ. අනාගතයේ දී මට මෙවැනි රුපයක් ලැබේවා කියලා ප්‍රාර්ථනා කරන්තේ තැහැ. රාත්‍රි නිදි පැදුරේ දී තෘප්තාවෙන් බැදුණු මාරසිතුවිලිවලට ඉඩ තොදී, රුපයේ අනිතුහාවය අතිත, වර්තමාන, අනාගත වශයෙන් නුවණීන් මෙනෙහි කරන්න. මෙලෙස අනිතු සංයුවත් මෙනෙහි කරමින් ඔබ නින්දට ගියෙන්, එම රාත්‍රිය පින්වත් ඔබට යහපත් රාත්‍රියක් වේවි. සැම රාත්‍රියක දී අතිත පංචලපාදානස්කන්ධයේ අනිතුහාවය දැකීමින් අතිතය ගැන සිතුවිලිවලින් බැහැර වන්න. අනාගත පංචලපාදානස්කන්ධයේ අනිතුහාවය දැකීමින් අනාගතය ගැන සිතුවිලිවලින් බැහැර

වන්න. අතිතය, අනාගතය පින්වත් ඔබට දැන් මැකිගොසේ. දැන් ඔබ වර්තමානය තුළ ජීවත් වෙන්න. වර්තමානය තුළ ද ඔබ ජීවත් විය යුත්තේ වර්තමානයේ ද අනිත්‍යභාවය දකිමින් ය. ආශ්චර්ජා ප්‍රශ්චර්ජය දෙසට සිහිය පිහිට්වීමෙන් අනිත්‍ය වන්නා වූ වර්තමානය ද පින්වත් ඔබට හොඳින් අරමුණු වනු ඇත.

වැරදි උපදේශයන්, සිඛල වැරදීදුටමයි යොමු කරවන්නේ...

ලොච්චා බුදුරජාණන් වහන්සේ ද්‍රව්‍ය, කොසොල් රජතුමා මගුල් ඇතු පිට නැගි තාගර සංචාරය කරන කොට, නිවසක සිටි රුමත් කාන්තාවක් දැකිමෙන් කාමලිජන්දයන් ඇතිවූණා. ඇය දුටු මොහොතේ පටන් ඇයව අයිති කොට ගැනීමේ උපතුමයක් ගැනමයි රුළු සිතුවේ. ඇයගේ ස්වාමිපුරුෂයා මරා දුමා ඇය අයිති කොට ගැනීමට රුළු උපායක් යෝදවිත් ස්වාමිපුරුෂයා මරා දැමීමේ උත්සාහයන් ව්‍යරුද්‍ය වී තියා. මේ රුමත් කාන්තාව ගැන සිතිම නිසා ම රජතුමාට සැම රාත්‍රියක් ම නින්ද තොයන, අයහපත් රාත්‍රියක් බවටමයි පත්වුණේ. අදාළ කාන්තාව ගැන සිතුමින් ම, නින්ද නැති දීර්ස රාත්‍රියක් ගත කරමින් සිටිය දී, එදින රාත්‍රියේ දී රජතුමාට බොහෝ ම නපුරු වේගවත් ගබායක් ඇැසුණා. මේ ගබායට රජතුමා ගොඩාක් බිය වූණා. රජතුමා සැක කළා, මේ නපුරු ගබාය රජතුමාට, රාජ්‍යයට අනතුරක් ය කියලා. නිමිදිරියේ ම පුරෝගිත බමුණාට කැඳවලා, අදාළ බියකරු සිහිනය ගැන පුරෝගිත බමුණාට දැනුම් දුන්නා. බමුණා ප්‍රකාශ කළේ, රජතුමාට ඇසුණු නපුරු ගබාය රජතුමාටත් රාජ්‍යයටත් බරපතල අපලයක්, නපුරක් බවත් වහා ම සත්ව යාගයක් සිදු කරලා, දෙවියන් සතුවු කරලා මේ අනතුරින් මිදෙන්න පුළුවන් ය කියලා. පුරෝගිත බමුණාගේ මොඩ් අවවාදය නිස මුදුනින් පිළිගත්ත රජතුමා සේවකයන්ට නියෝග කළා, යාගයට අවශ්‍ය සතුන් සහ සියලු පුද්ගලිකර සූදානම් කරන්න කියලා. යාගයට අවශ්‍ය සතුන් රජ උයනේ ගාල් කරනවා දුටු, කොසොල්

රජතුමාගේ මල්ලිකා බිසවගේ පෙරත්තය නිසා ම, රජතුමා බුදුරජාණන් වහන්සේ බැහැ දැකීමට ගොස්, තමාට රාත්‍රියේ දී ඇසුරු තපුරු ගබිදය ගැන ප්‍රකාශ කළා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මහරජ, මූල රෑසේ රාත්‍රියේ බියට පත් කළ එම තපුරු ගබිදය, ඔබේ ජ්විතයට හෝ රාජ්‍යයට හෝ අනාතුරක්, තපුරක් වන ගබිදයක් නොවේ. ලොහොකුමු කියන නිරයෙන් ඉහළට මතු වූ නිරිසතුන් හතර දෙනෙකුගේ ව්‍යති උච්චාරණය කිරීමේ හඩයි, රජතුමාට රාත්‍රියේ ඇසී නිබෙන්නේ කියලා.

රුමත් අන්සතු කාන්තාවක් කෙරෙහි කාමයෙන් ගිනිගෙන, නිදි සයනයේ නින්ද නොමැති අයහපත් රාත්‍රියක් ගත කළ කොසාල් රජතුමාට, බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ අවාසනාවන්ත නිරිසතුන් හතර දෙනා ගැන කරුණු දේශනා කළා. මේ නිරිසතුන් හතර දෙනා කාශ්‍යප බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ ජ්වත් ව්‍යුණ ධෙනවතුන් හතර දෙනෙක්. ඒ කාලයේ මත්‍යායයෙකුගේ ආයුෂ අවුරුදු විසිදාහක්. මේ ධෙනවත් තරුණයින් හතර දෙනා කළ්පනා කරනවා, තමන්ගේ විශාල ධෙනයට මොනවාද කරන්නේ කියලා. දිරස සාකච්ඡාවකින් පසුව මේ තරුණයන් හතර දෙනා ම සාමූහිකව තීරණයකට එනවා, මේ විශාල ධෙනයෙන් කාලා බිලා, විනෝද වෙලා ජ්වත් වෙමු ය කියලා.

කාශ්‍යප බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ කාලයේ ජ්වමානව වැඩ සිටියා. මෙම තරුණයින් හතර දෙනාට මස් ඇස හොඳින් පෙනුණාට කළුණාණ මිතු ඇසුර නොලැබුණ නිසා ම නුවණුස අන්ධ වෙලායි තිබුණේ. තම විශාල ධෙනයෙන් මේ අය හොඳින් විනෝද ව්‍යුණා. කාන්තාවන්, මත්වතුර, මස්මාංශ, තැවුම් ගැයුම්, ජ්විතය කොට ගත්තා. ඔවුන්ගේ මෝහ මූලික මිමිමෙන් ඔවුන් අන්ධ වෙලා හිටියේ. මේ සැප වින්ද මහත්වරු හතර දෙනා මැරිලා ලොහොකුමු කියන නිරයේ උපදින්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, ලොහොකුමු නිරය යොදුන් හැටක් දිගින් පළලින් යුක්තයි කියලා. මේ ලොහොකුමු නිරයේ ගින්දරට, ලෝදියට පිච්චෙමින් අවුරුදු පහලොස්දාහක් ගත කොට, නිරයේ මතුපිටට පැමිණී මොහොතේ මේ නිරිසතුන් හතර දෙනාගේ

මූලින් නික්මුණ වේදනාත්මක වචනවල හඩයි, රජුතුමාට රාත්‍රි කාලයේ දී ඇසිලා, රජුතුමා බියට පත්වෙලා තිබෙන්නේ කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. මේ නිරිසතුන් හතර දෙනා ලොහොකුමූ නිරයෙන් වසර පහලෙස්දාහකට පසුව මතුපිටට පැමිණි මොහාතේ ම මූලින් එක වචනයක් ප්‍රකාශ කරන මොහාතේ ම තැවත ලොහොකුමූ නිරයේම ගිලි යනවා. තවත් වසර පහලෙස්දාහකින් තමයි තැවත මතුපිටට පැමිණෙන්නේ කියලා, බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. අනුන්ගේ සැමියන් අයිති කරගන්න, අනුන්ගේ බිරින්දැවරුන් අයිති කරගන්න සිහින මවන වර්තමානයේ කාටත් වගේ ම විනෝදය ම ජ්විතය කොටගත් කාටත් ඉහත ධනවත් තරුණයන් හතර දෙනාට ම වෙච් දෙය තොද පාඨමක් වෙනවා.

තගර සංචාරය කරනකොට දුටුව අන්සතු කාන්තාවක් අයිතිකොට ගන්න, අයහපත් රාත්‍රියක් ගත කරමින් සිටි රජුතුමා කාමයේ ආදිනවයන් ඇසිමෙන්, අන්සතු ස්ත්‍රීය අයිති කරගැනීමට තිබූ කැමැත්තෙන් මිදුණා. පින්වත් ඔබගේ කාමාස්වාදය නිසා ලබන කෙටි සැපය නිරයේ මහා ගිනි ජාලාවක් වශයෙන් දැකින්න. ඔබ ලබන කෙටි වින්දනය කළේප ගණනක් දිර්ස වූ මරණීය අදෝතාවක් ලෙස දැකින්න. කාමවිෂන්දය නිසා ම රාත්‍රිය අපිට බොහෝ ම දිගු වෙනවා. දිර්ස රාත්‍රිවල තින්ද ඇතට යන වේගයෙන් ම හිරිමතප් දෙකත් ඇතට යනවා. සකස් වෙන සිතුව්ලි අකුසලයටමයි බරවෙන්නේ. ඒ නිසා ම පින්වත් ඔබ සැම රාත්‍රියක දී ම අවධික සංයුත මෙනෙහි කරමින් තින්දට යන්න. මනසින් ගරීරයේ මස ගලවලා බිමින් තියන්න. ඔබගේ ගරීරයේ මසෙන් තොර ඇටසැකිල්ල සිතෙන් මවාගන්න. ඇටසැකිල්ල සිතෙන් මවා ගැනීමට තොහැකි නම් රුප සටහනක, ජායාරුපයක ඇති ඇටසැකිල්ලක් තොදින් නිරික්ෂණය කරන්න. එවිට ඔබට පහසු වේවි, ඔබේම ඇටසැකිල්ල සිතෙන් මවා ගන්න. ඔබ කැමති ම, ඔබ අකමැති ම ඔබ තුළ කාමවිෂන්දයක් සකස් කරන සැම රුපයක් ම අවධික සංයුතවෙන් දැකින්න. එවිට එම රාත්‍රිය කාමවිෂන්දයන්ගෙන් තොර යහපත් රාත්‍රියක් වේවි.

මෙය සටහන් තබන වේලාව රාත්‍රී හතට පමණ ඇති. ඩුදෙකලා කුරිය අවට රාත්‍රී රහැස්‍යයන්ගේ හඩ වේගවත්ව ඇසෙනවා. ලෝකය ම මැකි ගොසින්, අනිත්‍ය වූ කාය සංස්කාර පමණයි අරමුණු වෙන්නේ. උතුම් ධර්ම මාරුගයේ යහපත් රාත්‍රියක පෙර නිමිතියි මේ අත්දකින්නේ. මේ යහපත් රාත්‍රිය, මේ ලෝකයේ කොච්චවර නම් මනුෂ්‍යයාගේ තුළුවනැසි අත්ද වෙනකාට මස්වලට තිබෙන වටිනාකම වැඩිවෙනවා. තැජ්ණාව විසින් මසට හැඩිතල නිරමාණය කොට දෙනවා, ලස්සන රටා රිද්මයන් ඇති කොට දෙනවා. මේ සියල්ල ම සිතුවිල්ලක් ය කියන කාරණය දකින්නේ තැහැ. මස්වලට ලොබ බඳින මිනිස්සු තිරයට වැටුණම ලෝදියෙන්, ගින්දරෙන් මස ම පිවිවෙමින් මරණීය වේදනාවන් ලබනවා. මස සතර මහා ධාතුව වශයෙන් දකින්න. එවිට පින්වත් ඔබ මසෙන් හැඳුණ රුපයෙන් තිදහස් විමේ දිගාවට ගමන් කරාවී.

ඉහත සිද්ධියේ දී කොසොල් රජතුමා කාම ගින්නෙන් දැවෙමින් සිටි අයහපත් රාත්‍රියේ දී ඇසුණ නපුරු, බියකරු ගබිදය නිසා බියට පත්වෙලා, උදේ පාන්දර ම පුරෝෂිත බමුණා කැඳවලා ප්‍රශ්නය ගැන උපදෙස් ගැනීමේ දී පුරෝෂිත බමුණා ප්‍රකාශ කළේ රාත්‍රියේ ඇසුණ නපුරු ගබිදය, රජතුමාට රාජ්‍යයට අනතුරක්, අපලයක් කියන කාරණය. අනතුරෙන් මිදෙන්න මහා සත්ව සාතන යාගයක් කරන්න කියලයි යෝජනා කළේ. වර්තමානයේ ද රුපය නිතිභාවයෙන් ගැනීම නිසා ම අයහපත් රාත්‍රින් නිදි නොලබා ගත කරන මනුෂ්‍යයින්ට නොයෙක් ආකාරයේ නපුරු ගබිද අඩනින්දේ දී ඇසෙන්න පුළුවන්. එවැනි ගබිද ඇසිලා සමහරු බියට පත් වෙන්න පුළුවන්. සිහිනයෙන් කැ ගසන්න, උගුර කට වේලිලා වතුර සොයන්න පුළුවන්, නිදි ඇමෙන් වැවෙන්න පුළුවන්. මෙවැනි තත්ත්වයන් ඇතිවෙන කොට බියට පත්වෙලා, වර්තමාන සමාජය ඩුගාක් දුරට යාගහෝම, පුදුපුජා, යන්ත්‍රමන්ත්‍ර තමයි සිදු කරන්නේ. මේ ක්‍රියාවනුත් හරියට මිථ්‍යාදාශ්ටික පුරෝෂිත බමුණා කොසොල් රජතුමාට

දුන්න වැරදී උපදේශය වගේ ම දි. අකුසලය නිසා ම තවතවත් අකුසලයට යොමු වෙනවා. ඔබටත් නින්ද තොයන අයහපත් රාත්‍රීන්වල දී මෙවැනි වේදනාත්මක නපුරු හඩක් ඇසුණෝත් ඔබත් තේරුම් ගන්න, මොකක් හෝ කුසල් ගක්තියක් නිසා ම ඔබට අනතුරු හැගවීමක් තමයි ලැබුණේ කියලා. අකුසලයෙන් කුසලය දෙසට යොමුවෙන්න කියන අනතුරු හැගවීම, සමහර විට එම හඩ නිරයෙන් ඇසෙන හඩක් වෙන්නත් පුළුවන්. එසේත් නැතිනම් විෂම ප්‍රේතයෙක්ගෙන්, අමුණුඡ්‍යයෙකුගෙන් තැගෙන වේදනාත්මක හඩක් වෙන්නත් පුළුවන්.

වරක් හික්ෂුවක් වනගත ආරණ්‍යයක වැඩ සිටින කොට, සවස තුනට පමණ උතුම් සමාධියෙන් පසුවෙන කොට, ඉතාමත් බියකරු, වේදනාත්මක ලතෝතියක් ඇසුණා. එය හරි ම වේගවත්, අඟහ, අමිහිරි, මූසල ලතෝතියක්. එම හික්ෂුවට උතුම් සමාධිය තුළින් පෙනෙනවා, විශාල ගසක ඇති දෙබලක්. දෙබලක් කියන්නේ ගස් ඉහළ, හතර පැත්තට අතු බෙදී ගිය තැනක්. මෙම දෙබලේ ලොකු කළගෙඩියක් තරම් කඩ මස් කුටිරියක් හික්ෂුවට ද්රුගනය වුණේ. අතපය නැති, කඩ මස් කුටිරියක්. ඇය විෂම, නපුරු, බියකරු ප්‍රේතියක්. එම මස් කුටිරියක් ආකාරයට ඉපිද සිටින නපුරු ප්‍රේතිය තමයි ඉහත නපුරු, වේදනාත්මක හඩ තැගන්නේ. එම හඩ කොච්චිවර වේගවත් ද කියනවා නම් එම ප්‍රේතිය ද්වේගයෙන් පුපුරනවා වගෙයි. සමහර විට එම ප්‍රේතිය, හික්ෂුව තම සිමාවේ සිටිනවාට විරෝධය දක්වනවා විය හැකිය. මෙවැනි විෂම ප්‍රේතියන් සිල්වතුන්ට අකමැති ය. සිල්වතුන් දකින කොට ඒ අයට පිවිවෙනවා වගේ. සිලයට, කුසලයට ඇති විරෝධය නිසා වෙවරයෙන් පුපුරනවා. මෙවැනි බියකරු ගබිද සතර අපායේ ම සත්ත්වයින්ගේ මුවින් නික්මෙන අකුසලයන්ගේ දෙය්කාරයන් ය. ඔබට එම ගබිද ඇසෙන්නේ හේතුවක් නිසා ම බව සිතන්න. ජීවිතය තුළින් කුසල් ධර්මයන් ගක්තිමත් කොට ගන්න. නින්ද තොජන දීර්ස රාත්‍රීවල සිතට තැගෙන කාම සිතුවිලි, ද්වේග සිතුවිලි ඉහත සත්වයින්ගේ විෂම ජීවිත ගැන සිතමින් යටපත් කොට ගන්න. එවිට පින්වත් ඔබට එම රාත්‍රීය

යහපත් රාත්‍රියක් වේවි. එම යහපත් රාත්‍රියේ දී විවේක මහසින් සිතන්න. ගස් දෙබලක් මත ජ්වන්වන, අතපය තොමැති, කළ මස් කුටිටියක් වැනි විෂම ප්‍රේක්ෂිය, එවැනි විෂම උපතකට ඇද දැමුවේ කාමය, ද්වේශය කියන කාරණය බව.

ආශ්වාදයට අතවහන, පාපකාර සිතුවීලිවලුත් බැහැර වෙන්න...

පුද්ගලභාවයෙන් යුතුව කාමයේ වරදවා හැසිරීමට වඩා මනුෂ්‍යයාව කාමයේ වරදවා හැසිරීමට පෙළඳවීම ඇති කරන පිරිස් සිටිනවා. නවීන තාක්ෂණික ක්‍රමවේදයන් හරභා මනුෂ්‍යයා කාමාස්වාදයේ ගොදුරු බවට පත් කරන ඉහත පිරිස් බොහෝ ම ප්‍රවේශම්වෙන්න ඕනෑ. වයස් හේදයකින් තොරව, තාක්ෂණික මෙවලම් මනුෂ්‍යයා පංචතීවරණයන්ගේ වහලේක් බවට පත් කොට තිබෙනවා. තාක්ෂණික මෙවලම් තුළින් මනුෂ්‍යයාට කතා කරන ලෝකය, ලැජ්ජා, හය හින වී ගිය ලෝකයක්.

බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ නටගාමිණී කියලා තරුණයෙක් සිටියා. එදා දැඩිව සිටිය නොදා ම නාට්‍ය හිඹ්පියා තමයි නටගාමිණී. බොහෝ ම කඩවසම්, රංගන හැකියාවෙන් පරිපූරණ තරුණයෙක්. මේ නටගාමිණී බුදුරජාණන් වහන්සේට ප්‍රකාශ කරනවා මගේ ගුරුවරුන් මට උගන්වලා තියෙන්නේ අපි වගේ, මනුෂ්‍යයින්ට විනෝදමත් කරන, සතුවු කරන අය, මරණින් පසුව පායාස කියන දිවා ලෝකයේ උපත බෙනවා කියලා. නටගාමිණී, එම ප්‍රශ්නය අවශ්‍ය නැහැදි බුදුරජාණන් වහන්සේ ප්‍රකාශ කරනවා. නටගාමිණී දෙවැනි වතාවටත්, තෙවැනි වතාවටත් එම ප්‍රශ්නය බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් විමසා සිටියා. තුන්වැනි වතාවේ බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, නටගාමිණී, මනුෂ්‍යයාව කාමවිෂන්දයන්ට යොමු කරවන අය, මරණින් පසුව පායාස කියන නිරයටය වැවෙන්නේ කියලා. නටගාමිණී කලාකරුවාට ලොකු වැරදීමක් වෙලා තිබුණා.

මහු සිතාගෙන සිටියේ මනුෂ්‍යයින් විනෝද කරලා, විහිඩු කරලා, කාමවිෂන්දයන් සකස් කරවල පායාස කියන දිව්‍ය තලයට යන්න. නමුත් බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, පායාසය කියන්නේ දිව්‍ය තලයක් නොව නිරයක් ය කියලා. කල්පාණමිතු ඇසුර නොලැබුණ නිසා ම නට්‍යාමිනී නිරය සහ දිව්‍ය තලය පටලවාගෙන සිටියේ බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ පායාස නිරය ගැන අහලා තට්‍යාමිනී කළාකරුවා උතුම පැවිදි භාවයට පත් වෙනවා. මෙතෙක් ලෝකයාගේ රසාස්වාදය උදෙසා හැඩි වැඩි කොට පුද්ගලයනය කළ තම සූන්දර රුපය පාංශකුල විවරයකින් වසා ගන්නවා. කල්පාණ මිතු ඇසුර නිසා ම පායාස නිරයට වැටෙන්න සිටි මනුෂ්‍යයෙක් ධර්මයේ සැනසීම ලබනවා. ලෝකයේ මනුෂ්‍යයා කාමවිෂන්දයන්ට පොලඩ්වන ව්‍යාපාර, පුද්ගලයින් වැඩිවන්න වැඩිවන්න නිරයන් අතරින් පායාස නිරයේ ජනගහනය වැඩිවෙනවා. ලෝකයාව රසාස්වාදයෙන් කුල්මත් කරන තෝනාමහත්වරුන් මිය ගිහින් පායාසයේ අදුරට වැටෙනවා.

එක්තර හික්ෂුවක් උතුම සමාධිය තුළින් පායාස නිරය අරමුණු කොට බලනවා. හික්ෂුවට දරුගනය වෙන්නේ, පායාස නිරයේ සිටින නිරි සතුන් ඇටසැකිල්ලක් ලෙසයි. එලෙසයි පායාස නිරයේ පහළ වෙලා තිබෙන්නේ. ගරීරයේ මස තැහැ. මනුෂ්‍ය ජ්විතයේ දී තම ගරීරයේ අගපසග, මස නිත්‍ය වූ සැපයක්, සතුටක් හැඳියට ලෝකයාට පෙන්වීම නිසා ම, තම අගපසග ලෝකයාගේ කාමාස්වාදය උදෙසා යෙද්වීම නිසා ම ගරීරයේ හැඩිය, වර්ණය, රිද්මය තුළින් ලෝකයාව මුලාවට පත් කිරීම හේතුවෙන් ම පායාස නිරයේ නිරිසතුනට ගරීරයේ මස ලැබේලා තැහැ. ඇටසැකිල්ලක් හැඳියටයි උපත ලබන්නේ. අනිත හවයන්හි කළ පින්කම් නිසා ම, ඔබට ලැබුණු ලස්සන, සූන්දර රුපය නිසා තමනුත් මෝහ මුලිකව කාමාස්වාදයන්ගෙන් මත් වී අන්‍යායන්ට ද මෝහයෙන් මුලා කිරීම නිසා ම පායාස නිරයේ නිරිසතුනට ගරීරයේ මස ලැබේ තැහැ. වර්තමාන සමාජයේ වියුණන් යන දරුවාගේ පටන් වැඩිහිටි අය දක්වා ම ගරීර මාංගය

හිර කොට, තද කොට ඇඳුම් අන්දවා මස ම ලෝකයාට පෙන්වා තමන් කාමවිෂන්දයන් සකස් කොට අනුත් තුළ ද කාමවිෂන්දයන් සකස් කිරීමේ බරපතල ආකුසලය නිරතුවේ ම සිදුකර ගනිමින් පවතිනවා. පින්වත් මනුෂ්‍ය ඔබ, ඔබේ මය ගිරිරයේ මස ආකුසලයට යොමු කළුත්, මස් නැති ඇටසැකිල්ලකුයි පායාස නිරයේ දී ලැබෙන්නේ. ඔබ පායාස නිරයේ ඉපදී සිටින ඇටසැකිලි නිරිසතුන් ගැන සිතලා බිය ඇති කරගන්න. පායාස නිරයේ ජීවත් වෙන තවත් එක් නිරිසතෙක් සිටිනවා. ඔහු ඩම ගැසු නිරිසතෙක්. ඔබට උදාහරණයක් කියන්නම්. මනුෂ්‍යයෙක් අරගෙන ඔහුගේ මතුපිට සිනිදු සම ගලවා ඉවත් කරන්න. දැන් ඔබ මනසින් එම සම ගැලවූ ගිරිරය මෙතෙහි කරන්න. සිදුම් සම පමණක් ගලවා දැමු, මස්, ලේ, තහර මතු වී පෙනෙන ගිරිරයක් ඔබට පෙන්වී. මෙන්න මේ නිරිසතාත් සම ගහපු නිරිසතෙකු වශයෙනුයි පායාස නිරයේ ඉපදී සිටින්නේ. මේ සියලු දෙනා ම ගිහි ජීවිතයේ දී මනුෂ්‍යයාට කාමවිෂන්දයන්ට යොමු කරපු මහත්වරු, තොත්තාවරු. මෙවා ඔබ කමටහන් කොට ගන්න. පින්වත් ඔබ පරිස්සම් වෙන්න. වර්තමාන සමාජයේ හොඳ ම ආදායම් ලබන ධන උල්පත් බවට පත් වී ඇත්තේ මනුෂ්‍යයාට කාමාස්වාදය ලබාදෙන උපකරණ සහ ව්‍යාපාරයන්මයි. මේ සැම ව්‍යාපාරයක ම අවසාන ඉලක්කය, මනුෂ්‍යයා කෙටි ආස්වාදයකින් මත්කොට, තම අරමුණු ඉටුකර ගැනීමයි. මෙවැනි ව්‍යාපාරවලින් කොට්ඨ ගණනින් මුදල් ගොඩගැසුණද එම සල්ලි කොළ අවසානයේ ඔබට පාවච එලන්නේ පායාස නිරයට බවයි බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ.

වසර හැත්තැවක් වැනි කෙටි ජීවිත කාලයක් තුළ පින්වත් ඔබ නිදි නොලබා, වෙහෙස මහන්සි වී ලෝකයාට කාමාස්වාදය ලබාදෙමින් අවසානය සකස් කොට ගන්නේ පායාස නිරයට නම්, තවමත් ඔබ ප්‍රමාද නැහැ. නැවත සිතන්න. ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ උතුම් සම්මා සම්බුද්ධ යානයෙන් දැකළයි, නටාගාමිනී තරුණයාට පායාස නිරය ගැන දේශනා කරන්නේ. ඉහත යථාර්ථය තුවකීන් තේරුම් ගෙන, අනුත් කාමාස්වාදයේ මත් කරවන

ව්‍යාපාරයන්ගෙන් මිදෙන්න. මේ ගේරය වෙනස් වන දෙයක්. වෙනස් වන දෙයක සැපයක්, ලස්සනක්, රිද්මයක් නිබෙන්නට බැහැ. පින්වත් ඔබ තොදුනුවත්හාවය නිසා ම මේ රුපය නිතු සැපයක්, රසගුලාවක් ලෙස ලෝකයාට පෙන්නුවාත් පින්වත් ඔබ අධර්මයයි ලෝකයට පෙන්වන්නේ. කාම සිතුව්ලැලක් සිතට තැගෙන කොට නිතර ම අසුහ සංඡාවන් සිතේ ඇතිකොට ගන්න. පින්වත් ඔබ සුන්දරයි කියලා දකින ඔය රුපය තුළින් සෙම, සොටු, අසුවි, මූත්‍රා මතුකොට ගන්න. කාමයන්ට බැඳෙන කොට රුපය අසුවි ගොඩක් වශයෙන් දකින්න. ඔබගේ ගේරය අවධික සංඡාවෙන් දකින්න. අවධික සංඡාව කියන්නේ ඇටසැකිල්ලක් වශයෙන් රුපය දැකිමයි. මනුෂා ජ්විතයේ දී රුපය වැරදි විදියට ප්‍රයෝගනයට ගත්ත පායාස නිරයේ නිරිසතුන්ට උපතින් ම ඇටසැකිලි ජ්විතයක් ලැබිලා තියෙන්නේ. අකුසලය විසින් ම මස පිවිවිලා. ඇටසැකිල්ල තිබුණත් එම නිරිසතුන් අවධික සංඡාව කියන්නේ මොකක්ද කියලා දැන් දන්නේ තැහැ. පින්වත් ඔබ අවධික සංඡාව පුහුණු කරලා කාමයන්ගේ ආස්ථාදයේ නිසරු බව දැක්කොත්, තැවත කවදාවත් පායාස නිරයේ හම ගහපු නිරිසතෙක්, ඇටසැකිලි නිරි සතෙක් වෙන්නේ තැහැ. සංස්කාර ඒ තරමට ම සාධාරණයි. ආස්ථාදයට වඩා ආදිනවය ගැඹුරු කොට දෙනවා. මේසා ගැඹුරු, බියකරු ලෝකයක් අපි ඉදිරියේ තිබිය දී සංසාර බිය දකින්නේ තැහැ. මූල ලෝකය ම වන්දනා කරනා තරු පන්තියේ මනුෂ්‍යයේ පායාස නිරයට වැශෙන කොට අපිට මොකක් වේවි ද කියලා තුවණීන් මෙනෙහි කරන්න ඕනෑ. මේ සටහන පින්වත් ඔබට සිතන්නයි තැබුවේ. මොකක්ද ඔබ සිතන්න ඕනෑ? කාමයන්ගේ බියකරු ආදිනවයන්මයි සිතන්න ඕනෑ. ආස්ථාදයට අතවනන, පාපකාරී සිතුව්ලිවලින් බැහැර වෙන්න ඕනෑ. එම රාත්‍රිය ඔබට යහපත් රාත්‍රියක් වේවි.

සම්මත විවාහයෙන් ප්‍රභාවට පත්වේද්දී, අසම්මත සම්බන්ධතාවයන්ට යොමු වෙන්න එහා...

ඩරමසාකවිජාවක් අවසානයේදී පින්වත්කාන්තාවක් ප්‍රශ්නයක් විමුෂ්වා. ස්වාමීන් වහනස්, මට ගොඩාක් ප්‍රශ්න තිබෙනවා. පවුල් ජීවිතයේ දී ස්වාමී පුරුෂයා සමග අඩ දැඟ වෙනවා. දරුවන් අකිකරුයි. ස්වාමී පුරුෂයා මත්වතුර බොනවා. යුතින්ගෙනුත් හොඳක් අහන්න නැහැ. ස්වාමීන් වහනස්, මට ජීවිතය එපා වෙළඳී තිබෙන්නේ කියලා. හික්ෂුව ඒ වේලාවේ එම පින්වත් කාන්තාවට මතක් කළේ ඔබ කරපු දෙයයි ඔබට ලැබේලා තියෙන්නේ. ඒ නිසා ඔබ ම කරගත්තා වූ දෙයට ඔබ ගැටෙන්න එපා ය කියලා. සංසාරේ අපි කළයාණ මිතු ඇසුර නොලැබූ නිසා ම ගොඩාක් අකුසල් කරගෙන තිබෙනවා. එම අකුසල් අපිට විපාක දෙනකාට එම අකුසල් විපාකය, අපි නැවත නැවත අකුසල් වැඩෙන දිගාවටමයි යොමු කරගන්නේ.

අතිතයේ ඉසිදාසි කියලා තරුණීයක් සිටියා. ඇය සිටු ගෙදරක රුමත් සිටු දියණීයක්. ඇයට තම දෙමාපියන් සිටුකුලවලින් විවාහ දෙකක් කරලා දෙනවා. විවාහ දෙක ම අසාර්ථකයි. මේ අසාර්ථකත්වයට හේතුව ඇය කළයාණ මිතු ඇසුර නිසා ම භදුනා ගත්තවා, තමාට ලැබූණ සැමියාගේ වරදක් නොවේ, තමා ම සංසාරයේ කළා වූ අකුසලයකුයි මේ විපාක දෙන්නේ කියලා. අසාර්ථක පවුල් ජීවිතය තුළින් ඇය සාර්ථක පැවැරි ජීවිතයට පත් වෙනවා. ඇය උතුම් අරහත් හාවයට පත් වීමට පෙරාතුව ඇය ම පුර්වේනිවාසානුස්සති යුතායෙන් දකිනවා, අතිත හටයන්හි

දී තමා ම සතුටින් කළා වූ කාමයේ වරදවා හැසිරීමේ අකුසල් විපාකයන්මයි තමන්ව දුකට පත් කළේ කියලා.

පින්වත් ඔබ කදුළක් හෙලන්නේ අතිතයේ ඔබ ම කාටහරි කදුළක් දුන්න නිසාමයි. එම නිසා එම කදුළ ලග ඔබ නවතින්න. කදුළ ලග නවතින්න කියන්නේ, අකුසල් උදෙසා කදුළවලට හේතුවන තව අකුසල් කරගන්න එපා කියන කාරණයයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ කාන්තා විමුක්තිය කියන්නේ දුකට එරෙහිව සටන් කිරීම නොවේ. පුරුෂාධිපත්‍යයට විරුද්ධව තතිකඩ් සිටීම ද නොවේ. මේ තුතන කාන්තා විමුක්තිය තුළ සැගැලී ඇත්තේ ද්වේශයයි, වෙරයයි. තවත්වත් අකුසල් වැඩෙන දිගාවටයි ඔබව අරගෙන යන්නේ. කාන්තා විමුක්තියේ නාමයෙන් පුරුෂාධිපත්‍යයට එරෙහිව අකුසලයේ කදුළ පෙළගස්වන, අසත්පුරුෂ ධර්මයන්ට පින්වත් කාන්තා ඔබ රැවටෙන්න එපා. පින්වත් ඔබේ පවුල් ජ්විතයේ දුකට හේතුව ඔබ ම අතිතයේ කරගත්තා වූ අකුසල් බව හඳුනාගෙන කුසලය තුළින් ම සැපැ සෞයන මාර්ගයට අවතිරේ වෙන්න. සමාජය තුළ ඉතා වේගයෙන් පවුල් සබඳතා බිඳී දෙදරා යනවා. දික්කසාදයන් වැඩි වෙනවා. අසම්මත සම්බන්ධතා වැඩිවෙනවා. අනාගතයේ නවකථාකරුවන්ට තම සිහින නවකථාවලට ගොඩාක්වස්තුඩීජයන් සැපැයෙනවා. ලෝකය කියන්නේ ගනුදෙනුවක්. කෙනෙකුගේ දුක තව කෙනෙකුන් විකුණනවා. කෙනෙක්ගේ දුක විකුණා තව කෙනෙක් සිනාසෙනවා. තැවතීමකින් තොරව මේ ප්‍රශ්නයේ නිමාවක් දකින්න බැහැ. ඒ නිසා දුකට හඩන ඔබ නවතින්න, සද්ධර්මය අතියස. ඔබේ සැමියාගෙන් ගුට්කමින් ඔබ සැමියාට මෙත්ති කරන්න. ඇාතීන් ඔබව නොසලකා හරින කොට ඔබ එම ඇාතීන්ට ගරු කරන්න. ලෝකයාට පෙනන්නට නොවේ, නිහඹ ඔබේ හදවතින්. මුලින් සඳහන් කළ ඉසිදාසිය තම ස්වාමීපුරුෂයාගෙන් ඒඩාවත් පත් වෙන කොට ස්වාමී පුරුෂයන්ට වෙර කරන්න ගියේ තැහැ. ඇය දැනගත්තා අනුන්ට වෙර කිරීම තමන්ට වෙර කිරීමක් බව. පින්වත් ඔබත් සද්ධර්මයේ ම සෙවණට එන්න,

අසද්ධරමයේ ගුරිබැටවලට එරෙහිව. අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ බිජකරු හාවය සහ අතිත කාමයේ වරදවා හැසිරීමේ වැරදිවල විපාකයන් හොඳින් නුවණීන් මෙනෙහි කොට, සම්මත විවාහයෙන් පිඩාවට පත්වෙන කොට අසම්මත සම්බන්ධතාවයන්ට යොමු වෙන්න එපා. එය තවත් කදුල් ගංගාවක ආරම්භයක් ම වේවි.

යම් පින්වතෙක් තම පවුල් ජ්විතයේ දී දුකට පත්වෙනවා නම් එය තමා පෙර ජ්විතයේ කරගත් කාමයේ වරදවා හැසිරීමේ අකුසල් විපාකයන් බව ම දකින්න. වෙන කුමයකින් මේ ප්‍රශ්නයට ස්ථීර විසඳුමක් ලැබෙන්නේ නැහැ. එන්වත් ඔබ රාත්‍රි නින්දට යන කොට දච්ච පුරාවට ම ඔබට ස්වාමි පුරුෂයාගේ න්, දරුවන්ගෙන්, බේරියගෙන් ලැබූණු සිත්වේදනාවන් විද්‍රෝහනා නුවණීන් දකිමින් නින්දට යන්න. ස්වාමි පුරුෂයා කියන්නේ මෙවැනි දුකක් නම් මේ හවගමනේ තමා ලබනා අවසාන ස්වාමි පුරුෂයා මොහු බව දකිමින් නින්දට යන්න. බේරිද කියන්නේ මෙවැනි දුකක් නම් තමා මේ හවගමනේ ලබන අවසාන බේරිද ඇය බව දකිමින් නින්දට යන්න. දරුවා කියන්නේ දෙමාපියන්ට මෙවැනි දුකක් නම් මේ හවගමනේ දී තමන් ලබන අවසාන දරුවා බව දකිමින් නින්දට යන්න. දුකට හේතුවන රුපය කෙරෙහි අවබෝධයෙන් කළකිරීම ඇති කොටගන්න. සංසාරයන්ට පැමිණී ගමනේ දී ස්වාමි පුරුෂයින්, බේරින්දුවරුන්, දරුවන් උදෙසා ඔබ හෙත් කදුල් මහා සාගරයේ ජලය ප්‍රමාණය කොට දකින්න. මේ ජ්විතයේ දී තවත් කදුල් බාල්දි කිහිපයක් එම කදුල් සාගරයට එකතු කොට මියයන අවාසනාවන්තයෙක් තොවන්න. විද්‍රෝහනා නුවණීන් සංස්කාරයන්ගේ යථා ස්වභාවය දකිමින් රාත්‍රි නින්දට යන්න. අවබෝධයෙන් ම දුක හදුනාගෙන, දුකට හේතුවන අකුසලයන්ගෙන් මිදෙන දිඹාවට ම යොමුවන්න. ඔබ විසින් ම ඇති කොටගත් ප්‍රශ්නය, ඔබ විසින් ම විසඳාගත යුතු බව සිහි නුවණීන් දකින්න. ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙන් බලාපොරොත්තු වන යහපත් රාත්‍රියක සැබැං ම අර්ථය, ශිනිගත් ලෝකය තුළින් මතුකොට ගෙන, හෙට උදාවෙන දච්ච

අකුසල් තොටැබෙන, සද්ධර්මයේ අර්ථයන් වැඩෙන දිනයක් බවට පත්කොට ගන්න. පින්වත් ඔබ දක්ෂ වෙන්න. පවුල් දිවියේ කොතෙක් ප්‍රශ්න තිබුණු ද පින්වත් ඔබ බිරිදිට, ස්වාමි පුරුෂයාට, දරුවන්ට යුතුකම් හොඳින් ඉට කරන වර්තයක් වෙන්න. යුතුකමක් කුසලයක් බවට පත් කොට ගන්න ඔබ දක්ෂ වෙන්න. සංස්කාරයන් නිසා ම ලැබුණු දෙය, සංස්කාරයන්ගේ නිරෝධය උදෙසා ම ප්‍රයෝග්‍රනයට ගන්න දක්ෂ වෙන්න. දුක සගවාගෙන ලෝකය ඉදිරියේ සිනාසීමට උත්සාහ තොකරන්න. දුකට හේතුව හඳුනාගෙන දුකෙන් මිදෙන්න. දුක සගවාගෙන ඔබ ලෝකය ඉදිරියේ සිනාසීමට හියහොත්, ඒ ඔබ සිනාසේන්නේ ඔබගේ ම දුකට බව, ඔබ ම තේරුම් ගත යුතුයි.

යහපත් රාත්‍රියක් තමැති සටහන සටහන් තබන කොට, අම්මා කෙනෙක් වේදනාවෙන් හඩමින් තැගු ප්‍රශ්නයක් මතකයට පැමිණියා. අම්මාගේ කදුළක් කියන්නේ ගින්දරක්. අම්මාගේ කදුළ ගින්දරක් වෙන්නේ ඒ කදුළ ගලන්නේ අම්මාගේ හදවතේ තිබෙන මෙත්තා, කරුණා, මුදිතා, උපේක්ෂා කියන ගුණයන් උණු කරගෙන. මේ උතුම බ්‍රහ්ම ගුණයන් උණුකරගෙන ගලන අම්මාගේ කදුළ ගින්දරක්මයි. මනුෂ්‍යත්වය කවදාවත් හඩවත්න එපා. ඒ කදුළවලට ඔබ පිවිවෙනවාමයි. අම්මාව සතුටු කරලා, බිරිදිව සතුටු කරලා ඇත්තේ නෙතින් සතුටු කදුළ ගලන කොට එම සතුටු කදුළ මල් වැස්සක් සේ දකින්න. ඒ වසින මල් වැස්සට ඔබ තෙමෙන්න. මවකගේ, බිරිදිකගේ නෙතින් ගලනා ඒ මල් වැස්සමයි ඔබට සුගතියට පාර පෙන්වන්නේ. ඔබ ඉදිරියේ සිටින ඔබේ බිරිදි, සංසාරයේ ඔබට දසදහස් වාරයක් ඔබේ පියාව සිටින්නට ඇතැයි ඔබ සිතන්න. ඔබ ඉදිරියේ සිටින ඔබේ ස්වාමි පුරුෂයා, සංසාරයේ ඔබට දසදහස් වාරයක් ඔබේ පියාව සිටින්නට ඇතැයි සිතන්න. එම නිසා පින්වත් ඔබ පවුල් ජීවිතයේ නාමයෙන් ඔබේ ම අම්මා, තාත්තා සමග සණ්ඩු වෙන්න එපා. මෙය සටහන් තබන හික්ෂාව හිහි කාලයේ අම්මාව සතුටු කරලා අම්මාගේ නෙතින් සතුටු කදුළ ගලන කොට, ඒ සතුටු කදුළ

තමැති මල් වැස්සේ හොඳින් තෙමුණ කෙනෙක්. මේ සටහන් ලියන්න හික්ෂුවට ගක්තිය දුන්නේ ඒ අම්මාගේ නෙතින් ගැලු සතුවූ කදුලමයි. අම්මාගේ සතුවූ කදුලක, තව කෙනෙකුගේ දුක තිබාදමන්න පුළුවන් තරම් ගක්තියක්, සිජිලසක් මුශු වී තිබෙනවා. එවන් උතුම් ගුණයන් පින්වත් ඔබ හඩවන්න එපා.

අනුන්ව පරික්ෂා කිරීමට පෙරාතුව, තමා තමාව පරික්ෂා කොට ගන්න...

හික්ෂුව ධර්ම සාකච්ඡාවකට සහභාගි වන අවස්ථාවක එක් පින්වත් තරුණ මහත්මයෙක් වතුරාර්ය සත්‍යය ධර්මයන් ගැන ප්‍රශ්නයක් විමසුවා. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ වතුරාර්ය සත්‍යය ධර්මය පැහැදිලි කොට ඇති ආකාරයට බොහෝ ම කරුණාවෙන් හික්ෂුව එම මහත්මයාට එම ධර්ම කාරණය පැහැදිලි කොට දුන්නා. හික්ෂුව එම ධර්ම කාරණය නිරවුල්ව පැහැදිලි කොට දුන්නත්, එම තරුණ මහතා පිළිතුර නොතේරෙන බව කියමින් නැවත නැවත එම ප්‍රශ්නය ම විමසා සිටියා. ඒ වේලාවේ හික්ෂුව තේරුම් ගත්තා, මේ මහත්මයාට අවශ්‍ය වතුරාර්ය සත්‍ය දැනගැනීමට නොව, එක ම කරුණ හික්ෂුවගෙන් නැවත නැවත විමසලා හික්ෂුව ගැටෙන ස්වභාවයෙන්, කේන්ති ගන්න ස්වභාවයෙන් සිටිනවා ද යන්න දැනගැනීම ය කියලා. එම මහත්මයාගේ අරමුණ ඉටු වුණේ නැහැ. නමුත් මේහය තිසා ම, අනාගතයේ විපාකය පිණීස ගොඩාක් අකුසල් ඔහු රස්කොට ගත්තා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, උතුම් සද්ධර්මයට උවමනාවෙන් ම වංක සිතින් අගෞරව කරන්නා, දැඩි රහුතින් බැඳ, වදක බෙර නඩවා, තුවරට ගෙන ගොස් හිස ගසා මරා දැමීම යම් සේ දුකක් ද මතු භවයේ දී ඊටත් වඩා අතිශය දුකක් විදිනවා කියලා. එම තිසා ම සද්ධර්මයන් සමග, හික්ෂු, හික්ෂුණී, උපාසක, උපාධිකාවන් සමග කටයුතු කිරීමේ දී අපි බොහෝ ම පරිස්සම් වෙන්න ඕනෑ. අනුන්ව පරික්ෂා කිරීමට පෙරාතුව තමා තමාව පරික්ෂා කරගත යුතුයි, තමා තුළ ඇති වූ සිතුවිල්ල තමාට දුක පිණීස හේතු වෙනවා ද කියලා. එස් නොවුණහොත් අපි දුක දෙසටමයි ගමන් කරන්නේ.

ලෝකයේ අර්ථය කියන්නේ දුක. දුක කියන්නේ තාප්ත්‍යාවේ එලය. රුපය කෙරෙහි වැඩිමේ, බැස ගැනීමේ ප්‍රමාණයටයි දුක නිරමාණය වෙන්නේ. ලෝකය සංකීරණ වෙන්න සංකීරණ වෙන්න දුක වැඩිවෙනවා ය කියන්නේ, ලෝකය සංකීරණ කරන්නේ මනුෂ්‍යයාගේ තාප්ත්‍යාව නිසා. ලෝකය සංකීරණ වෙනවා නම්, මනුෂ්‍යයාගේ දුකත් වැඩිවෙනවා නම් එහි අර්ථය මනුෂ්‍යයා දුකෙන් මිදෙන, සැපය අත්කරදෙන ආර්ය අඡ්ටාංගික මාරුගයෙන් බැහැරට යනවා කියන කාරණයයි. මේ අර්ථය තුළ ඉදළයි පින්වත් ඔබ වර්තමානය විග්‍රහයට ලක්කොට ගන්න ඕනෑම්.

පින්වත් මහත්මයෙක් ධර්ම සාකච්ඡාවක දී ප්‍රග්‍රහයක් ඇසුවා, ස්වාමීන් වහන්ස, වර්තමාන සමාජයේ ධර්මයේ මහා පිබිදීමක් තිබෙනවා, එම පිබිදීම නැවත ආපස්සට තොයන පිබිදීමක් කියලා. පින්වත් ඔබ මේ මාර සිතුවිල්ලට රවටෙන්න එපා. මේ මොහොතේ ලෝකයේ සද්ධිරුමයේ මහා පිබිදීමක් තිබෙනවා නම් එය තිවියාමට ආසන්න පහනක නැගෙන ප්‍රහාශ්වර ආලෝකය හා සමානයි. පහන ඉතාමත් ඉක්මණීන් තිවි යනවාය කියන සංඛ්‍යාවයි, ඔබට මේ පෙනෙන්නේ. තිවියාමට ආසන්න සද්ධිරුමය තමැති පහනේ, මේ නැගෙන ප්‍රහාශ්වර ආලෝකය පින්වත් ඔබට බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කොට වදාල ‘අප්‍රමාදී බව’ කියන වවනයේ අර්ථයයි මත්කොට දක්වන්නේ.

එක්තරා උගත් මහත්මයෙක් ප්‍රකාශයක් කරලා තිබුණා, තව වසර සියයක් ගියහම ලෝකයේ ඉතිරි වෙන්නේ බුදුදහම පමණයි කියලා. ඉහත කාරණය දායක මහත්මයෙක්ගෙන් තමයි දැනාගන්නට ලැබුණේ. ඉහත අදහස ප්‍රකාශ කරන මහත්මයා සම්මා දිවියියට පත්වෙවිව මහත්මයෙක් තොවේ. එතුමා දන්නේ නැහැ, ග්‍රද්ධාව කියන වවනයේ සැබැං අර්ථය. සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයක සන්දිවිධිකභාවය ආරක්ෂා කරදෙන ප්‍රාතිමෝක්ෂ සිලය ගැන එම මහත්මයා දන්නේ නැහැ. මෙවැනි උගත්, වැදගත් මහත්වරු ලබා දෙන මාර සහතිකවලට පින්වත් ඔබ විශ්වාසය

ඇතිකොට ගන්න එපා. මෙවැනි මහත්වරුන් ශාසනය හැටියට දකින්නේ පන්සල, ආරණ්‍ය, පින්කම්, වෙසක් තොරන්, ලෝක බොද්ධ සම්මේලන, මහායාන කුම්බේදයන්. මේවා තවත්ව මනුෂ්‍යයාගේ ආස්ථාදයන් වැඩෙන දිගාවට විකාශනය වෙමින් කාසාය කණ්ඩාකලාගේ කාලය දක්වා ම ඉදිරියට යනවා. ඒ දියුණුව ගැන කිසි ම තරකයක් තැහැ. මේවා ධර්මයේ අරවුව නොවේ. ධර්මයේ අතුරිකිලිය. සද්ධර්මයේ අරවුව කියන්නේ ආරය අෂ්ටාංගික මාරගය, වතුරාරය සත්‍ය, සතර සතිපථ්‍යානය, පරිච්චටසමූහ්පාදය, පංචලපාදානස්කන්දය, සජ්ත බොජ්ඡංග. මේවායි ධර්මයේ අරවුව වෙන්නේ. මේ ධර්මයේ අරවුව විනාශ කොටගෙනයි සමාජය ඉදිරියට ගමන් කරන්නේ. ධර්මයේ සන්දේශීක රුණය ආරක්ෂාකොට දෙන, සද්ධර්මයේ අරවුව ගිලිහුණ, ධර්මයේ අතුරිකිලි වර්ණනා කරන ලෝකයක් ඉදිරියටයි ඔබ ගමන් කරන්නේ. මෙතැන දී ඔබ සජ්ත බොජ්ඡංග ධර්මයන් තුළින් නොවේ, සද්ධර්මයේ සැපය ලබන්නේ. පංචනීවරණයන් තුළින්මයි ආස්ථාදය බලාපොරාත්තු වන්නේ.

හික්ෂුව පිණ්ඩාතයේ වඩින කොට රබර කිරී කැපීම ජ්විකාව කොට ගත් කුඩා නිවසක් ඉදිරිපිට වැඩිසිටියා. නිවසේ සිටිය පින්වත් කාන්තාව පිණ්ඩාතය පුරා කරලා හික්ෂුව පින් අනුමෝදන් කොට ඉවත්ව වඩින කොට, හික්ෂුවට ඇසෙනවා එම පින්වත් කාන්තාව තමා අසල සිටි මහත්මාට කියනවා, ඒ හාමුදුරුවේ බොහෝම භෞදි තේදි කියලා. ඒ වචන පෙළ ඇසෙන කොට ම හික්ෂුවට එකපාරට ම මතක් වුණේ, ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේයි. එම පින්වත් කාන්තාවගේ මූලින් නික්මණ ඒ ගොරව පුරුවක වචන පෙළ ඒ මොහොතේ ම බුදුරජාණන් වහන්සේයි හික්ෂුව පුරා කළේ. මේ හික්ෂු ජ්විතයේ දී යම් සත්වයෙක්ගෙන් හික්ෂුවට එක වචනයකින් හෝ එක ඉරියවිකින් හෝ ගොරවයක්, ප්‍රශ්නසාවක් හික්ෂුවට ලැබුණෙන් එම ගොරවය බුදුරජාණන් වහන්සේටමයි අයිති වෙන්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේමයි එම ගොරවය ලබන තැනට අපට පාර පෙන්නුවේ. එම ගොරවයෙන් එක දැඟමයක්වත් හික්ෂුවට අවශ්‍ය තැහැ. එහි සැබැ ම හිමිකරු බුදුරජාණන් වහන්සේමයි. දායක පින්වත්න්

අපිට අර්ථවත්ව ‘හොඳයි’ කියන තැනට එන්න බුදුරජාණන් වහන්සේ අපිට මොන තරම් විනය කාරණා පනවලා අනුගාසනා කරලා තිබෙනවාද. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධම්ම දායාද සූත්‍රයේ දී දේශනා කරනවා ග්‍රාවක ස්වාමීන් වහන්සේලාට, ඔබලා සද්ධර්මයට දායක වෙන්න. ඔබලා සීලයට, සමාධියට, ප්‍රාදාචට දායකවෙන්න. මේ ධර්මයේ සැබැං හිමිකරුවෙක් වෙන්න. ලාභසත්කාර, කිර්තිප්‍රාග්‍යාවලට යටත් වෙන්න, ගිෂ්‍ර වෙන්න එපා. මා තුළ ඔබලා කෙරෙහි මහානුකම්පාවක් තිබෙනවා. ඒ නිසාමයි ඔබලාට මෙතරම් අවවාද කරන්නේ. ඔබලා ධර්මයට දායාද නොවුණහොත් මිනිසුන් ඔබලාට වෝදනා කරාවි, නිගරු කරාවි, සද්ධර්මයේ උරුමය ඔබලාට නැහැය කියලා. එහෙම වුණෙන් මිනිසුන් ගාස්තාන් වහන්සේ වන මටත් වෝදනා කරාවි, අගෞරව කරාවි. පින්වත් ඔබලා ගාස්තාන් වහන්සේට අගෞරව වන ආකාරයට හැසිරෙන්න එපා. ගාස්තාන් වහන්සේ සදහම් සුවයෙන් වැඩි සිටියදී ග්‍රාවකයින් එසේ කරන්නේ නැහැය කියලා මිනිසුන් වෝදනා කරාවි. සද්ධර්මයේ වටිනාකම, විත්ත සමාධියේ වටිනාකම නැතිකොට දමනවා කියලා වෝදනා කරාවි. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, යම් හික්ෂුවක් සිවිපසය ගොඩිගසා ගන්නේ නැතිනම්, ධර්මයේ වටිනාකම හැල්පු කරන්නේ නැතිනම්, විත්ත දියුණුව අඩාල කරගන්නේ නැතිනම් එවිට එම හික්ෂුව දෙවිමිනිසුන් අතර ප්‍රාග්‍යාවට ලක්වෙනවා කියලා. එවිටයි ග්‍රාවකයා ගාස්තාන් වහන්සේට නිගරු නොකළා වෙන්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ඉහත අවවාදය තුළ සියුම් අර්ථයක් සැගවිලා තිබෙනවා. එම සැගවුණ අර්ථය ගොරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේලා මතුකොට ගත යුතුයි. ස්වාමීන් වහන්සේලා ප්‍රාතිමෝක්ෂ සීලයෙන් දුර්වල වුණෙන් ගිහි පින්වතුන් ස්වාමීන් වහන්සේලාට අවවාද කිරීමට පෙළුම්මේ තැනට පත්වීමේ අනතුරක් එහි අර්ථය තුළ තිබෙනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ එම අනතුර දැකළයි ග්‍රාවකයින්ට සද්ධර්මය දායාද කොට ජීවත් වෙන්න කියලා ධර්ම දායාද සූත්‍රයේ දී දේශනා කරන්නේ.

මනුෂ්‍යයාට ගොඩාක් එල ප්‍රයෝගන තිබෙන ගින්දර බොහෝ ම පරිස්සමේන් පරිහරණය කරන්න ඕනෑම වගේ ම පින කියන කාරණය අපි බොහෝම පරිස්සමේන් පරිහරණය කරන්න ඕනෑම. ගින්දර යම් සේ මනුෂ්‍යයාට අත්‍යවශ්‍ය ද පින ද මනුෂ්‍යයාට අත්‍යවශ්‍ය සාධකයකි. පරණීම්මිත වසවර්තිය කියන දිවා තලය වසවර්ති මාර පුත්‍රයාට අයත් දිවා තලයයි. මෙම දිවා තලයේ දිවා සැප කොතරම් ද කියනවා නම් මනුෂ්‍ය ලෝකයේ අවුරුදු දෙදහක් එම දිවා තලයට එක දච්චක් කියලයි, බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ. මේසා අසිරිමත්, අති දීර්සකාලීන සැපයක් භ්‍කති විදින පරණීම්මිත වසවර්තියේ බහුතරයක් දෙවිවරු සද්ධර්මයට ප්‍රිය නැහැ. මුවන්ගේ ගබාදකේෂයේ තිබෙන එක ම වචනය, කාමයේ ආස්ථාදයයි. පෙර පින නිසා ම ආදිනවය ඉක්මණීන් ප්‍රකට වෙන්නේ නැහැ. අතිත පින්වල ගක්තිය විසින් ම ආස්ථාදයත්, ආදිනවයත් අතර තිබෙන පරතරය වැඩිකොට තිබෙනවා. පින් ගක්තිමත්හාවය විසින් ඇති කරගන්නා වූ ආස්ථාදය හේතුවෙන් සකස්වෙන ආදිනවය ප්‍රමාද කිරීම හේතුවෙන් එම දිවා තලයේ දෙවියන් තව තවත් ප්‍රමාදහාවයටමයි පත්වෙන්නේ. ආදිනවය ප්‍රමාද වීම හේතුවෙන් තමන් කරනා ක්‍රියාවේ හරිවැරද්ද දකින්න එම දෙවියන්ට අවස්ථාවක් ලැබෙන්නේ නැහැ. වසවර්ති මාර දිවා පුත්‍රය ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේට මොන තරම් බාධාවන් සිදු කළා ද, ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ සමඟ සම්බුද්ධත්වය අවබෝධ කොටගත් මොහොත් මාරයා දැඩිව ප්‍රකාශ කරනවා, දැන් ඔබ වහන්සේ අවශ්‍ය කාරණය ඉටු කර ගත්තා, දැන් ඉතින් පිරිතිවන් පාන්නට ය කියලා. ඒ වේලාවේ බුදුරජාණන් වහන්සේ පවිතු මාරයාට ප්‍රකාශ කරනවා, මාරය, ඔබ කි ආකාරයට මම පිරිතිවන් පාන්න සූදානම් නැහැ. මාගේ ග්‍රාවකයන් ධර්මධර, විනයධර, ව්‍යුත්ත වෙන තුරු, අනුශාසනා කරන තුරු, ධර්මය පතුරුවන තුරු, ධර්මයේ අර්ථයන් මතුකොට පෙන්වන තුරු මම පිරිතිවන් පාන්නේ නැහැය කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සිංහ නාදය සමඟ මාරයා පසුබැස යනවා. ඒ වගේ ම බුදුරජාණන්

වහන්සේගේ ආයු සංස්කාරය අතහරින මොහොතේ දී ද ඉහත කාරණා නැවත මතක් කොට දී පිරිනිවන් පාන්නට යැයි කියලා බලකෙරුවා. ඔබ වහන්සේ ජය ශ්‍රී මහා බෝධි මූලයේ දී දේශනා කළ කරුණු කාරණා දැන් සියල්ල පරිපූරණයි. ඔබ වහන්සේ දැන් පිරිනිවන් පාන්නට ය කියලා. පවුලු මාරය, ඔබ කළබල වෙන්න අවශ්‍ය නැහැ. තව තොබෝ දිනකින් මා පිරිනිවන් පාන බව බුදුරජාණන් වහන්සේ ප්‍රකාශ කළා. ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේට මේසා බලවත් තරජන, බලපෑම් කරමින් මාරයා සහ මාර පිරිවර අකුසල් සිදුකර ගතිදින් මාරයා තුළ කාමයේ ආස්වාදයමයි මතු වී එන්නේ. අතිත පිනේ ගක්තිය නිසා ආදිනවය මතුකොට පෙන්වන්නේ නැහැ. පින ගින්දරක් ය කියන කාරණය මූලින් ම සඳහන් කලේ ඒ නිසාමයි. නමුත් අනාගතයේ දී යම් ද්‍රව්‍යක වසවර්ති මාර දිව්‍ය පුත්‍රයා පින පිරිහිමට පත් වී සතර අපායට වැටුණෙන් ඔහු ආස්වාදයෙන් මත් වී කරගත් සියලු ම ප්‍රබල අකුසල් නිසා කළේ ගණන් නිරයෙහි දුකට වැටීමට ඔහුට අනිවාර්යයෙන් ම සිදුවෙනවා.

සද්ධරෘමයේ සැබැඳු ම අර්ථයන්ගෙන් මනුෂ්‍යයා ඇත්තට යනකොට ආම්සයට බර වූ පින්කම් තමයි මුල් තැනට එන්නේ. එවිට සමාජය තුළින් ධර්මයේ අර්ථයන් ගිලිහි යනවා. පින්කම් තුළින් ආස්වාදයයි බලාපොරොත්තු වෙන්නේ. මෙන්න මේ ආස්වාදය කියන එලය සැම මොහොතක ම අනිත්‍යයි කියලා දකින්න ඔබ දක්ෂවෙළන්න. ආම්ස පුත්‍රවන්ගෙන් අපි ලබන එලය සැම විට ම නිත්‍ය සංයුත්වන්ටයි අපිව යොමු කරන්නේ. පින්කම් සිදුකරනකොට සමාජයෙන් කීර්තිප්‍රජාසා, ගරුබුමන් ලැබෙනවා. ලකුණු ලබන, ලකුණු එකතු කරන ගමනකුයි අපි යන්නේ. ලකුණු වැඩිවෙන කොට මමත්වයේ දැඩිහාවයයි වර්ධනය වෙන්නේ.

හික්ෂුව දන්න වැඩිහිටි මහත්මයෙක් සිටියා. මොහු ඉතාමත් කැමැත්තෙන්, උවමනාවෙන් පින්කම් විශාල ප්‍රමාණයක් සිදු කරගත්තා. මේ පින්කම්වල එලය නිසා ම මොහුගේ ජීවිතයට

කිරිතිප්‍රශණයා වේගයෙන් ගලාගෙන පැමිණියා. සමහර විට පින්වත් එම මහත්මයාට ඒවා දරාගන්න බැරිව ගියා. මේ අනිතය භාවයට පත් වෙන ලොකික ආස්ච්වාදයන් මේ මහත්මයාට මොන තරම් මූලාවට පත් කළා ද කියනවා නම් මුහුට භොධනරක පහදා දුන් කළයාණ මිත්‍යාගේ අවවාදයන් අහිබවායන්න එම පින්වත් මහත්මයා යොමුවුණා. බලන්න, පින කියන කාරණය අර්ථවත්ව ජීවිතයට ගලපා තොගතහාත් එහි ඇති අනතුරුදායක භාවය. විද්‍රෝහනා නුවණ අපෙන් ඇත් කරන අධිමානය කියන කාරණය ආමිසය තුළ සැළවී තිබෙන්න පුළුවන්. පින බලවත් වෙනකාට ඔබ ලබන ආස්ච්වයේ ගක්තිමත් භාවය නිසා ම ආදිනවය පුකට වෙන්න ප්‍රමාද වෙනවා. එම නිසා ම පින නිසා ලැබෙන ආයුෂ, වර්ණ, සැප, බලය ගින්දරක් වශයෙන් දකින්න. එවිට පින කියන කාරණය ප්‍රයුව උදෙසා සැබැඳු ම ආයෝජනයක් කර ගැනීමට ඔබට පුළුවන්. කාලය වේගයෙන් ගෙවී යනවා. ඒ වේගයෙන් ම ලෝකය දුස්සීල භාවයට පත් වෙනවා. ආමිසය කෙරෙහි මනුෂ්‍යයා බැඳෙන කොට සැපය, බලය, වර්ණය මනුෂ්‍යයා තුළ වැඩෙනවා. ඒ හේතුවෙන් සැපය, බලය, වර්ණය තවතව වැඩිකර ගැනීමේ තෘප්ත්‍යාව ඇති වෙනවා. මුල් අදියරේ දී පින්කම් තුළින් ලබාගත් වර්ණය, සැපය, බලය දෙවැනි අදියරේ දී ලෝහ, ද්වේග, මෝහ අකුසල් මූලයන් තුළින් ලබාගැනීමටද උත්සාහ ගන්නේ. මෙම බියකරු අනතුර නුවණීන් දකිමින් ඔබ කරගත් පින්කම්වලින් ආස්ච්වයේ අනිතයාවය සිහිපත් කරමින් රාත්‍රී නින්දට යන්න. එවිට එම රාත්‍රීය යහපත් රාත්‍රීයක් වේවි.

දිව්‍ය ලෝකයේන් පහ්ති හේදය තිබෙනවා...

තරුණීයක් හික්ෂුවගෙන් ප්‍රශ්නයක් විමසුවා, ස්වාමීන් වහන්ස, දිව්‍ය ලෝකයට ගිහිල්ලා පින් සිදු කරගන්න පුළුවන් ද කියලා. මේ ප්‍රශ්නයට සූලම පිළිතුර නම් පුළුවන් කියලයි. නමුත් හික්ෂුව ඇයට ප්‍රකාශ කළේ, දිව්‍ය ලෝකයට ගිහිල්ලා පින් සිදු කරගැනීම ඉතාමත් අසීරු කරුණක් බවයි. පින කියන කාරණයේ එලය තමයි දෙවියා කියන කාරණය. දිව්‍යතලවල ජ්වත් වන මාරුගල්ල ලාභී නොවන දෙවිවරු දිව්‍ය ලෝකයේ ඇති කාම සම්පත් නිසා ම කාමයේ ආශ්ච්වාදය තුළමයි ජ්වත් වෙන්නේ. පිනේ බලවත් භාවය නිසා ආදිනවය මතුකොට පෙන්වන්නේ නැහැ. දෙවියා කියන්නේ මතුෂ්‍යයා වගේ රකිරක්ෂා කරගෙන, උයාලීභාගෙන කන කෙනෙක් තොවේ. පින නිසා ම සිතු සිතු සම්පත් පහළ කොට ගත් කෙනෙක්. කාමයන්ගේ අනිත්‍ය භාවය දැකීමට දෙවියාට පංචලපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය වැඩිලා නැහැ. එම නිසා දෙවියන් කාමයේ ආශ්ච්වාද තුළමයි ජ්වත් වෙන්නේ. පින නිසා ම කාම පුරයක ජ්වත් වන දෙවියා කෙසේ නම් ධර්මයන් ගැන සිතන්න ද. ලෝකය සැමදා ම එක ම විදිහට තිබෙන්නේ නැහැ. හේතුළු ධර්මයන්ට අනුව කරුණු කාරණා ගලපා ගන්න අවශ්‍යයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ ජ්වමානව වැඩ සිටින කාලයක නම් ඉහත තත්ත්වය වෙනස් වෙනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ සහ සංධීමත් රහතන් වහන්සේලා දිව්‍ය තලවලට වැඩීම කොට දෙවියන්ට සද්ධර්මය දේශනා කොට දසදහස් ගණන් දෙවියන් ධර්මය අවබෝධකොට ගන්නවා. බුදුරජාණන්

වහන්සේගේ දෙනිස්මහා පුරුෂ ලක්ෂණයන් දැකලා, අයෝමය ප්‍රාතිභාරය ගක්තිය දැකලා, සඳුධර්මය ගුවණය කරලා ධර්මය අවබෝධ කර ගන්නවා. නමුත් ඒ දෙය වර්තමානයට ගැලපෙන්නේ නැහැ. හේතුව්ල ධර්මයන්ට අනුවයි ප්‍රශ්නය දෙස බැලිය යුතු වන්නේ. අතිතයේ වෙච්ච දෙය වර්තමානයේත් වෙනවාය කියලා සිතුවෙන් අපි මූලාවට පත් වෙනවා. උදාහරණයක් ගන්නකෝ, මේ මනුෂ්‍ය ලෝකයේ පින්වත් මනුෂ්‍යයින්ට ගෞරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේලා මොන තරම් නම් ධර්මය දේශනා කරනවා ද. මොන තරම් පන්සල් ආරණ්‍ය තිබෙනවා ද. කොතෙක් මහා සංසරත්නය වැඩ සිටිනවා ද. මොන තරම් සීලමය, දානමය, පින්කම් සිදුවෙනවා ද. එහෙත් අර්ථවත්ව ධර්මාවබෝධය ලබන අය මොන තරම් සීමිත ද. රකි රක්ෂා කරලා, වෙහෙසමහන්සි වෙලා, ගෙවල්දාරවල් හදලා, දරුමූණුපුරත් හදලා කාමයේ ආදිනවයන් මෙතරම් භාදිත් ප්‍රකටව පෙනිලත් මනුෂ්‍යයා ධර්මයෙන් බැහැරව යන කොට, පින නිසා ම ඉඩේ ම සිතු සිතු සම්පත් ලබන දෙවියා, කාම පුරුයක ජ්වත් වෙන දෙවියා කෙසේ නම් කුසල් දහම් දියුණු කොට ගන්න ද.

ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ බැහැ දැකීමට දිව්‍ය ලෝකයන්ට අයිතිත් ගතු දෙවියා පැමිණී සැම මොහොතක ම බුදුරජාණන් වහන්සේට ප්‍රකාශ කරන්නේ, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, දෙවියන් වන අපිට ගොඩාක් රාජකාරී තියෙනවා. ඒ නිසා ඉක්මන් කොට යන්න ඕනෑම කියලා. ලෝහ, ද්වේශ, මෝහ නිසා ම දෙවියන් අතරත් ගැටුම්, ප්‍රශ්න තිබෙනවා. සමහර දෙවියන් රණ්ඩු වෙනවා. සමහර දෙවියේ අනුන්ගේ දිව්‍යාංග නාවන් අරගෙන යනවා. පිනේ විවිධත්වය නිසා දෙවියන් අතර පන්තිහේදය තිබෙනවා. දෙවියා කියන්නේ පෙර ජීවිතවල මනුෂ්‍යයින්. ඒ නිසා මනුෂ්‍ය ගති දෙවියන් තුළ තිබෙනවා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, දෙවියෙක්ගේ දිව්‍ය ආයුෂ ඉවර වෙලා දිව්‍ය ලෝකයෙන් වුත වෙන්න කිටුව වෙන කොට, දිව්‍ය ලෝකය දාලා යන්න බැරිව දෙවියන් හඩා වැවෙනවා, සිහි මූලාවට පත්වෙනවා කියලා. එතකොට අනෙක් දෙවිවරු

වටවෙලා, ඔබ සූගතියේ උපතක් ලබලා, නැවත පින් කරගෙන දිවා ලෝකයට පැමිණෙන්න කියලා එම දෙවියාට අස්වසනවා ලු. මේ දෙවියන් සූගතිය කියන්නේ, බුද්ධේර්තපාද කාලයක මනුෂ්‍ය ලෝකය. බුද්ධේර්තපාද කාලවල දී මනුෂ්‍ය ලෝකයේ දී පින් කරලා එම පිනේ අසිරිය විදින තැන තමයි දිවා ලෝකය. දිවා තලවල දෙවියන්ට අවශ්‍ය නම් දිවා ගෝත වලින් මනුෂ්‍ය ලෝකයේ ස්වාමීන් වහන්සේලා දේශනා කරන සද්ධර්මය ඇසීම සහ එම ධර්මය තුවණීන් මෙනෙහි කිරීම තුළින් ධර්මාවලෝධය ලැබීමට හැකියාව ලැබෙනවා. නමුත් ප්‍රශ්නය තිබෙන්නේ පිනේ අසිරිමත්හාවය තිසා ම දෙවියන් කාමච්ඡන්දයන්ගෙන් ප්‍රමාදහාවයට පත්වෙලයි දිවා තලවල ජ්වත් වෙන්නේ. සද්ධර්මය ඉතා අර්ථවත්ව දේශනා කරන ස්වාමීන් වහන්සේලා කොපමණ මේ රට්ටි වැඩ සිටිනවා ද. නමුත් උන් වහන්සේලා දේශනා කරන ධර්මය ගුවණය කරලා. සාදුකාර දිලා මනුෂ්‍යයා නැවතත් කාමයන් තුළටමයි බැස ගන්නේ.

හික්ෂ්වක් සමාධියෙන් පසුවෙන කොට දිවා අප්සරාවන් පිරිසක් දරුණය වෙනවා. මේ දිවා අප්සරාවන් මලින් හැඳිලා තිබෙන්නේ. මනුෂ්‍යයා හැඳිලා තිබෙන්නේ මසෙන් වගේ, මේ දිවා අප්සරාවන් මලින් හැඳිලා තියෙන්නේ. අපේ ගරිරයේ රෝම කුප වගේ එම අප්සරාවන්ගේ ගරිරය ම මලින් ගැවසිලා තිබෙන්නේ. ලස්සන, තද පැහැති, ලා පැහැති රෝස පැහැයෙන් ඒවා ඕකිඩ් මල් වගේ. ඔබ සිතන්නාකේ, හොඳින් විනිවිද පෙනෙන, දිජ්තිමත් පොලිතින් උරයකට රෝස පැහැති ඕකිඩ් මල් කළාවකට ඇසුරුවා කියලා. අන්න ඒ වගේ දිව්‍යාංගනාවන් පෙර මනුෂ්‍ය ජීවිතවල කාන්තාවන් ලෙස උපත ලබලා, සිල් ආරක්ෂා කරලා, පින්දහම් කරලා, තමන්ගේ ගරිර මස අනුන්ගේ කාමච්ඡන්දයන් ඇති තොවන ආකාරයට ජ්වත් වෙලා, ගරිර අගපසග තොඳින් ආවරණය වන ආකාරයට ඇසුම් පැලදුම් ඇදුලා එහි විපාකයන් හැටියට දිවා ජීවිතයේ දී දිවා ගරිර හැඳිලා තිබෙන්නේ සුවද්‍රවත් ලස්සන මලින්. හැමෝට්ට ම ගරිරය පෙන්වන 'තරු', ඇටසැකිලි පායාස නිරයට වැටෙන කොට ගරිරය හොඳින් වසාගත්

පින්වන්තියෝ මරණීන් පසු මලින් උපන් දිව්‍යාංගනාවෝ වෙනවා. ඉහත කාරණය තුළ වර්තමානයේ නොගැළපෙන ඇදුම් අදින කාටත් අවශ්‍ය නම් තිවැරදි වෙන්න හොඳ පාඩමක් තිබෙනවා. මෙතන දී පින්වත් ඔබලාට හොඳින් සිතා ගන්න පුළුවත්, කුසලය සහ අකුසලය අතර ඇති පරතරය. එවායේ විපාකයන් නිසා ම සකස් වෙන දුක සහ සැප අතර තිබෙන පරතරය. අකුසලය, ඇටසැකිලි නිරිසතෙක්, සම ගහපු නිරිසතෙක් බවට පත් කරන කොට, කුසලය මලින් උපන් දිව්‍යාංගනාවක් බවට පත්කරනවා. අනිතයේ කළ පින්කම් නිසා ම මෙවැනි අසිරියක් ලබන දිව්‍යාංග නාවන් මැද්දේ දෙවියන් කෙසේ නම් ධර්මය දකින්න ද.

නමුත් මාර්ගඹලලාහී දෙවිවරුන්ගේ තත්ත්වය මේ වඩා භාත්පසින් ම වෙනස්. එම දෙවිවරු පංචලපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය දැකළා තිබෙන නිසා සීලයේ සීමාවන් තුළ සිටිමිනුයි කාමයන් පරිහරණය කරන්නේ. එවැනි මාර්ගඹලලාහී දෙවිවරුන්ට, දිව්‍යාංගනාවන්ට මේ මොහොතේදින් දිව්‍ය තලවල දී ධර්මය අවබෝධ කර ගැනීමට හැකියාව තිබෙනවා. එම නිසා පින්වත් ඔබ ලැබූ මනුෂ්‍ය ජ්විතය මාර්ගඹලලාහී දෙවියෙක්, දිව්‍යාංගනාවක් බවට පත්කර ගැනීමටස ඔබ දක්ෂ වෙන්න ඕනෑ. එහෙම වුණෙන් ඔබ දිව්‍ය තලවල දී තැවත අතරම් වෙන්නේ තැහැ. ඉහත කාරණාවලින් පින්වත් ඔබ තුවණීන් දකින්න උත්සාහ ගන්න ඕනෑ, සාමාන්‍ය දෙවියන්ට දිව්‍ය තලවල දී වර්තමානයේ දී හෝ අනාගතයේ දී ධර්මාවබෝධය ලැබීම දුෂ්කර කටයුත්තක් වෙන්නේ ඇයි ද කියන කාරණය. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ ජ්වත් වෙවිව බොහෝ ම වැදගත් උපාසක යුවුලක් සිටියා. ඒ තමයි තකුල පියා සහ තකුල මාතා. මේ පින්වතුන් දෙදෙනා ම තරුණ කාලයේදීමයි සේවාන් එලයට පත්වෙන්නේ. මේ දෙදෙනා බොහෝ ම ආදර්ශවත් ප්‍රවුල් ජ්විතයක් ගත කරපු දෙදෙනෙක්. තකුල පියා අසුවයස් විය පත් වී බොහෝ ම වයෝවාධව තකුල මාතාව සමග බුදුරජාණන් වහන්සේ බැහැදුකින්න පැමිණිලා, බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් බොහෝම ආදරණීය ප්‍රශ්නයක් විමසනවා. භාග්‍යවතුන් වහන්ස,

මම මේ නකුල මාතාව කුල ගෙදරට කැන්දගෙන පැමිණියේ ඇයට වයස අවුරුදු පහලොවේ දී. එදා පටන් අද දක්වා ඇය කයෙන් හෝ සිතෙන් මාව ඉක්මවා කටයුතු කළේ නැහැ. මමත් ඒ වගේමයි. ඇය ඉක්මවා කටයුතු කළේ නැහැ. මට දැන් අවශ්‍යයි භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඔබ වහන්සේගෙන් දැනගන්න, ලබන ජ්විතයේදීත් මේ නකුල මාතාව මගේ බිරිද කරගන්නේ කොහොමද කියලා. නකුල පියා මේ අහන්තේ ලබන ජ්විතයේදීත් නකුල මාතාව බිරිද කරගන්නේ කොහොමද කියලා. නකුල පියාගේ මේ අදහසට බුදුරජාණන් වහන්සේ කිසි ම බාධාවක් කරන්නේ නැහැ. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, නකුල, ඔබ දෙදෙනාම සම ගුද්ධා, සම සිල, සම ත්‍යාග, සම ප්‍රයුෂ වඩින්න කියලා. ඒ කියන්නේ කෙනෙක් අනෙක් කෙනාව ඉක්මවා යන්නේ නැතිව, සමව ඉහත ධර්මයන් වඩින්න කියලා. මෙතන දී පින්වත් ඔබ නුවණීන් මෙතෙහි කරන්න ඕනෑ, මේ නකුල අඩුසැමියන් සෝවාන් එලයට පත්වෙවිව දෙපලක්. නමුත් ඒ අය තුළ කාම, රාග, පරිස තිබෙනවා. ඒ නිසා ම පංචලපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍ය භාවයේ දැක්ම තුළ සිටිමින් ම, සිල්පද ආරක්ෂා කරමින් ම කාමයන් අත්විදීමේ කැමැත්ත තිබෙනවා. කාමයන් අත්විදීමට නකුල පියාට තිබූ කැමැත්ත නිසා ම නකුල පියා මැරෙන වේලාවේ පංචලපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය නැවත නැවත වැඩිමට අසමත් වුණා. හික්ෂුවක් උතුම් සමාධියෙන් අරමුණු කොට බලන කොට නකුල පියා, ප්‍රහාෂ්වර තැකිලි පාට සළුවක් පැලුදුගත්, උඩුකය තිරාවරණය වුණ රන්වන් පැහැති සෝවාන් දෙවියෙක් වෙලා දිවා තලයක උපත ලබා සිටිනවා. සෝවාන් එලයෙන් ඔබට යන්න නකුල දෙවියාට පුළුවන් කමක් තිබුණේ නැහැ. මොකද, මැරෙන වෙලාවේ තව දුරටත් පංචලපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය නොවැඩුණ නිසා. නමුත් නකුල පියා මැරුණාට පසුව නකුල මාතාගේ තත්ත්වය මේට වෙනස් වුණා. නකුල පියාගේ අභාවය දැකළා, දරුවන් සමග තමා තත්ත්වා බව දැකළා නකුල මාතාවට අනිත්‍ය සංයුෂ්වන් වැඩුණා. මොකද, ඇයත් සෝවාන් එලය ලැබූ උපාසිකාවක්. ගොතම සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයේ

සිලයන් ආරක්ෂා කරන උපාසිකාවන් අතර අගුස්ථානය ලැබූ උපාසිකාව, තකුල මාතාව තම ජ්වාමිපුරුෂයාගේ වියෝග නිසා ම අනිතා සංඡාවන් වැඩුණා. ඇය මරණයට පත්වෙන මොහොතේ පංචලුපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය තව දුරටත් වැඩීමට දක්ෂ වුණා. ඒ නිසා ම ඇය සකඟාගාමී දිව්‍යාංගනාවක් වශයෙන් දිව්‍ය තලයේ උපත ලබන්නේ. හික්ෂුවක් උතුම් සමාධියෙන් අරමුණු කොට බලනවා, මේ මොහොතේ තකුල මාතාව කුමත ජීවිතයක් ලැබූවා ද කියලා. එවිට එම හික්ෂුවට දරුණනය වෙනවා ප්‍රභාෂ්වරභාවයක් නැති, නොදිලිසේන කපු සුදු සාරියක්, සුදු හැටිවයකින් සැරසුණ දිව්‍යාංගනාවක්. ඇය නිවුණ ගතිගුණ ඇති, තැන්පත් දිව්‍යාංගනාවකි. ඉහත ලක්ෂණවලින් ප්‍රකට වෙන්නේ ඇය කාම, රාග, පරිස ධර්මයන් කුනී කොට ගත් දිව්‍යාංගනාවක් බවයි. එහි අදහස ඇය සකඟාගාමී දිව්‍යාංගනාවක් බවයි. ඉහත කරාව කුළ තකුල පියා කරගත් දුර්වල ක්‍රියාව ඔබට හඳුනාගන්න පුළුවන්. නමුත් අවසානයේ දෙදෙනා එකට එකතු වුණේ නැහැ. තකුල මාතාව පංචලුපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය වඩුමින් පියවරක් ඉදිරියට ගියා. සේවාන් එලයට පත්වුණු තකුල පියාගේ ඉහත ක්‍රියාවෙන් ම දිව්‍ය තලවල ජීවත් වන, මාර්ගථල ලාභී නොවන දිව්‍යාංගනාවන්ගේ කාම, රාග, පරිසයන්ගේ ස්වභාවය හොඳින් හඳුනාගන්න.

ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මනුෂ්‍ය ලෝකයේ මනුෂ්‍යය සිලයෙන් පිරිහෙන කොට ඊට සමාගාමීව දෙවියන් ද සිලයෙන් පිරිහෙන බව, දෙවියන් ද දුස්සීල වන බව. දුස්සීල භාවයට පත්වෙන දෙවියන් මනුෂ්‍ය ලෝකයේ දුසිල්වත් මනුෂ්‍යයින්ට උපකාර කරමින් තවතව ලැඹුරා භය දෙක මනුෂ්‍යය කුළුන් නැතිකොට දමන බව. දුස්සීල භාවයට පත්වෙන දෙවියන් රජවරුන්, පාලකයින් අධර්මිෂ්‍ය කරනවා. පාලකයින්, රාජ සේවකයින්, රාජ්‍ය සේනාව සුරා බොනවා. මිනිසා විකාති වෙනවා. අධර්මිෂ්‍ය වූ දෙවිවරුන්ට භාරභාර වි මිනිසුන් මරවනවා. අධර්මිෂ්‍ය වූ දෙවියන් වියරු වී වැස්ස වළක්වනවා. දින ගණන් දේශරේ ගලා යන වැසි ඇති කරනවා.

තැන්තැන්වලට පමණක් වසිනවා. එක ප්‍රදේශයකට වැස්ස, තව ප්‍රදේශයකට ඉඩෝරය ඇති කරනවා. දීර්ස නියංසායවල් ඇතිකරනවා. මේවා ගේතුවෙන් ම මනුෂ්‍යයා තුළ ලෝහ, ද්‍රව්‍ය, මේහ අකුසල මූලයන් තව තව වැඩිවෙනවා. සද්ධර්මය ක්‍රමානුකූලට අතුරුදහන්ව යන ලෝකය තුළ මාර්ගල්ලාහි නොවන දෙවියන් දුස්සීලභාවයට පත්වෙනවා. විශේෂයෙන් ම මිර්ෂාදාශ්‍යීක දෙවියන් තපුරු පාලකයින්ට උපකාර කරනවා, තව තව අසද්ධර්මය ලෝකයේ පතුරුවන්න. සද්ධර්මය ක්‍රමානුකූලට අතුරුදහන්ව යන ලෝකය තුළ දිවා තලවල දෙවියන් පත්වෙන අවදානම ඔබ තුවණීන් තේරුමිගත යුතු වෙනවා. මෙවැනි අවදානමක් ඔබ ඉදිරියේ තිබෙන කොට ඔබ උත්සාහ ගත යුත්තේ මේ මොඥාතේ සාමාන්‍ය දෙවියෙක් දිව්‍යාංගනාවක් වෙලා දිවා ලෝකයේ දී පින් කිරීමට බලාපොරාත්තු වීම නොව, මේ ලැබුවා වූ උතුම් මනුෂ්‍ය ජ්‍යෙෂ්ඨයේ දී ම සද්ධර්මයේ උතුම් අර්ථයන් ප්‍රයෝගනයට ගෙන ධර්මාවබෝධය දෙසට ගමන් කිරීමට වීරයා සකස්කොට ගැනීමයි. එසේ නොවුණෙනාත් අනාගතයේ දී ඔබත් දුස්සීල්වත්හාවයෙන් වියරු වැටුණ දෙවියන් අතර තවත් එක දෙවියෙක් වනු ඇත.

එක් මහත්මයෙක් හික්ෂුවගෙන් ප්‍රශ්නයක් වීමසුවා,

ස්වාමීන් වහන්ස, දිවා තලවල දීර්ස ආයුෂ විදින, අරහත් භාවයට පත්වුණ දෙවියන් සිටිනවා ද කියලා. දිවා තලවල දී යම් දෙවිකෙනෙක්, දිව්‍යාංගනාවක් වතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මයන් අවබෝධකොට රහතන් වහන්සේ නමක් බවට පත්වුණෙනාත්, එම දිවා රහතන් වහන්සේට පැවැදි උපසම්පදාව ලැබීමට දිවා තලවල දී හැකියාවක් නොමැති තිසා, අරහත්භාවය අවබෝධ කොට දින හතක් ඇතුළත දිවා තලයක දී ම පිරිනිවීමට පත්විය යුතු යැයි හික්ෂුව විශ්වාස කරයි. දිවා තලයක දින හතක් යනු එම දිවා තලවල දීර්ස ආයුෂය සමග තීරණය කළ යුතු ය. ඉහත කරුණ සම්බන්ධව සමාජය තුළ විවිධ මතයන් ඇත. සමාජය යනු කවදත් මතවාදවලින් පිරුණ තැනකි. බුදුරජාණන් වහන්සේ

ලෝකයේ පහළ වන විට දූෂ්ඨීව දාශ්ධී, මතවාද හැට දෙකක් තිබුණු බව දේශනාවල සඳහන් වෙනවා. එහෙත් ධර්මය යනු දාශ්ධීයක්, මතවාදයක් නොවේ. ලෝකයේ යථාරථයයි. සමාජය තුළ කුමන මතයක් තිබුණ ද පින්වත් ඔබ හේතුඩා ධර්මයන්ට ගලපා ප්‍රශ්නය තුවනීන් තේරුම් ගැනීමට දක්ෂ විය යුතුය.

පින්වත් ඔබ මෙහෙම සිතන්න. අංගොඩ මානසික රෝහලේ දැඩි ලෙස මානසික රෝගීභාවයට පත් වූ රෝගීන් සිටින වාච්‍රවලක් තිබෙනවා. මෙම වාච්‍රවේ සිටින එක රෝගීයෙක් ලෝහකම නිසා පිස්සු හැඳුණු රෝගීයෙක්. තව කෙනෙක් රාගය නිසා, ආදරය නිසා, අධ්‍යාපනය නිසා, ද්වේශය නිසා පිස්සු හැඳුණු රෝගීන්. මේ මානසික රෝගීන් පිස්සු නටමින් වාච්‍රව තුළ සිටින්නේ. කෙනෙක් තනිව ම බතිනවා. තව රෝගීයෙක් තනිව ආදරය කරනවා. තව කෙනෙක් දේශනයක් පවත්වනවා. කිසි ම රෝගීයකුට වාච්‍රවෙන් පැනුලා යන්න බැහැ. දැන් පින්වත් ඔබ, තුවනීන් මේ මානසික රෝගී වාච්‍රවේ ස්වභාවය, පරිසරය භාදින් දකින්න.

හික්ෂුව මේ කටුසටහන සටහන් තබන වන පෙන් ගොදුරු ගමට කිලෝමීටර් හතරක් පමණ ඇති කුටියක වැඩ සිටින ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් සිටිනවා. උන් වහන්සේ තුළ බොහෝ ම උත්සාහීය සීලයන්, සමාධියන් තිබෙනවා. එහෙම තැතිනම් මෙවැනි සත කැලුවක දීර්ස කාලීනව වැඩ සිටින්න බැහැ. උන් වහන්සේ මේ ධර්මද්වීපය තුළ වනවාසිව වැඩ සිටින ශේෂීය, ගොරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේ නමක්. හික්ෂුව ඉහතින් සඳහන් කළ ගොරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේව වඩුම්මවාගෙන ඇවිල්ලා අර මූලින් සඳහන් කළ මානසික රෝහලේ මානසික රෝගීන් සිටින වාච්‍රවට දමා දොර ඇගුළ දැමීමොන් කුමක් වේවිද? දැන් පින්වත් ඔබ ඉහත උදාහරණය අනුව තුවනීන් මෙනෙහි කරන්න. වාච්‍රවේ සිටින මානසික රෝගීන් සමග එම ගොරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේ කෙසේ වැඩ සිටින්නද? එක්කො උන් වහන්සේ අවබෝධයෙන් ම සියදිවි තොරකර ගනිවි. එසේන්

නැතිනම් ආහාර, ජලය නොගෙන ස්වාභාවිකව ම අපවත් වේවි. එම ගෞරවනීය ස්වාමීන් වහනසේට එම පිස්සු සමාජය කුළ ජ්වත් වෙන්න බැහැ. අනිවාර්යයෙන් ම එම ගිහි ජීවිතය නමැති මානසික වාච්‍යාවෙන් බැහැර වෙලා, පැවිදී උපසම්පදාව ලබන්න ඕනෑම්. එම පින්වත් ස්වාමීන් වහන්සේ නැවත මානසික රෝගියෙක් කියන තැනට පත්වෙන්නේ නැහැ. දැන් පින්වත් ඔබ හේතුවැල ධර්මයන්ට අනුව තුළුණීන් දකින්න ඕනෑම්, යමෙක් ගිහි ජීවිතය කුළ සිටිමින් අරහත් භාවයට පත් වුවහොත්, එසේත් නැතිනම් දෙවියෙක්, බුහ්මයෙක් වතුරාර්ය සත්‍ය අවබෝධය ලැබූවහොත් ඔහු අනිවාර්යයෙන් ම පැවිදී උපසම්පදාව දින කිහිපයෙක් ඇතුළත ලබාගත යුතු යි. එසේ නොවුණහොත් එම රහතන් වහන්සේ පිරිනිවන් පාන්න ඕනෑම්. මොකද රහතන් වහන්සේ ලෝකය දකින්නේ ඉහතින් දැක්වූ මානසික රෝගි වාච්‍යාව වගේ. ලෝහ, ද්වේශ, මෝහ බඩුමල්ල කරේ එල්ලා ගත් ලෝකය උන් වහන්සේට ගැලපෙන්නේ නැහැ. මනුෂ්‍යයාට වර්තමානයේ දී පැවිදී උපසම්පදාව ලැබිය හැකි වුව ද දෙවියන්ට, බුහ්මයන්ට එම අවස්ථාව නොමැති තිසා දෙවියන්, බුහ්මයින් අරහත් භාවය අවබෝධකාට දින කිහිපයකින් පිරිනිවීමට පත් විය යුතු යැයි කියලා හික්ෂුව විශ්වාස කරනවා.

මහා කාගරය සිද්ධි යනවා සේ ඔබේ ද්‍රක් නම් සිද්ධි යන්නේ නඟර...

දෙවියා අවදානමට ලක්වෙන තවත් අවස්ථාවක් පිළිබඳව ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. එම අවස්ථාව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ, සප්ත සූර්ය ගමන සූත්‍රයේ දී. මෙම සූත්‍රය වර්තමානයේ විද්‍යාව හඳුරන පින්වතුන්ලා සැකයෙන් යුතුව බලන සූත්‍රයක්. වරක් මෙම සූත්‍රයට අනුව පින්වත් ඔබ මේ දෙපා තබාගෙන සිටින මහපාලෝච් මිත යොදුන් 84,000ක් උසැකි මහාමේරු පර්වතය මේ මොහොතේ තිබෙනවාය කියලා හික්ෂුව දේශනා කරන කොට විද්‍යාව හඳුරන, ඊට නැඹුරු පින්වතුන්ලා පිරිසක් ඉහත කාරණය හාස්‍යයට ලක් කළා. නවීන තාක්ෂණය විසින් සැටලයිටි ආධාරයෙන් මේ මහපාලෝච් ඡායාරූපගත කොටසි තිබෙන්නේ. යොදුන් 84,000ක් උස කන්දක් තිබෙනවා නම් එය සැශ්‍යවී තිබෙන්නට බැහැයි කියලා, මේ උතුම් ධර්ම කාරණය හාස්‍යයට ලක් කළා. හික්ෂුව ඒ මොහොතේ එම මහත්වරුන්ට ප්‍රකාශ කළේ, ඔබලා ඔය සිනාවෙන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේටයි, උතුම් ධර්මයටයි කියලා. නමුත් එම සූත්‍රය කරුණු සහිතව විග්‍රහ කොට පෙන්වන කොට එම පින්වතුන්ලාට නවීන විද්‍යාව අභිබ්‍රාගිය සම්මා සම්බුද්ධ යූනයේ අසිරිමත් හාවය නුවණීන් මෙතෙහි කරන්න ඇතිය කියලා හික්ෂුව විශ්වාස කරනවා. ඉහත සූත්‍රයේ සඳහන් කාරණය සිද්ධවෙන්නේ මෙමත් බුදුරජාණන් වහන්සේ සම්මා සම්බුද්ධත්වයට පත් වී එම ගාසනය අතුරුදුහන්ව ගියාට පසුවයි.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මහාමේරු පර්වතය ගැන. එය මේ මොහොතේ විෂය වන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේට පමණයි. මොහොම කාලය ගෙවී ගිහින් අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙන කොට බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, යොදුන් 84,000ක් උසැති මහාමේරු පර්වතය පෙනෙන්ට පටන් ගන්නවා ය කියලා. සම්මා සම්බුද්ධ ඇුනයෙන් දේශනාකොට වදාල ඉහත කාරණය, අපි හේතුවෙන් ධර්මයන්ට අනුව මෙසේ ගලපාගත යුතුව තිබෙනවා. අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙන කොට පාලිවියේ ඇතිවන උෂණය විසින් හිම දියවෙලා මහාමේරු පර්වතය පෙනෙන්නට පටන් ගන්නවා විය යුතු යි. මේ කාරණය පින්වත් ඔබට මොහොම ගලපාගත්තට පූඩ්වන්. ඉන්දියාවේ ගංගා, යමුනා ගංගාවන් පටන් ගන්නා ස්ථානයන් තව ම ඉන්දියාව දන්නේ නැහැ. ඒ අය දන්නවා මේ ගංගා හිමාලයෙන් පටන් ගන්නවාය කියලා. තමුත් ඒවායේ ආරම්භක උල්පත ඒ අයට හොඳාගන්න බැහැ. එම ප්‍රදේශ හිමෙන් වැසිලයි තිබෙන්නේ, අහසයි පොලවයි එක්වෙලා පෙනෙන්නේ. ඒවා අහිරහස් ගුළේත ප්‍රදේශ. මනුෂ්‍යයෙකුට එම ප්‍රදේශවලට කිවිටු වෙන්න බැහැ.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මහාමේරු පර්වතය බොහෝ ම සුෂ්ක කදුයායක් කියලා. එය මහ පොලොවෙන් යටට යොදුන් 84,000ක් තිබෙනවා. එය මහ පොලොවෙන් ඉහළට යොදුන් 84,000ක් තිබෙනවා. මහ පොලොවෙන් ඉහළට තිබෙන යොදුන් 84,000 දිව්‍ය තලවලට ම උසයි කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මේ මහාමේරුව සුෂ්ක වනස්පති වෘක්ෂයන්ගෙන්, තෘණ වර්ගවලින්, හිම වලසුන්, හිම මුවන් වැනි සතුන්ගෙන් ගහන, සුන්දර කදුවැටියක්ය කියලා. අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැති නිසා ම සියලු තණපත්, ගහකොල වියලි මුඩු කදුවැටිය පෙනෙන්නට තිබෙන්නේ. මේ මොහොත වන විට ඉහත මහාමේරු පර්වතය දකින්නට මනුෂ්‍යයේ මේ ලෝකයේ නැහැ. පාලිවියේ උෂණත්වය වැඩි වීම නිසා ම මනුෂ්‍ය ප්‍රජාව මැරිලගොස් ඉවරයි. මනුෂ්‍යයා පිපාසය, කුසගින්න, උෂණත්වය

නිසා ම ද්වේශයෙන්, වෛවරයෙන් මිය පරලොව ගොස් ප්‍රේතයින්, ඩුතයින්, නිරිසත්වයින්, ඉංඩිරයට මරෝත්තුදෙන කාමින් වශයෙන් මැරෙමින් ඉපදෙමින් මෙම කාෂේයික පරිසරයේ දුක් විදිනවා.

මෙහෙම වැස්ස නැතිව, තවත් අවුරුදු සියයක් දහසක් ගතවෙන කොට යමෙක් අහස දෙස බැලුවෙන් අහසේ ඉරවල් දෙකක් පායලා තිබෙනවා. නමුත් මේ දෙවැනි ඉර දැකින්න මනුෂ්‍යයෙක් මේ ලෝකයේ නැහැ. දෙවැනි ඉර පැයුවට පසුව මහාමේරු පර්වතයේ තිබෙන මහාදිය පාරවල්, මධ්‍යම දිය පාරවල් කුඩා දිය පාරවල් සියල්ල ම සිදියනවා කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. සිදික දිය උල්පත්වලින් ගහනව තිබූ මහාමේරු පර්වතය කාන්තාරයක් වෙනවා.

මෙහෙම තවත් අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙන කොට අහසේ තුන්වැනි ඉරත් පායනවා. දැන් ඉරවල් තුනයි. තුන්වැනි ඉර පැයුවට පසුව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මෙතෙක් මහාමේරුවේ දිය උල්පත්වලින් පෝෂණය වූ පංචමහා ගංගාවන් ගංගා, යමුනා, අවීරවති, සරහු, මහී කියන ගංගාවන් සම්පූර්ණයෙන්ම වැලිතලා මත්වෙන්න සිදි යනවා කියලා. පංචමහා ගංගාවන් යම් ද්විසක සිදියනවා නම් අපේ මහවැලි, කැලණී, වලමේ ගංගා ගැන මොනවා කරන්න ද?

මෙහෙම තවත් අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙන කොට අහසේ හතරවැනි ඉරත් පායලා තිබෙනවා. දැන් ඉරවල් හතරයි. හතරවැනි ඉර පැයුවට පසුව පංචමහා විල් සම්පූර්ණයෙන් ම සිදියනවා. අනෝතත්තය, රථකාරය, සිංහප්‍රපාතය, මන්දාකිණීය, ජ්‍යෙෂ්ඨනය කියන පංචමහාවිල් සම්පූර්ණයෙන් ම සිදියනවා. දෙවියන් කාමාස්වාදය විදින්නේ මෙම පංචමහා විල්වලින්. මේ පංචමහා විල්වලට දිය ලැබෙන උල්පත් ගලාගෙන පැමිණියේ දිව්‍ය තලවලට උසැති මහාමේරු පර්වතයෙන්. දැන් දෙවියනුත් ඉංඩිරයට හසුවෙලා. දෙවියනුත් පෘථිවියේ උණ්ණත්වයෙන් පීඩාවට පත් වෙලා. දෙවියනුත්

ඉංග්‍රීසෙන් පිඩාවට පත්වෙන කොට දෙවියන් තුළත් ලෝහ, ද්ලේඩ, මෝහ අකුසල මූලයන්මයි සකස් වෙන්නේ. එම අකුසලයන් නිසා ම දෙවියනුත් දිව්‍ය ලෝකයෙන් වුත් වෙලා සතර අපායන්ට වැටෙනවා. අපමණ පිනෙන් උපන් දෙවියනුත්, දෙවියන් කාමාස්වාදය විදින පංචමහා විශ්වත් යම් ද්වසක සිදි වියලි යනවා නම් පින්වත් ඔබේ තිබෙන පිළි ගැන, වතුර පසිඡ්ඡය ගැන, පිහිනුම තවාකය ගැන මොනවා කරා කරන්න ද?

මෙහෙම වැස්ස නැතිව තවත් අවුරුදු සියයක් දහසක් ගතවෙන කොට ආකාසයේ පස්වැනි ඉරත් පායනවා. දැන් ඉරවල් පහයි. නමුත් ඉරවල් බලන්න, දකින්න මනුෂ්‍යයේ මේ ලෝකයේ නැහැ. මනුෂ්‍ය ප්‍රජාව උෂ්ණත්වය නිසා ම විනාශවෙලා. නමුත් ඒ අය නිවත් දකින්නේ නැහැ. ඉංග්‍රීස්, කාන්තාර දේශගුණයට ඔරෝත්තු දෙන සතර අපායේ සත්වයින් හැටියට ඉපදෙමින් පිවිවෙමින් මැරෙනවා. එදාට ඔබත්, මමත් හටයේ සිටියහොත් හේතුව්ල ධර්මයන්ට අනුව මේ කර්කර පරිසරයේ මැරෙන උපදින සත්වයෙක් වේවි.

පස්වෙනි ඉර පායලා තිබෙන කොට බුද්ධිරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මහපොලාවෙන් භතරෙන් තුනක් වසාගෙන තිබෙන මහා සාගරය සම්පූර්ණයෙන් ම සිදියනවා. මහා සාගරය වැළිතලාවක් වගෙයි පෙනෙන්නේ. ඇතින් ඇතට භරක් කුර සටහන්වල පිරුණු වතුර කළදක් වගේ වළගාබැලි මත දිය කදුලක් රදී තිබෙනවා පෙනෙනවා. යම් ද්වසක මහා සාගරයක් සිදිලා යනවා නම්, මූල්‍ය ලෝකය ම මනුෂ්‍යයන්ගෙන් තොර එක ම වැළිතලාවක් වෙනවා නම් පින්වත් ඔබ, මාගේ කොට අල්ලාගෙන සිටින රට, ජාතිය, ආගම, දේශ සීමා ගැන මොනවා කරා කරන්න ද? මහා සාගරය දැන් සම්පූර්ණයෙන් ම සිදි ගොස් ඇති නිසා දැන් මහාමේරුව මුහුද යටට ගිලි තිබුණ යොදුන් 84,000ක් මත්වෙලා. දැන් මහාමේරු පරවතය දිගින්, පළලින්, උසින් යොදුන් එක්ලක්ෂ හැට අවදාහක් විශාලත්වයකින් පෙනෙන්නේ.

මෙහෙම තවත් අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස තැකිව තිබෙන කොට හයවෙනි ඉරත් අහසේ පායලා තිබෙනවා. දැන් ඉරවල් හයයි. හයවැනි ඉර පැයුවට පසුව පාරීවියේ උෂ්ණත්වය වැඩි භාවය නිසා ම මහාමෙරු පර්වතය හතර වටින් ම දුම් දමනවා. එම දුම්න් මුළු පාරීවි තලය ම වැසී යනවා. යොදුන් එක්ලක්ෂ හැටඅටදාහක් උස, පළල මහාමෙරුවයි මේ දුම් දමන්නේ. පින්වත් ඔබ තුවුනින් මෙහෙහි කරන්න ඕනෑ, මහාමෙරු පර්වතය මුදුනත දිවා තලවලට උස නම් මේ දුම්න් දිවා තලත් පිඩාවට පත්විය යුතු සි, දෙවියනුත් පිඩාවට පත්විය යුතු සි. ඉරවල් හයක උෂ්ණත්වය, ආලෝකය යටපත් කොට පාරීවිය දුම්න් වැසී යනවා. මේ මුළු පාරීවි තලය ම දුම්න් වැසී යනවා නම් අනාගතය ආලෝකවත් කර ගැනීම උදෙසා අපි ඇති කරගන්න බලාපොරොත්තු කුමක් කරන්න ද?

මුළු පාරීවිය ම දුම්න් වැසිලා තවත් අවුරුදු සියයක් දහසක් තිබෙන කොට අහසේ හත්වෙනි ඉරත් පායලා තිබෙනවා. දැන් ඉරවල් හතයි. සත්වෙනි ඉර පැයිමත් සමග ම දුම්න් රත්වෙලා තිබුණ මහාමෙරු පර්වතය සතර වෙතන් ම ගිනි ගනිමින් පාරීවිය මතට කඩා වැවෙනවා. යොදුන් 1,68,000ක් උසින්, පළලින්, දිගින් යුත් මහාමෙරු පර්වතය ගිනි ගනිමින් ප්‍රපුරා කඩා වැටීම නිසා මුළු පාරීවිය ම ගිනිගෙන විනාශයට පත් වෙනවා. ලොවිතරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මේ ගිනිගැනීමෙන් අගුරු කැබැලේලක්වත් ඉතිරි වන්නේ නැහැ කියලා. සියල්ල ගිතෙල් දැවුණ කළ ඉතිරි වෙන අල් බවට පත් වෙනවා. යම් ද්වසක මුළු පාරීවිය ම ගිනිගෙන අල් බවට පත්වෙන දිනයක් එනවා නම් මේ රුපයට සැප ලබාදීම සඳහා අපි ඉදිකරන කාම, රුපී, අරුපී මාලිගාවන් ගැන මොනවා බලාපොරොත්තු තබාගන්න ද?

කෙනෙකුට ප්‍රශ්නයක් වෙන්න ප්‍රාථමන් පාරීවියේ තිබෙන්නේ එක ඉරයි, කොහොමද ඉරවල් හතක් පායන්නේ කියලා. ඒවා හේතුව්ල ධර්මයන්. පළමු ඉර පායලා තිබේ අවුරුදු

සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙන කොට ඇතිවන පාලීවියේ උෂ්ණත්වය විසින් දෙවැනි ඉර ඇතිවෙනවා. දෙවැනි ඉර පායලා අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙන කොට පාලීවියේ ඇතිවෙන උෂ්ණත්වය විසින් තුන්වැනි ඉර ඇතිවෙනවා. මේ විදියට පාලීවියේ උෂ්ණත්වය වැඩිවෙන්න වැඩිවෙන්න එම පාලීවියේ උෂ්ණත්වය විසින් ඉරවල් ඇතිවන්නේ. මේ ආකාරයට හත්වැනි ඉර පැයුවාට පසුව රේත් වඩා උෂ්ණත්වයක් පාලීවියට දරාගන්න බැහැ. පාලීවියට එම උෂ්ණත්වය දරාගන්න පුළුවන් නම් අවැනි ඉරකුත් පායාව්. නමුත් ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ උතුම් සම්මා සම්බුද්ධ යානයෙන් දකිනවා, හත්වැනි ඉරට වඩා උෂ්ණත්වයක් පාලීවියට දරාගන්න බැහැය කියලා. ජේතුවැල ධර්මයන් විසින් මේ විනාශය සකස් කරන්නේ.

දෙවියනුත් පීඩාවට පත්වේදේදී, මනුෂනයේ ගැන කුමන කරා ද?

ඉහත සූත්‍රය හික්ෂුව සටහන් කළේ දෙවියන් හා දිව්‍ය තල අවදානමට ලක්වෙන අවස්ථාවක් ගැන සඳහන් කරන්න. මේ සූත්‍රයේ සඳහන් වෙනවා, දිව්‍ය තලවල දෙවියන් සැබුවන, කාමාස්වාදය විදින පංචමහා විල් සිඳිලා යනවා කියලා. මහාමේරු පර්වතයේ මුදුනත දිව්‍ය තලවලට උස නිසා මහාමේරු පර්වතය අවුරුදු සියයක් දහසක් දුම් දමන කොට එම දුමෙන් දිව්‍ය තල වැසියන් පීඩාවට පත්වෙන්න ඕනෑම්. ඉහත සූත්‍රයේදී සත්වැනි ඉර පායලා මහාමේරුව ගිනි ගැනීමේදී මුළු පාලීවිය ම ගිනි ජාලාවක් බවට පත්වෙමින් පවතින විට දිව්‍ය තලයක් පීඩාවට පත්වෙන්න ඕනෑම්. මෙතැන දී සුරක්ෂිත හාවයට පත්වෙන්නේ මාර්ගඹලලාහි දෙවියා, දිව්‍යාගනාව පමණයි. ආහස්සර බ්‍රහ්මතලය සුරක්ෂිව පවතිනවා කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

සූත්‍රය ආරම්භයේදී ම සටහන් කළ පළමු ඉර පායලා තිබේ, අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස නැතිව තිබෙන කොට කියන අවස්ථාවේදී පටන් සත්වැනි ඉර පායා පාලීවිය ගිනිගෙන දැවෙන මොංහාත දක්වා ඇති කාලය අවුරුදු දසදහස් ගණනක් වෙන්න පුළුවන්. මේ කාලවකවානුව තුළ පංචලපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යහාවය දැකපු සියලු ම මාර්ගඹලලාහි දිව්‍ය දිව්‍යාග නාවන් මේ පාලීවියේ වෙන්නා වූ විනාශය දැකලා, එම විනාශය තුවණීන් මෙනෙහි කරලා, අනිත්‍ය සංයුත්‍යන් වැඩිලා නිවන් අවබෝධ කොට ගන්නවා. මේසා විනාශයක් පාලීවිය මත තම

දැස් ඉදිරිපිට සිද්ධ වෙනකාට අවම කරමින් සද්ධානුසාරී, ධම්මානුසාරී දෙවි කෙනෙකුවත් මේ ලෝකයට, සංස්කාරයන්ට බැලෙන්නේ තැහැ. මේ විනාශය කමටහන් කාට ගෙන නිවත් අවබෝධය ලබනවා. ඉන් මෙහා සියලුම දෙවියන් මේ අනතුරේ ගොදුරු බවට පත් වෙනවා. මේසා දරුණු විනාශයක් සිද්ධ වෙනකාටත් මාරුගල්ලලාභී දෙවියා, දිව්‍යාංගනාව සුරක්ෂිතයි කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ ඉහත හේතුව නිසා විය යුතු යි.

එම නිසා පින්වත් ඔබ, මේ උතුම් අවස්ථාවේ දී ධර්ම මාරුග යේ ගමන් කරමින් කළුප විනාශයකදීවත් පිඩාවට පත් නොවන මාරුගල්ලලාභී දෙවියෙක්, දිව්‍යාංගනාවක් වීමට උත්සාහ ගන්න. එසේ නොවුණහාත්, ඉරවල් හතක උෂේණත්වය විසින් ඇති කරන කරකු පරිසරයේ මනුෂ්‍ය ලෝකය තුළ නිර්මාණය වන ගිනිගත් නිරයේ දී මැරෙමින් ඉපදෙන කාමීන්, ප්‍රේක්ෂින්, නිරිසතුන් වශයෙන් ද්වේශය, වෙරය, වේදනාව, පිච්චිම ජ්විතය කාටගත් අවාසනාවන්තයෙක් වීමට ඔබට සිදුවනු ඇත.

මෙම සූත්‍රය මෙනෙහි කරන කාට ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සම්මා සම්බුද්ධ යුතායේ අසිරිමත්හාවය ඔබට වැටහෙනවා වගේ ම හේතුව්ල ධර්මයන්ට අනුව අනාගතය දැකීමේ තියුණු ප්‍රයුත්ව හොඳින් පැහැදිලි වෙනවා. මුළින් ම අවුරුදු සියයක් දහසක් වැස්ස තැතිව තිබෙනවා. එම උෂේණත්වය හේතුවෙන් හිම දියවෙලා මහාමෙරුව ජේන්න පටන් ගන්නවා. දෙවැනිව දිය උල්පත් සිදී යනවා. ක්‍රමානුකූලව පංචමහා ගංගා, පංච මහා විල්, මහා සාගරය සිදී යනවා. මීඛාගට උණුසුම වැඩි නිසා ම මහාමෙරුව දුම් දමනවා. අවසානයේ දී ගිනිගෙන විනාශ වෙනවා. එකින් එක ඉරවල් පායන කාට ඇතිවන ලෝක ස්වභාවයන් පින්වත් ඔබ නුවණීන් දකින්න. ඉහත කළුප විනාශය ඔබේ ජ්විතය කිවිටුවට ගෙන සංසාර බිඟ ඇතිකර ගන්න. මේ මුළු මහ පොලුව ම ගස්කොලන්, තණපත් වියලි මුඩුමක් වෙනවා මනසින් දකින්න. ගංගා, ඇලමොල වියලි මහා සාගරය සිදී ගොස් මුළු පාරීවිය ම වැලිතලාවක් වෙනවා මනසින් දකින්න.

මුළු පාරීවිය ම දුමෙන් වැසි තිබෙනවා මනසින් දකින්න. මුළු පාරීවිය ම ගිනිගෙන දැවෙනවා මනසින් දකින්න. එම කාෂේක උෂ්ණත්වයට හසු වී සත්වයා පිචිචි පිචිචි මැරෙනවා, නැවත උපදිනවා මනසින් දකින්න. ඔබ මනසින් සැලසුම් කරන්නා වූ අනාගත පංචලපාදානස්කන්ධයේ බියකරු බව, විෂම බව, දුක් බව, කුසල් අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ ආස්වාද රහිත බව දකිමින් ඉහත ලෙස්ක ධර්මයන් සමඟ සම්බුද්ධ යානයයන් අවබෝධ කොට වදාල බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අයෝමය ගුණයන්, යානයන් පිළිබඳව මෙතෙහි කරමින් රාත්‍රී නින්දට යන්න. එවිට එම රාත්‍රීය යහපත් රාත්‍රීයක් වේවි.

නොවැම්බර් මාසයේ වැස්ස කාලය පටන් අරගෙන. කටුමැටි කුටියේ ඉදිරි පියස්සට දමා තිබෙන කළ පැහැති පොලිතින් වහලයට ජල බිංදු වැටෙන වේගවත් හඩ වැස්සේ හඩ පරයා ඇසෙනවා. කැලයේ කිවිලිවි ගාමින් සිටි කුරුල්ලන් ගැන කිසි ම හෝඩුවාවක් තැහැ. එම කුරුල්ලන් ගස්වල අතුපතරට වෙලා හොඳටෝම තෙමෙනවා ඇති. උදේ ඉදන් වැස්ස තිසා ම අද දවල් වරුව ම කුරුල්ලෝ කුසගින්නේ. ඒ තිසා ම පණුවන්ට, දළඹුවන්ට වැස්ස තිසා අද අහය දානය ලැබෙනවා. අතිත අකුසල් තිසා ම වැස්සට හෙමිබත් වී කුරුල්ලෝ දවස ගත කරන්නේ මොන තරම් පිඩාවකින් ද? අතිත සංස්කාර සත්වයාව බොහෝ ම සාධාරණ විදියටයි සලකන්නේ. වැස්සට නොතෙම් ඉන්න ඔබටත්, මටත් ගෙදරක්, කුටියක් ලැබ්ලා තියෙන්නේ අතිත කුසල් සංස්කාර තිසාමයි. මහා ධාරානිපාත වැස්සේ පින්වත් ඔබ සිතන්න ඕනෑම්, වැස්ස නවතින්නේ කොයි වේලාවේ ද කියලා නොවේ. වැස්සේ සිතලට උණුසුම් වෙන්නේ කොහොමද කියලා නොවේ. වැස්සට තෙමෙන අප්‍රමාණ සත්වයන් අතර වැස්සට නොතෙම් ඉන්න, පින්වත් ඔබ මොන තරම් පින් කරලා ඇති ද කියන කාරණය. වැස්ස ගැන තුවණීන් මෙතෙහි කරලා මතුකොට ගත්ත පින, පව කියන කාරණය පින්වත් ඔබ උපයෝගි කොටගත යුත්තෙන් විද්‍රෝහනා තුවණ ව්‍යවහාර ගැනීම උදෙසාමයි. මය වැස්සට තෙමෙමින්, සිතලේ ගැහෙමින් සිටින සැම පක්ෂීයෙක් ම,

සතෙක් ම, අතීත හවවල දී ලොකු මාලිගාවල, තට්ටු දෙකේ ගෙවල්වල ජ්වන් වුණ ඇය. අතීතයේ ඒ ඇය වැස්ස වහින කොට, වැස්ස පායන්නේ කොයි වේලාවේ ද කියලා සිතුවා මිස, වැස්සට උණුසුමකට තුරුල වුණා මිස, තමන් වැස්සට නොතෙම් සිටිය දී අනෙක් සතුන් වැස්සට තෙමෙන්නේ ඇයි ද කියලා සිතුවේ නැහැ. මේ උතුම් මොහොත් පිත්වත් ඔබට පුළුවන් වැස්සට තෙමෙන සතුන් අතර වැස්සට ඔබ නොතෙම් සිටින්නේ ඇයි ද කියන කාරණය සිතන්න. ආකාසයෙන් කඩා හැලෙන මහවැස්සට වඩා, ඔබේ සිතෙන් කඩා හැලෙන, කෙළෙස් වැස්ස ඔබට අනාගත හට ගමන් දී මහා වැසිවලට තෙමෙන තිරිසන් සතෙක් කරාවී.

හික්ෂුව දත්ත පිත්වත් මහත්මයෙක් සිටියා. එම මහත්මයාගේ ආගම මොකක්ද කියන්න හික්ෂුව දත්තේ නැහැ. ඔහුගේ ආගම කාටවත් සොයන්න බැහැ. සර්ව ආගමික කියලා ආගමක් තිබෙනවානේ. මේ ඇය පන්සලටත් යනවා. පල්ලියටත්, කෝච්චලටත් යනවා. එක අරමුණක සිත පිහිටලා නැහැ. විවිධිවිෂාව, සැකය ජීවිතය තුළ උඩුදුවලා. සමහර විට එම මහත්වරුන් සිතනවා තමන් පැවතෙන්නේ වදුරාගෙන් කියලා. වදුරා අත්තෙන් අත්තට පනිමින් යනවා වගේ, ඒ මහත්මයාත් පන්සලට, පල්ලියට, කෝච්චලට පනිමින් යනවා. හික්ෂුව සඳහන් කරන මහත්මයා ඉහත ස්වභාවයේ මහත්මයෙක්. ඔහුට හොඳ හික්ෂේන බුද්ධියක් තිබුණා. ඔහුගේ හික්ෂේන බුද්ධියට පුළුවන්, මුළු සමාජය ම යම් කාරණයක පටලවලා තබලා, ඇති වන විනාශය තිවිසැනසිල්ලේ බලා සිටින්න. මේ මහත්මයා මිය ගිහින් උපත ලබන්නේ තියුණු හික්ෂේන, රතු පැහැති ඇස් ඇති බකමුණෙක් වෙලා. ඒ බකමුණෙන් මේ මහා වැස්සට සමහර විට තෙමෙනවා ඇති. අපරැ, සූන්දර, මනස්කාන්ත තිවිසක අතීතයේ දැයිදේස්සන් සමග ජ්වන් වෙද්දී ඒ මහත්මයා සිතලා නැහැ, මෙපමණ සතුන් මහා වැස්සට තෙමෙන කොට, ඇයි මම නොතෙම්, සුවිසල් තිවිසක ජ්වන් වෙන්නේ කියලා.

වැස්ස පුරාක් වේගයෙන් වහිනවා. කුටිය ඇතුළේ එල්ලී සිටි කිරීවවුල් පැටියා වේගවත් ගෙරවීම් නඩට බිය වී කුටිය ඇතුළේ එහාමෙහා පියාමනවා. ටෝච් එලියේ ආධාරයෙන් මේ කටුසටහන ලියන්නේ. වැස්ස, ඔබ ඇති තරම් වහින්න. හික්ෂුවකගේ සිත අනිතා සංයුත නමැති පොල්අතුවලින් හොඳින් සේවිලි කරලයි තිබෙන්නේ. ඒ සිතේ ධර්ම මතසිකාරයන් හැර වෙන සිතුවිල්ලක් නම් ඇති වන්නේ තැනැ. මෙසා දරුණු වැස්සේ අකුසල් විපාක අත්විදින තිරිසන් සතුන් විදින දුක කමටහන් කොට ගෙන පින්වත් ඔබේ සිතත් හොඳින් ධර්මයෙන් සේවිලි කොට ගන්න. වැසි බර රාත්‍රියක නින්දට යන මෙහොත් පින්වත් ඔබ, වැස්සට නොතෙම් සිටිනා හේතුවිල ධර්මයන් නුවණීන් දකිමින් නින්දට යන්න. ඒවිට එම රාත්‍රිය යහපත් රාත්‍රියක් වේවි.

සමාජයේ අභ්‍යන්තරයා, ඔබගේ විදුරගෙනා අභ්‍යන්තරයා තියුණු කොට ගන්න...

වස් කාලය ගෙවී ගිහින්, විවර මාසයේ අවසාන පොහොය අදයි. පිණ්ඩාත මඩුවට දානය රැගෙන පැමිණි දායක මහත්මයෙක් ප්‍රකාශ කළා, තමන්ගේ ගමේ පන්සලේ මූල් ම වතාවට අටපිරිකර පනහක් පූජා කරලා වස් පින්කම බොහෝ ම උත්කර්ෂවත් අන්දමින් සිද්ධ කළා ය කියලා. එක ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් පමණක් වැඩි සිටින ගමේ පන්සලේ දායක මහත්වරුන්ට හරි ම සන්නේෂයයි පින්කම ගැනී. අනේ සාදු! සාදු! පින්වතුන් ගොඩාක් පින්කම් කරගන්නවා. ගොරවතීය ස්වාමීන් වහන්සේලාත් කුසලයේ අර්ථයන් කයින පින්කම තුළින් මතුකොට ගන්න දක්ෂ වෙන්න ඕනෑම්. හික්ෂුව වැඩි සිටි කුටියේ දායක පින්වතුන් හික්ෂුවට කයින වස්තුය හැටියට අදහයක් පූජා කළේ. හික්ෂුවගේ තුන් සිවුර පරිපූර්ණ නිසා එම අදහයක් කුටියේ අතහැර දමලයි හික්ෂුව දැන් වැඩි සිටින කුටියට වැඩියේ. අතිරික්තය කියන්නේ හිසරදයක්. අතිරික්ත දෙය අතහරින කම් හික්ෂුවට සැනසිල්ලක් තැහැ. ඉහත අතහැරීම තුළ අර්ථවත්ව ජීවත් වන ගොරවතීය ස්වාමීන් වහන්සේලා විශාල පිරිසක් වර්තමානයේ වැඩි සිටීම අපි කාටත් සතුවක් වගේ ම අප්‍ය භාග්‍යයක්.

වසරකට වතාවක් එළඹෙන කයින පින්කම ගිහි පින්වතුන්ලා සිදුකරන්නේ බොහෝ ම ගොරවයෙන්. ඒ ගොරවයේ තරමට ම පින්වතුන්ලාට පින් රස්වෙනවා. වර්තමානයේ කයින පින්කම බොහෝ ම මිල අධික පින්කමක් බවට පත්වීගෙන යනවා. මේවා ගැන සිනීම පැත්තකින් කියලා පින්වත් ඔබ උත්සාහ ගන්න

ඩිනේ කයින වීවර පූජාවේ සැබෑ ම අර්ථය ජ්විතයට එකතුකොට ගන්න. ලෝකයට ම සගවා, අනුන්ගේ පින්කමෙන් තමා ගත හැකි උපරිම ප්‍රයෝගනය ලබා ගැනීමට.

පින කියන්නේ සංස්කාරයන් බව ඇත්ත. නමුත් ප්‍රයාව වඩා ගැනීම උදෙසා පින අත්‍යවශ්‍ය වෙනවා. ගෞරවනීය ස්වාමීන් වහන්සේලාට වස් ආරාධනා කිරීමත් සමග ම එළඹින කුන් මාසයේ පින්වතුන්ලා දානමය, සීලමය, සද්ධරම ඉවණය පින්කම ගොඩාක් සිද්ධ කරගන්නවා. මේ කරගන්නා වූ පින්කම විදරුණා තුවණ ඇති කරගැනීම උදෙසාමයි ප්‍රයෝගනයට ගත යුත්තේ. පින්වත් ඔබ වස් පින්කම ආරම්භ කිරීමේ දී පූජා කරන වැසි සළවේ පටන් මුළු වස් පින්කම පුරාවට ම ලෝහ, ද්වේශ, මෝහ සිතක් සකස් වෙන්න දෙන්න එපා. වර්තමානයේ කයින පින්කම කියන කාරණයේ දී තරගයක් කියන කාරණය අපි දකිනවා. වියදම් පක්ෂයේ වැඩි භාවය තමයි, පින්කමේ සාර්ථකත්වය මතින මිනුම් දේශී වෙන්නේ. සමාජය යන දිගාවකට ගියාදෙන්. පින්වතුන් දක්ෂ වෙන්න ඩිනේ සමාජයේ ඇස වහලා ඔබගේ විදරුණා ඇස් තියුණු කරගන්න. පින්වත් ඔබ තුළ ලෝහ, ද්වේශ සිත් පින කරගැනීම තුළයි අමෝහය කියන අර්ථය වැශ්‍යත්තා සූදුසූ පරිසරය ඔබ තුළ නිර්මාණය වන්නේ. එතැන් සිට පින්වත් ඔබ සිතන්න, අතිත සංසාර ගමන පුරාවට අතිත සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනවල ඉපිද, පින්වත් ඔබ වැසිසළ ලක්ෂ කියක් පූජා කරන්න ඇති ද. ඔබේ දැකින් අතිත සංසාරයන්හි දී ලොවිතරා බුදුරජාණන් වහන්සේලාටත් වැසිසළ පූජා කරලා වස් ආරාධනා කරන්න ඇති. සංසාරයක් පුරාවට ඔබ පූජා කළ කයින වස්තු ප්‍රමාණය එක ගොඩක් කලොත් එය ගිජ්ජකුට පරවතය ප්‍රමාණය ඉක්මවා යාවි. වස් පින්කම උදෙසා ඔබ පූජා කළා වූ ආභාර, දානය එක ගොඩක් කලොත් එයන් ගිජ්ජකුට පරවතයේ ප්‍රමාණය ඉක්මවා යාවි. ඒ වාගේමයි, කයින වීවර පින්කම නිසා රස්කොටගත් කුසල් සංස්කාරයන් නිසා ඔබ සක්විති රු සැප, ගතු සැපය කොතෙක් ලබන්නට ඇති ද. මේ අනිතා භාවය දකිමින් විදරුණා තුවණ දියුණු කොටගත්ත.

පින්වත් ඔබලා පසුගිය වසරේ ගෞරවයෙන් පූජා කළ කධීන විවරය මේ වන විට දිරාගොස් ඇති, පාංශුකුල විවරයක් බවට පත්වෙලා ඇති. පසුගිය වසරේ පූජා කළ කධීන විවරයේ අනිත්‍ය භාවය දකිනින්, මේ මොහොතේ ඔබ පූජා කරන නැවුම් කධීන විවරයේ ද අනිත්‍ය භාවය විද්‍රෝහනා තුවෙනින් දකින්න. පින්වත් ඔබගේ අත් තිබෙන කධීන විවරය, පාංශුකුල විවරයක් වනවා මනසින් දකින්න. දැන් ඔබ තුළින් මෝහයයි දුරුවෙන්නේ. වස් පින්කමේ දී අලෝස්, අද්වේශ සිතුවිලි අතරින් අමෝහය කියන අරථවත් ධර්මය මතුකොට ගත්ත දක්ෂ වෙන්න. එසේ නොමැතිව, යන්නන් වාලයේ ඔබත් ගියෙයත් අතිතයේ ඔබ පූජා කළ ගිජ්ජකුට පර්වතයේ ප්‍රමාණයට වැඩි කධීන විවර ගොඩට තවත් එක් කධීන විවරයක් පූජා කොට, අනිත්‍යභාවයට පත්වෙන සංස්කාරයන් පමණක් රස්කොටගත් අදක්ෂයෙක් වේවි. එම නිසා අතිතයේ ඔබ සිදුකර ගත් සැම පින්කමක ම යථාර්ථය, රස්කරගත්තා වූ සංස්කාරකයන්ගේ අනිත්‍ය භාවය විද්‍රෝහනා තුවෙනින් දකිනින් රාත්‍රී නින්දට යන්න. එවිට එම රාත්‍රීය ඔබට යහපත් රාත්‍රීයක් වේවි.

වස් කාලය ආරම්භයේ දී ම හික්ෂුව මුණුගැසෙන්න තරුණ ස්වාමීන් වහන්සේලා දෙනමක් වැඩියා. වස් කාලයේ ඔබ වහන්සේලා කොහො ව්‍යුහ ගමන් ද කියලා හික්ෂුව එම ස්වාමීන් වහන්සේලාගෙන් ඇසුවා. උන් වහන්සේලා දෙනම ප්‍රකාශ කළේ, අපි වස් සමාදන් වුණේ නැති බවයි. උන් වහන්සේලා දෙනම වස් එකක් සහිත උපසම්පදා හිමිවරුන් දෙපළක්. හික්ෂුව විමසුවා, ඇයි වස් සමාදන් වුණේ නැත්තේ කියලා. එතකොට උන් වහන්සේලා ප්‍රකාශ කරනවා, වැස්ස තවම නැති නිසා, වස් සමාදන් වුණේ නැහැය කියලා. ඇසුල පොහොයට වැස්ස නැති නිසා මේ ස්වාමීන් වහන්සේලා දෙනම වස් සමාදන් වෙලා නැහැ. හික්ෂුව ඒ වෙලාවේ විමසුවා, ලබන පසලාස්වක පොහොයටත් වැස්සේ නැත්තම් පසුවස් සමාදන් වෙන්නේ නැදෑද කියලා. ර්ට පිළිතුරක් ලැබුණේ නැහැ. හික්ෂුව ඒ වෙලාවේ විමසුවා, ඔබ වහන්සේගේ ගුරුවරයා කවුද කියලා. උපසම්පදා වෙලා ගුරුවරයාගෙන්

බැහැරව, තනිපංගලමේ යන ස්වාමීන් වහන්සේලා දෙනමක්. මේ ගමන අනතුරුදායක නිසාමයි ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ විනය කාරණාවක් පනවන්නේ, පස්වැනි වස දක්වා ගුරුවරයෙක් ඇසුරේ වැඩ සිටින්න කියලා. මාරයා අපේ ඔවුට නානාප්‍රකාර මතවාද පටවනවා. අප දක්ෂ වෙන්න ඕනෑම විනයධර, ධර්මධර ගුරු ඇසුරක් තුළින් එම මතවාද පරාජය කොට දමන්න.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කොට තිබේ නම් ඇසුල මාසයේ පසලෙස්වක පොහොයට වස් සමාදන් වෙන්න කියලා අපි එම ඇසුල පොහොයට වස් සමාදන් වෙන්න ඕනෑම කාලයත් සමග වෙනස් වන දෙයක් තොවේ, සද්ධර්මය. කාලය වෙනස් වන බව අවබෝධකොට දෙන ධර්මයක්, සද්ධර්මය. පින්වත් ඔබ දකිනවා නම් වර්තමානයේ වස් කාලයේ වහින්නේ තැහැ කියලා, ඒ දැක්ම තුළ තිබෙන්නේ ධර්මයේ අර්ථය වන අනිතා සි. ඒ කියන්නේ වෙනස්වීම. මේ වෙනස්වීම තුවණීන් දැකළා අපි තව තව ධර්මයට සම්ප වෙන්න ඕනෑම. වෙනස් වන කාලයත් සමග අපිත් දුවන්නේ තැකිව එසේ තොමැතිව, වෙනස්වීම උදෙසා වෙනස්වීම කරලා ධර්මය අධර්මය කිරීම, විනය, අවිනය කිරීම අපි කළ යුතු තැහැ. වැස්ස, නියගය වෙනස් වෙනවා. මේ වෙනස්වීම තමයි ධර්මය කියන්නේ. ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ මේ උතුම් විනය නීති පනවන්නේ මේ වෙනස්වීම දැකළා, වෙනස් වෙන ලෝකය තුළ තොවෙනස් වන අවබෝධයෙන් පරිපූරණ වීමට අවශ්‍ය පරිසරය සකස් කොට දීමට වැස්ස කියන කාරණය තොවේ අපි අදාළ කරගත යුත්තේ, ඇසුල පොහොය කියන කාරණයයි. ඒ කියන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ උතුම් පැනවීමයි. හෙට දවසේ මූල ලෝකය ම මහවැසි වැහැලා ගංවතුරෙන් යට වෙන්න පුළුවන්. සතර මහා ධාතුවේ කිහිමේ ස්වභාවය අපිට වෙනස් කරන්න බැහැ. සතර මහා ධාතුවේ වෙනස්වීම, වෙනස්වීම තුළ සිටිමින් ම අවබෝධ කර ගැනීමයි අපි කළ යුත්තේ. එසේ තොවුණහාන් වෙනස්වන සාතු තියාම ධර්මයන් සමග සැමදා ම අපිට දුවන්න වෙවි. සතර මහා ධාතුව ඔහේ අනිතා හාවයට පත්වෙමින් දුවපුදෙන්. පින්වත්

මල ධර්ම විනය ලෑ තැවතින්න. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා පයිවි, ආපෝ, තේජෝ, වායෝ සතර මහා ධාතුව සද්ධර්මය අතුරුදහන් කරන්නේ නැහැ, සද්ධර්මය අතුරුදහන් වෙනවා නම් ඒ පුද්ගලයා ඇති වන්නේ මේ ගාසනය තුළමයි කියලා.

මුහුදේ යාතා කරන නැවක් බඩු වැඩි වීමෙන් ගිලි යන්නේ යම් සේ ද, ඒ ආකාරයට සද්ධර්මය අතුරුදහන් වෙන්නේ නැහැ. බුදුරජාණන් වහන්සේට සද්ධර්මයට, සංසරත්නයට අකිකරුව, ගොරවයෙන් තොරව, ශික්ෂා පදච්චට අගොරව කිරීම, සමාධිය කෙරෙහි අගොරව කිරීම කියන කාරණා ගාසනය අතුරුදහන් වීමට හේතුවෙනවා කියලා. යම් ද්වෘසක සද්ධර්මයට වඩා වේගයෙන් අසද්ධර්මය පහළ වූණොත් එදාට ගාසනය අතුරුදහන් වෙනවාය කියලා. ඒ නිසාමයි ධර්මදායාද සූත්‍රයේ දී ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ ධර්මයට දායාද වෙන්න, අධර්මයට දායාද වෙන්න එපාය කියලා. විනයට දායාද වෙන්න, අවිනයට දායාද වෙන්න එපාය කියලා. ඔබලා ධර්මයට දායාද තොවී අසද්ධර්මයට, ලාභ සත්කාර, කිරිති ප්‍රගංසාවලට දායාද වූණොත් ඔබලාට පමණක් තොවී, ගාස්තුන් වහන්සේ වන මටත් මිනිසුන් අගොරව කරාවී, වෝදනා කරාවී කියලා. එම නිසා අපි ගොරවයෙන් ආරක්ෂා කරගත්තා වූ විනය ශික්ෂාවන් සිහිකරමින්, ආවර්ශනය කරමින් රාත්‍රී නින්දට ගියෙයාත් එම රාත්‍රීය යහපත් රාත්‍රීයක් වේවි.

මෙත්තී භාවනාවේ ආනිංස, අනිතය වගයෙන් දකින්න...

හික්ෂුවගෙන් පින්වත් මහත්මයෙක් ප්‍රශ්නයක් විමසුවා, මෙත්තිය කොහොමද මාර ධර්මයක් වෙන්නේ කියලා. ඉහත කාරණය සිහි තුවණීන් පින්වතුන්ලා තේරුම් ගන්න අවශ්‍යයි. එසේ නොවූණහොත් වැරදි අන්තයකුයි පින්වතුන්ලා අල්ලා ගන්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙත්තී භාවනාව වැඩිම නිසා ලැබෙන ආනිංස එකාලහක් ගැන දේශනා කරනවා. එම ආනිංස නම්, සුව සේ නින්ද යනවා, සුව සේ පිළිදෙනවා, සිහිනෙන් බිය නොවෙනවා, මනුෂයයින්ට, අමනුෂයයින්ට, දෙවියන්ට ප්‍රිය වෙනවා, ගරීරය ප්‍රසන්න වෙනවා, වස විසෙන් භානි නොවෙනවා, සිහිමුලා නොවී මැරෙනවා, සුගතියේ උපදිනවා. ඉහත ආනිංස ධර්මවලින් සිහිමුලා නොවී මිය යාමත්, සුගතියේ ඉපදීමත් හැර අන් සියලු ම ආනිංස හික්ෂුව අත්දැකීමෙන් අත්විදාලා තිබෙනවා.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මතුවට සැප ලබා දෙන ප්‍රූණු ක්‍රියාවන් තිබෙනවා නම්, ඒ සියල්ලට ම වඩා ශේෂීය වන්නේ මෙත්තී භාවනාවයි කියලා. සඳ සියලු තාරකා පරදවා දිලිසෙනවා වගේ අනෙක් සියලුම ප්‍රූණු ක්‍රියා පරදවා මෙත්තී භාවනාව ආනිංසදායක වෙනවාය කියලා. පින්වත් ඔබ හොඳින් මෙත්තී භාවනා ප්‍රහුණු කළේන් ඉහත ආනිංස සියල්ල ම ලැබෙනවා. මෙත්තී භාවනාව ප්‍රහුණුවන පින්වතා තුළ අනිවාර්යයෙන් ම සිලය, දානය සහ සමාධිය කියන ධර්මතාවයන් ස්වයංක්‍රීයව වැඩෙනවා. නමුත් එම ආනිංස සියල්ල ම අනිතයයි,

වෙනස් වෙනවා. මෙමත් තීව්‍යයේ සික්තිමත් ආස්ථාදයක් තිබෙනවා. ආස්ථාදයේ තීව්‍යාවය නිසා ම ආදිත්‍යය ප්‍රකට නොවී, සැගේ තිබෙනවා.

හික්ෂ්වට මතකයි, එක්තරා ගොවී ගම්මානයක හික්ෂ්ව පිණ්ඩපාතයේ වැඩින කොට, එක්තරා අතුරු කුඩා පාරක පිණ්ඩපාතයේ වැඩියා. තවම පාත්තරයට ආහාර කිසිවක් ලැබේලා නැහැ. මේ පෙර එම අතුරු පාරේ හික්ෂ්ව වැඩිම කරලත් නැහැ. එම ගුරු පාර දිගේ හික්ෂ්ව පලමු ගෙදරට වැඩිම කළා. ගෙදර ඉදිරිපිට ටික වේලාවක් වැඩි සිටින විට, ගෙදර මහත්මයෙක් එළියට පැමිණ, භාමුදුරුවනේ, අද උදේශ ආහාරයක් හැඳුවේ නැති බව ප්‍රකාශ කළා. හික්ෂ්ව එම මහත්මයාට පින් අනුමෝදන් කොට ඉදිරියට වැඩිම කළා. දෙවැනි නිවසට ටික දුරක් තිබුණා. දෙවැනි නිවසේ වැට කඩුල්ල ඇතුළු වෙනකොට ම හික්ෂ්ව දුටුවා, නිවැසි කාන්තාවක් නිවස ඇතුළට වේගයෙන් ගියා. ඇය නැවත එළියට පැමිණියේ නැහැ. හික්ෂ්ව නිවස ඉදිරිපිට ටික වේලාවක් වැඩි සිට, තුන්වැනි නිවසට වැඩිම කළා. එම නිවසේ දොරජනෙල් වසා තිබුණා. රේ පසු හික්ෂ්ව හතරටැනි නිවසට වැඩිම කළා. එම නිවසේ දොරජනෙල් ව්‍යවත්ව තිබුණා. කිසිවෙක් පෙනෙන්නට සිටියේ නැහැ. මේ වෙවල් හතරට කිලෝමීටරයකට කිවිටු වෙන්න හික්ෂ්ව වැඩිම කරලා. එත් පාත්‍යයට කිසිදු ආහාරයක් ලැබුණේ නැහැ. හික්ෂ්ව නැවත ප්‍රධාන මාර්ගයට පැමිණීමට ආපසු හැරුණා.

හික්ෂ්ව පිණ්ඩපාතයේ වැඩියේ මෙත් සංයුවෙනි. මේ දුප්පත් ගම්මානයේ තිවැසියන් උදේශ ආහාර තැකුවයි ගත කරන්නේ. එය සංසාර අකුසල් ව්‍යාකයන්. එම පින්වත්ත් කෙරෙහි මෙමත් පිණ්ඩපාත්‍ය හික්ෂ්ව තුළ වැඩුණේ. මේ ගම්වැසියන්ගේ දුප්පත් බව, එම ගම්වැසියන්ට දැකළා, දන් පූජා කිරීමේ නොහැකියාව දැකළා හික්ෂ්ව තව තවත් මෙත් සංයුවමයි වැඩුවේ. හික්ෂ්වගේ මුළු ගරීරය ම මෙමත් ආස්ථාදයෙන් කුල්මත් වෙළඳ තිබුණේ. සැම රෝම කුපයක් ම සිසිල් වෙළඳ තිබුණේ. හික්ෂ්වට එම

අතුරු පාරේ කිසිදු ආහාරයක් තොලැබ, තැවත ආපසු හැරී වැඩිම කළේ මහ පොලොවට ඉහළින් වගේයි සික්ෂුවට දැනුණේ. දෙපා පොලොවෙන් ඉහළයි තිබෙන්නේ කියලා. නමුත් දෙපා මහපොලට මත සි තිබුණේ. මෙති භාවනාවට ප්‍රාථමික මේ ගැරිරය සියුම් කොට, සැහැල්ල කොට ඉහළට ඔස්වන්න. එවැනි ආස්වාදයක් මෙත්තිය තුළ තිබෙනවා. නමුත් මේ ආස්වාදය අතිතායි. ඒ තිසාමයි බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරන්නේ, හොඳින් සිහිය පිහිටලා, මෙති භාවනාව වඩාත් නම් සිත කෙළෙසුන්ගේ තැසීම දකීනවා කියලා. ඒ කියන්නේ විද්‍රෝහනා තුවණීන් මෙති භාවනාවේ ආතිංස දැක්කොත් තමයි කෙළෙසුන්ගේ නිධහස් වීම සඳහා මෙති භාවනාව ප්‍රයෝගනයට ගත්තා වෙන්නේ. එසේ තොමැතිව, පින්වතුන් මෙත්තී භාවනාවේ ආස්වාද පක්ෂයට වහල් වෙලා මෙති වැඩුවාත්, එය මාර ධර්මයක් වෙනවාමයි. මෙති භාවනාව හොඳින් ප්‍රහුණු කරලා එහි ආතිංස වශයෙන් ගැරිරය ප්‍රසන්න භාවයට, තීරෝගී භාවයට පත්වෙන කොට, එම ආස්වාදයේ අතිතා භාවය දැක්ලා මෙති භාවනාවට සැබැං ම වටිනාකම ලබාදෙන්න. මෙති භාවනාව වඩා අනාගතයේ තැවත දෙවියක්, බුහුමයෙක් වේවා කියලා ප්‍රාර්ථනා කරන්න එපා. ඔබ එහෙම ප්‍රාර්ථනා කළාත් අනාගත පංචලපාදානස්කන්දයකුයි ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ. මෙත්තිය කියන කාරණය ඔබ තුළ වැඩින්නේ පංචලපාදානස්කන්දයක් හැරියටයි. රුපය අතිතා නම්, මෙති භාවනාවේ විදීමත් අතිතා සි. මෙති භාවනාව වැඩිම තුළින් දිරසායුෂ, තීරෝගී භාවය ලබමින් එම දිරසායුෂ, විද්‍රෝහනා තුවණ ඇතිකර ගැනීම උදෙසා ම යොමුකර ගත්තා. දිනය පුරාවට මෙත්තී භාවනාව ප්‍රහුණු කරලා රාත්‍රී තින්දට යනකොට, මෙති වැඩුවා වූ ඔබේත්, ඔබේ මෙත්තියට අරමුණු වූණා වූ අනුයන්ගේත් අතිතාභාවය දකීමත් තින්දට යත්තා. එවිට එම රාත්‍රීය යහපත් රාත්‍රීයක් වේවි.

ලොවිතරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, අතිතයේ සුනේත්ත කියලා ගාස්තාවරයෙක් සිටියා කියලා. මොහුට ග්‍රාවකයින් දසදහස් ගණනින් ඉදලා තිබෙනවා.

සුනේත්ත ගාස්ත්‍යවරයාගෙන් ගාස්ත්‍ර උගත් දිජ්‍යයින් සියලු දෙනා ම මරණීන් පසු බුහුමතල, දිව්‍යතලවලමයි උපත ලැබුවේ. මනුෂ්‍ය ලෝකයේ උපත ලැබුවෙන් රජ කුලයේ, සිටු කුලයේ, බුහුම කුලයේ, ගම්පති කුලවල තමයි උපත ලබන්නේ. පින නිසා ම කිසි ම දිජ්‍යයියක් රට පහළ උපතක් ලබලා තැහැ. සුනේත්ත ගාස්ත්‍යවරයා තම දිජ්‍යයින්ට මෙමත්‍ය වැඩිම ගැනමයි කියලා දෙන්නේ. මේ සුනේත්ත ගාස්ත්‍යවරයා ද මරණීන් මතු බුහුමතලයේ උපත ලබනවා. බුහුම ලෝකයේ දී මේ සුනේත්ත ගාස්ත්‍යවරයා තමන්ගේ අතිත දිජ්‍යයින් සමග සම තත්ත්වයේ බුහුමයෙක් වශයෙන් තමයි උපත ලබන්නේ.

සුනේත්ත බුහුමයා කළුපනා කරනවා, පරලොව දී දිජ්‍යයින්ට සම වීම සූදුසූ තැහැ. එම නිසා බුහුම සංයුත්වන්ගෙන් මිදි, තැවත මනුෂ්‍ය ලෝකයේ උපතක් සකස් කොටගෙන, සත් වසරක් මෙමත්‍ය වැඩුවා. මෙමත්‍ය ද්‍රාන පුරුදු කළා. මෙම පුණා මහිමයෙන් කළුප සියයක් තැවත මනුෂ්‍ය ලෝකයට පැමිණියේ තැහැ. සියලු දිජ්‍යයි බුහුමයින්ට අධිපති, මහා බුහුමයා වුණා. තිස් වතාවක් ගකු දෙවියා බවට පත්වුණා. තිස් වතාවක් සක්විති රජ බවට පත් වුණා. රන් රුවන් මතු වෙන මහා තේශස සහිත, දහසකට වැඩි සතුරු සේනා පරදන දරුවන් ලැබිලා තියෙනවා. මෙමත් ආනිංස නිසා ම මෙසේ සුනේත්ත ගාස්ත්‍යවරයා මහා යස ඉසුරු ලැබුව ද මහු තවමත් කාමයන් පසුපස හඳුයන්නේ ආරය සීලය, ආරය මෙමත්‍ය, ආරය සමාධිය නොදුන්නා නිසාය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. ඒ නිසා ම සුනේත්ත ගාස්ත්‍යවරයා ආරය ප්‍රයුව කියන්නේ කුමක්ද කියලා දන්නේ තැහැ. විද්‍රෝහනා නුවණ ඇතිකොට ගන්නතාක්කල් සත්වයා කාමයේ ආශ්‍රාදයෙන් මිදීමක් නොලබනවාය කියන කාරණය ඔබට පැහැදිලියි. සුනේත්ත ගාස්ත්‍යවරයා කළුප සියයක් මහා බුහුම සම්පත්, ගකු සම්පත්, සක්විති රජ සම්පත් යන හවුගමන් අගු ම යස ඉසුරු ලැබුවත් මොහු තවම සතර අපායෙන් මිදි නැතැයි බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. කාමයේ ආශ්‍රාදය, වේදනාවේ ආශ්‍රාදය, රුපයේ ආශ්‍රාදයෙන් මොහු මත් වෙළඳී

සිටින්නේ. කහවණු වැස්සක් වැස්සත්, සත්රුවන් වැස්සක් වැස්සත් වස්තුකාම, ක්ලේංකාමයන්ගෙන් සත්වය තෘප්තිමත් නොවේය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. සූන්ත්ත ගාස්තාවරයා විසින් දේවභාෂිතයක් ලෙසින් ජීවිතයට එකතුකාට ගත් අනාර්ය සිලය, අනාර්ය සමාධිය, අනාර්ය ප්‍රයාව නිසාමයි, මොහු තුවණීන් අන්ධාවයට පත් වී සිටින්නේ. තුවණීන් අන්ධ සත්වයාගෙන් ස්වල්ප දෙනෙක් පමණයි, ලිහිණි වැද්දෙක් එහු දැලට හසුවී, එයින් මිදි පලායන වටුවෙක් මෙන් තිවන් මගට අවත්‍රණ වෙන්නේ කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. ඒ දක්ෂාවය ඔබට ලබා දෙන්නේ ආර්ය සිලයයි, ආර්ය සමාධියයි, ආර්ය ප්‍රයාව විසින්මයි. තමුත් සූන්ත්ත ගාස්තාවරයා විමුක්තිය වශයෙන් දැක්කෙක් වෙනස් වන දෙයක්. නෙක්ඩම්මය උදෙසායි අපි සිල්පද ආරක්ෂා කරගන්න ඕනෑම, සමාධිය ප්‍රහුණු කරන්න ඕනෑම. තෘප්තාව හින කර ගැනීම උදෙසායි සිලය, සමාධිය ජීවිතයට එකතුකාට ගත යුත්තේ. කුමක් කෙරෙහි තෘප්තාව ද? පංචාංශස්කන්ධය කෙරෙහි ඇති කරගත් තෘප්තාව. රුප කොපමණ දැක්කත්, විදීම කොපමණ ලැබුවත් ඒවායේ ඇති වීමක් අපට නැහැ. සංස්කාරයන්ගේ විවිධත්වය මත, අපට ලැබුණු දෙයට බැඳෙනවා. ලාඹ ගැලියකට බැඳී යන වදුරු පැටවෙකු වගේ අප තුළ සිලය රැකෙන්නේත්, සමාධිය වැඩින්නේත්, පංචාංශස්කන්ධයන් වශයෙන්මයි. මේ උපාදානයන්ට බැඳෙන සත්වයා තුවණීන් අන්ධාවයට පත්වෙලා කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

හික්ෂුව මේ කටු සටහන ලියන මොහොතේ වැඩ සිටින්නේ දුප්පත් ගොවී ගම්මානයක. ප්‍රධාන පාරේ සිට කිලෝමීටර් හයක් පමණ ඇතින් මෙම ගම්මානය පිහිටා තිබෙන්නේ. ගම්මානයට පැමිණෙන බොරල් පාරේ දිනකට දෙවතාවක් පමණක් ගමට පැමිණෙන බස්රථයක් තිබෙනවා. සමහර දාට බස්රථය කැඩිලා. වැස්ස කාලයට පාර එරෙන නිසා බස්රථය ගමට එන්නේ නැහැ. එදාට පාසල් දුරුවන් පවා හිමිසිරි උදේ ම පයින් තමයි පාසලට යන්නේ. වගා කරන හෝගත් කර තබා ගෙන මහ පාරට, පොලට

යනවා. මේ ද්‍රව්‍යවල ගමේ හැමෝම කුණුරු වැඩි. සමහරුන්ගේ කුණුරු තිබෙන්නේ ගමෙන් කිලෝමීටරයක් පමණ ඇතින් කැලය මැද. උදෙන් ම හිල් බත් අනුහුත කරලා තවත් බත් මූලක් බැඳුගෙන, කන්දක් නැගලා කුණුරුවලට යනවා. එක එළවැලවකුයි බතුයි තමයි ප්‍රධාන ආභාරය. මේ අය දුකක් විදින්නේ. නමුත් මේ අයට දුකක් පිළිබඳව තේරුමක් නැහැ. බුලත් විටක් හපලා සතුවින් සිටින්නේ. තමන්ට තිබෙන දෙය ගොරවයෙන්, නොදින් දැන් දෙනවා.

ද්‍රව්‍යක් දානය පුජා කරපු මහත්මයෙක්ගෙන් හික්ෂුව විමසුවා, මහත්තයෝ, දානේ පුජා කරලා මහත්තයා කුමක්ද බලාපොරොත්තු වෙන්නේ කියලා, ප්‍රාර්ථනා කරන්නේ කියලා, මේ මහත්මයා බොහෝම ආචම්බරයෙන් ප්‍රකාශ කළා, ලබන ජ්විතයේදී මේ ගමේ ම ඉපදෙන්නයි කියලා. ඒ වෙළාවේ හික්ෂුව ඔහුට ප්‍රකාශ කළා, මේසා දුෂ්කර ගම්මානයක, රාත්‍රී කාලයට අලින් සමග ඔවුවවෙලා, පැල් රැකලා, වැස්ස ද්‍රව්‍යට බස් එන්නේ නැති මෙහෙම දුකක් විද්‍රෝහ්, ආයිත් මේ ගමේ මොකට උපදින්න ප්‍රාර්ථනා කරනවා ද කියලා. ඒ වේළාවේ තමයි ඒ මහත්මයා හිතන්න ගන්නේ තමන් විදින්නේ දුකක් ය කියලා.

පංචලපාදානස්කන්දයට බැඳිලා, දුක කියන කාරණය තෘප්ත්‍යාවේ කුණු රෝඩ්වලින් මැකී ගොස් තිබෙන්නේ. කල්‍යාණීම්තු ඇසුර නැති තිසා ම තුවණීන් මෙනෙහි කිරීම කියන කාරණය දැන්නේ නැහැ. සැපය ගැන කියන සද්ධිර්මය ගුවණය ඇසෙන්නේ නැහැ. තුවණීන් මෙනෙහි කරන්න. තමන්ට සංස්කරයන් තිසා ම ලැබුණු ජ්විතයට බැඳිලයි සිටින්නේ. සුනෙන්ත්ත ගාස්තුවරයා යම් සේ ද කාමයේ, වේදනාවේ ආශ්චර්යාදයට තෘප්ත්‍යාවෙන් බැඳි සිටින්නේ, මේ ගමේ පින්වතාත් තමන්ට ලැබුණු දෙය කෙරෙහි ඒ ආකාරයෙන්මයි බැඳි සිටින්නේ. ඉහත අනතුර පින්වත් ඔබ තුවණීන් දකිමින් රාත්‍රීයට නින්දට යන්න. පින්වත් ඔබ ආරක්ෂා කොටගත් සිලය ආරය සිලයක් බවට මේ රාත්‍රීයේ පත්කරගන්න. සිල්පද ආරක්ෂා කරගැනීම

නිසා ම පින්වත් ඔබට ලැබෙන ආනිංස ධර්මයන් වන තමාගේ කිරිතිය පැතිරෙනවා, ඔහු ම සහාවකට වකිතයකින් තොරව යනවා, අප්‍රමාදී බව ඇතිවෙනවා, සිහිනුවණින් මිය යනවා, සුගතියේ උපදිනවා කියන කරුණුකාරණාවල අනිත්‍යහාවය දකීමින් නින්දට යන්න. සුනේත්ත ගාස්තුවරයාත් දිවිහිමියෙන් සිල්පද ආරක්ෂා කරගත්තා. ඒ තුළිනුයි මෙමත් සමාධිය අරථවත් වුණේ. නමුත් සිලය නිසා, මෙමතිය නිසා ලැබෙන ආනිංස ධර්මවලට තෘප්තාවෙන් බැඳුණා. ඒ නිසා ම ඔහු තුළ ආරය සමාධියක් සකස් වුණේ නැහැ. ඔහු විමුක්තිය කොට අල්ලා ගත්තේ ආස්වාදයේ ම අන්තයක්.

ලතුම් අවස්ථාවක් අපට මූණගැසෙන්නේ බොහෝ ම කලාතුරකින්. සුනේත්ත ගාස්තුවරයාට නම් කල්ප සියයකින්වත් එවැනි ලතුම් අවස්ථාවක් මූණගැසිලා නැහැ. නමුත් පින්වතුන්ලාට මේ මොඨාතේ එවැනි ලතුම් අවස්ථාවක් මූණගැසිලා තිබෙනවා. සිලයත්, ආරය සිලයත් අතර වෙනස හඳුනා ගන්න. සමාධියත්, ආරය සමාධියත් අතර වෙනස හඳුනා ගන්න. ඒ ලතුම් අවස්ථාව ආස්වාදයේ කෙටි සැපයට බැඳිලා අතපසු කොට ගන්න එපා. අනිතයේ මෙවැනි අවස්ථාවන් අහිමිකොට ගත් තුළ දෙනෙක් සිටියා. ඉන් එක්කෙනෙක් තමයි සුනක්බත්ත හාමුදුරුවේ. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ උපස්ථායකයා වශයෙන් කෙටි කළක් සිටියත් ඒ ලතුම් අවස්ථාව අහිමිකොට ගත්තා. සම්මා දිවිධියෙන් තොරව සම්මා විමුක්තියක් සොයන මත්‍යාෂ්‍යයේ අවසානයේ අයිති කොට ගන්නේ මිට්‍යා විමුක්තියක්මයි. එම නිසා ගොඩාක් දේශ්වල් පින්වතුන්ලාට සමාජය තුළින් ඇසෙන්න පුළුවන්. නමුත් වඩාත් ම නිවැරදි තැන නැවතීමට පින්වතුන්ලා දක්ෂ විය යුතුයි. වඩාත් නිවැරදි ම තැන ලතුම් ශ්‍රී සද්ධර්මය සි.

අකමැති දේවල් දකින්න ලැබෙන්නේ අපේ අකුසල් නිසාමයි...

වර්තමාන සමාජයේ පින්වත් ඔබට අසන්නට, දකින්නට ලැබෙන්නේ, ඔබ කැමති කරන දේවල් තොවේ. එයත් අපේ කරම විපාකයන්, කරම්ත්‍යත්, කරම්ත්‍යලායත් කියන කාරණය අවබෝධයෙන් දකින තාක්කල් පින්වත් ඔබට මේ පරස්පරය හඳුනාගන්න බැහැ. අපී එකිනෙකාට ඇගිල්ල දිගුකරමින් යහපත් හෙටක බලාපොරාත්තුයි ඇති කරගන්නේ. නමුත් හැමදා ම උදාවෙන ද්වස රියේට වඩා බිඟකරු ද්වසක්. මේ විකාති භාවය මනුෂ්‍යයා තුළ ඇතිවන්නේ කාමච්ඡන්දයන් නිසාමයි. සිතේ ඇතිවෙන කාම සිතුවිල්ලකට තිදැල්ලේ යන්න ඉඩ හැරියාම ඉතාමත් තිරුප්පේෂ්ත අවසානයකටයි ඔබ පත්වෙන්නේ. මෙහි එලය තමයි වර්තමාන සමාජය තුළ ඔබ දකින්නේ. එම නිසා යහපත් හෙටක් ගැන බලාපොරාත්තු පසෙක තබා, උදාවෙන හෙට ගැන කළකිරීම ඇතිකොට ගන්න. පින්වත් ඔබ මෙහෙම සිතන්න. කාමාතුර මනුෂ්‍යයෙක් සිරිනවා. මේ මනුෂ්‍යයා කාමයෙන් අන්ධවෙලා, ලදුරියක් දූෂණය කොට මරා දමනවා. මේ කාමාතුර මනුෂ්‍යයා යම් ද්වසක මිය යන මොහොතේ ඔහු කළ අතිහායානක අකුසලය සිහිපත් වී තිරයන්ට වැටිලා, දිරස කාලයක් අප්‍රමාණ දුක් විද්‍යා, යම් ද්වසක මනුෂ්‍ය ජ්විතයක් ලැබුවෙන් ස්ත්‍රී ලිංගිකවයි උපදින්නේ. ඇය කුඩා වයසේ දී ම තවත් කාමාතුරයෙකුගේ හිංසාවට ලක්වෙලා මිය යනවා. මෙතන තිබෙන්නේ නිවැරදි කළ හැකි දෙයක් තොවේ. අවබෝධ කළ යුතු දෙයක්. අතිත සංස්කාරයන්ගේ එලයයි, සමාජයේ ඇති වෙමින් පවතින කාමරල්ල.

ඩුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, කාමය කියන්නේ ගිනි අගුරු වළක් ය කියලා, ගිනි පෙනෙල්ලක් ය කියලා, තියුණු මුවහත ඇති සැතක් ය කියලා. කාම සිතුවිල්ලක මොන තරම් රුදුරු බවක්, බියකරු බවක් සැගවිලා තිබෙනවාද. ප්‍රේත ලෝකයේ මහා නිරලප්පත ප්‍රේතයේ, ප්‍රේතයේ සිටිනවා පින්වත් ඔබ දැක ඇති. සමාජයේ සිටිනවා විකෘති කාම මානසික තත්ත්වයන් තිබෙන මනුෂ්‍යයින්. බස්රථයේ දී, දුම්රියේ දී, සිනමා ගාලාවේ දී, මුහුදු වෙරලේ දී, කාන්තාවන් දිය නාන තැන්වල දී මෙවැනි විකෘති මනුෂ්‍යයන් ඔබ දැකළා ඇති. මේ අය නිසා ඔබ අපමණ පිඩාවට පත් වෙලා ඇති. මේ පුද්ගලයන්ගේ විකෘති කාම මත්ස්‍යාචාරයන් නිසා ම මෙම අය මරණයෙන් පසුව උපත ලබන්නේ සිල්වත් භාවයෙන් තොර කාන්තාවන්ගේ කිහිවල, ඉකිලිවල ආස්‍රිත ගරීර අවයවවල. එම ගරීර අංග තාශ්ණාවෙන් උපාධානය කොටගෙන ජීවත් වෙනවා. විකෘති කාමප්‍රේතියන්, බස්රථයක් ඇතුළේ සිටිනවා හික්ෂුවක් සමාධිය තුළ දී දැක තිබෙනවා. පෙර මනුෂ්‍ය ජීවිතයේදී තිබූ කුණු ආශාවන් ප්‍රේත ජීවිතයේ දී වඩාත් හෝදින් සිද්ධ කරනවා. කාමයේ වරදවා හැසිරෙන පිරිමියක් තැවත මනුෂ්‍ය ජීවිතයක් ලැබුවෙන් ඔහු තපුණුසයෙක්මයි. ස්ත්‍රී ලිංගිකවයි උපත ලබන්නේ. ලිංග පෙරලියක් කිරීමට තරම් හයානක භාවයක් කාමයේ වරදවා හැසිරීම තුළ සැගවී තිබෙනවා. සංස්කාරයන් සමග අපිට හැංගිමුත්තන් කරන්න බැහැ. මැරෙන මොහොතේ බලවත් ම අකුසලය මතුකොට දෙනවා. රුළුග ප්‍රතිසන්ධියට සංස්කාරයන්ගේ සැබැ ස්වභාවය නොදුන්නා පින්වතුන් වැරදිකරුවැවන්ට දඩුවම් දෙන්න කියලා අධිකරණයට යනවා. විත්තිකරුවා වැරදිකරුවා වුණෙන් ජම්පරයක් පැළඳගෙන සිරදුඩුවමක් විදිවි. පින්වත් ඔබ වැරදුදුට දඩුවම හැටියට දකින්නේ මොන තරම් සරල දෙයක් ද, මේ සරල දඩුවමටත් විරෝධය පල කරන්න, සිරකරුවන්ගේ, සැකකරුවන්ගේ මානුෂික අයිතින් උදෙසා පෙනී සිටින සංවිධාන කොතොක් තිබේද. මේ මොහොතේ හික්ෂුවට සිනාවක් ඇති වුණා, මනුෂ්‍යයා මොන තරම් මුලාවක ද ඉන්නේ කියලා, අකුසල් සංස්කාර විසින් සත්වයාට මොන තරම් නම් බියකරු, විෂම

විපාකයන් සතර අපායේ දී විදිමට සලස්වනවා ද කියලා. මේ මානුෂීක අධිකින් වෙනුවෙන් පෙනීසිටින කණ්ඩායම් දන්නවා නම්, මේ උතුම් කරමය, කරම එලයන් ගැන දේශනා කොට වදාල ලොවිතරා බුදුරජාණන් වහන්සේටත් 'අමානුෂීකයි' කියන වෝදනාව එල්ල කරාවි.

සිරකරුවන් ගැන කරා කරන විට නීතිතින් ම නීති ක්ෂේත්‍රය තමයි මතකයට එන්නේ. වර්තමාන නීති ක්ෂේත්‍රය කියන්නේ හොඳින් මුදල් ගැවසෙන තැනක්. බුදුරජාණන් වහන්සේ මුදල් කියලා කියන්නේ සර්පයාට. ඒ කියන්නේ නීති ක්ෂේත්‍රය කියන්නේ හොඳින් සර්පයින් ගැවසෙන තැනක්. ඒ නිසා ම එම ක්ෂේත්‍රයේ සැම දෙනා ම බොහෝ ම පරිස්සම් වෙන්න ඕනෑම. මෙවැනි සර්පයින් ද්‍රීඩ් කොට මිය ගොස්, ප්‍රේත ලෝකයේ බරපතල වැඩ සහිත සිර දඩුවමක් විදින ප්‍රේතයෙක් ගැන බුදුරජාණන් වහන්සේ ලක්ඛණ ස්වාමීන් වහන්සේට දේශනා කරනවා. මේ ප්‍රේතයා ඇවිදින්නේ කළගෙඩියක් වන් තම අණ්ඩුකොළු කරේ තබා ගෙන. මේ ප්‍රේතයා ඉද ගන්නේ තමාගේ කළගෙඩියක් වන් තම අණ්ඩුකොළු මත. ඒ නිසා ම ඉදගන්නා මොහොතාක් පාසා වේදනාවට පත් වෙනවා. දකුණු පැත්තේ කරට මෙම අණ්ඩුකොළු ගනිද්දී එහි බරට මෙම ප්‍රේතයා දකුණට ඇලවෙනවා. වම් කරට කළගෙඩියක් වන් අණ්ඩුකොළු ගනිද්දී වම් පැත්තට ඇලවෙනවා. අතිතයේ කළ අකුසල් හේතුවෙන් තමා තුළින් ම තමා දුකට පත් වෙනවා. ලොවිතරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, මේ ප්‍රේතයා පෙර ජීවිතයේ රජගහනුවර සිටි, නීතියට සම්බන්ධ මමත්මයෙක් ය කියලා. අධිකරණයේ පාරිගුද්ධත්වය සංකේතවත් කරන 'තරාදියේ' සම්බර නොවන ආකාරයට තීන්දු කිරුව නිසා තමාගේ ම කළගෙඩියක් වන් අණ්ඩුකොළු ම විපාකය පිණීස සකස් වෙලා. අණ්ඩුකොළු වම් කරට ගනිද්දී වම් පැත්ත බර වෙනවා. අණ්ඩුකොළු දකුණු පැත්තට ගනිද්දී දකුණු පැත්ත බර වෙනවා. ලාභසත්කාර හේතුවෙන් ම පැමිණීල්ලටත් විත්තියටත් බර දීම නිසාමයි, මේ ප්‍රේතයා තම කළගෙඩියක් වන් අණ්ඩුකොළුයෙන් ම එම දුක විදින්නේ. මෙහි වඩාත් ම දරුණු කාරණය වන්නේ මොහු අවුරුදු ලක්ෂ ගණනක් නිරයේ දුක්

විද්‍යා තමයි මේ ප්‍රේත ජීවිතය ලබා තිබෙන්නේ. මුදල් තමැති සර්පයින් වැඩිපුර ගැවසෙන ස්ථාන අපි බොහෝ ම පරිස්සමින් පරිහරණය කරන්න ඕනෑම. එසේ නොවූණහාත් අසාධාරණව හම්බ කරපු සල්ලිවල බරට ම ඔබට මතු ජීවිතයේ දි කළගෙඩියක් වන් අණ්ඩකෝජයක් ලැබෙන්නට පුළුවන්. එම නිසා ම මුදල් වැඩිපුර ගැවසෙන තැන්වල පින්වතුන් සිතන්න දක්ෂ වෙන්න ඕනෑම තමන් සාක්ෂුවට දමා ගන්නේ සර්පයින් බව.

බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා දේවදුත සූත්‍රයේ දී, නිරයේ ඉපදුණු කෙනාව යමපල්ලේ යකඩ පොලුවක බාවනවා. එහෙම බාවලා පිහියාවලින් සහිතවා. තැවත ඔවුන් සිටවලා පිහියෙන් සහිතවා. ගිතියම් වූ යකඩ පොලාවේ ඇවිද්දනවා. බෙලිගෙඩි තරමට බුඩුල දමන ලොහොකුමු නිරයේ ඔබනවා කියලා, බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. අසුව් නිරයේ සිටින තියුණු තුළු ඇති පණුවන් ඔහුගේ සිවිය සිදුරු කරනවා. සිවිය සිද මස් සිදුරු කරනවා. මස් සිදුරු කොට නහර සිදුරු කරනවා. නහර සිදුරු කොට ඇට සිදුරු කරනවා. ඒ නිසා මොහු තියුණු දුකකට පත් වෙනවා කියලා. නිරයේ සත්වයාට යමපල්ලන් ගින්දරත්, ලෙදීයත් සමගින් ලබාදෙන දුක මේ මානව හිමිකම සංවිධානවල මහත්වරුන් දන්නවා නම් කුමකින් කුමක් වේවී ද? සුළු පටු මෝහයක ද ලෙළාකා වෙලි සිටින්නේ.

උදේනි රජතුමාගේ මාගන්ධියා බිසව ද්වේගය නිසා ම උදේනි රජුගේ ම සාමාවතී බිසව ඇතුළ පරිවාර කාන්තාවන් පන්සියයක් දෙනාව සාමාවතී බිසවගේ මාලිගාවට ගිනි තබා මරා දැමීමා. මාගන්ධියා බිසවගේ ද්වේග සිතුවිල්ලට තෙරුවන් සරණ පිහිටිය පන්සියයක් කාන්තාවන් අගුරු බවට පත් වුණා. ඒ අගුරු තුළින් මාගන්ධියා බිසවගේ ද්වේග ගින්න නිවිලා ගියා. හික්ෂුන් වහන්සේලා බුදුරජාණන් වහන්සේට ප්‍රකාශ කරනවා, රායේ රාත්‍රියේ උදේනි රජුගේ සාමාවතී බිසව ඇතුළ කාන්තාවන් පන්සියයක් දෙනා මාලිගාව ගිනිගෙන මිය ගියා ය කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේ ඒ මොහොතේ මතක් කරනවා, සාමාවතිය ඇතුළ මිය ගිය සැම කාන්තාවක් ම තෙරුවන් සරණ පිහිටිය නිසා

ම සුගතියේ ම උපත ලැබුවේ කියලා. කාන්තාවන් පන්සියයක් දෙනාගෙන් සමහරු අනාගාමී එලයට පත්වී සකංධාගාමී එලයන්ට ද පත්වී, සෝවාන් එලයන්ට ද පත්වී දිවු තලවල ම උපත ලැබුවාය කියලා. ද්වේශයෙන් මූලාවට පත්වෙවිව මාගන්ධියා බිසව දැක්කේ පිවිවී මිය ගිය සාමාවතිය ඇතුළ කාන්තාවන් පන්සියයක් දෙනාගේ අගුරු ගොඩක්. මාගන්ධියා බිසවගේ ද්වේශ සිතුවිල්ල ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් පන්සියයක් තෙරුවන් සරණ පිහිටිය සාමාවතිය ඇතුළ කුලකතුන් සුගතියට මාරුගය සකස් කොට ගත්තා. මාගන්ධියා බිසවට අත්තුයේ ද්වේශයයි. එම ද්වේශයට හසුවී පිවිවී මිය බිසෝවරුන්ට සුගතිය හිමි වුණා. අවසානයේ දී මාගන්ධියා බිසවටත් අකුසල් සංස්කාර විසින් බොහෝම සාධාරණ විපාකයක් සලස්වලා දෙනවා. එක්තරා හික්ෂුවක් උතුම සමාධියේ දී අරමුණු කොට බලනවා, මාගන්ධියා බිසව මේ මොහොතේ සිරින්නේ කොතනද කියලා. හික්ෂුවට දැරුනය වෙන්නේ පිවිවී අගුරු වෙවිව මුහුණක්. පින්වත් ඔබ ඔබේ හිස ප්‍රමාණයේ අගුරු කැබැල්ලක් අරගෙන එම අගුරු කැබැල්ලේ මනුෂ්‍ය මුහුණක් කැටයම් කරන්න. හිසකේස් තැති, තටිට හිසක් සහිත අගුරු කැබැල්ලක් වැති පිවිවී ගිය මුහුණක් සහිත නිරයේ දුක් විදින වර්තමාන මාගන්ධියා බිසව හික්ෂුවට අරමුණු වෙනවා. එම නිරිසතාගේ මුහුණ බොහෝ ම තියුණු වේදනාවකින් පෙළෙන, පිවිවී ගිය අගුරු කැබැල්ලක්මයි. මනුෂ්‍යයෙක් පණ පිටින් ගිනි ගන්නා විට ඔබ මෙනෙහි කරන්න එම පිවිවෙන මනුෂ්‍යයාගේ මුහුණේ ඇති වේදනාත්මක ඉරියවි. අන්න ඒ ඉරියවෙවී ස්වභාවයෙන් වේදනාත්මක මුහුණක් මෙම නිරිසතාට තිබෙන්නේ. ජේත්තා නේද, මාගන්ධියා බිසවගේ ද්වේශ සිත මාගන්ධියාට ලබලා දුන් දඩුවම. පින්වත් ඔබ වැරද්දට දඩුවම හැටියට දකින මනුෂ්‍ය ලෝකයේ සිර දඩුවම, මරණ දඩුවම, කස පහර වගේ ද? මෝහයෙන් මිදි අකුසල් සංස්කාරයන්ගේ බියකරු රුදුරු බව ම දකින්න. වැරදි කරන ලෝකයා වැරදි කරපුදෙන්. ඔබ දඩුවම දෙන්න යන්න එපා. පොලිසිය, උසාවිය ගානේ ඔබ රස්තියාද වෙන්න යන්න එපා. අනුන් කරපු වරදක් නිසා ඔබ පොලිසිය, උසාවිය ගානේ රස්තියාද වෙනවා

කියන්නේ ඔබ ඔබට දූඩුවම් කරගන්නවාය කියන කාරණයයි. එය වැරදිකරුවා කෙරෙහි ඔබ තුළ ඇති කරගන්නා ද්වේගයේ දිවියධම්මවේදනීය අකුසල් විපාකයයි. පින්වත් ඔබ අකුසලය දැක කුසලයෙන් සක්තිමත් වෙන්න. ඔබ තව තව නිවැරදි වෙන්න. මාගන්ධියා බිසවගේ සිතේ ඇවිල්ලු ගින්නෙන් පන්සියයක් සාමාවතිය ඇතුළු බිසෝවරු පණපිටින් ගිනි ගනිදින් එම වේදනාව දරාගනිමින් ‘සියලු සත්වයේ සුවපත් වෙත්වා’ කියලා සිතක් සකස් කොට ගන්න දක්ෂ වෙච්ච, ඒ සුවපත් වෙවායි කියලා සකස් කොට ගත් සිතක් අනිතාය කියා දකින්න දක්ෂ වෙච්ච සාමාවතිය ඇතුළු තෙරුවන් සරණ පිහිටිය කුලකතුන් පන්සිය දෙනාගේ සිතේ ඇතිවුණ සිතුවිල්ලත් ඔබ ඔබේ සිතේ ඇති කරගන්න.

නීතිය කෙරෙහි නොවේ, ධර්මය කෙරෙහි විශ්වාසය තබන්න. රජවරු පත්වන නීතියටත් අනිවාර්යයෙන් ගරු කරන්න. වැරදි කරන අයට දූඩුවම් කරන්න ගිහිල්ලා ඔබ ද්වේගය සකස් කොට ගන්න එපා. මාරයා ලෝකය පටලවා තිබෙන්නේ. පින්වත් ඔබ පැටලෙන්න එපා. සාමාවතිය ඇතුළු බිසෝවරු පණපිටින් ගිනි ගනිදින් මාරයා පටලවපු පැටලිල්ලේ පැටව්ලනේ තැහැ. පංචලපාදානස්කන්ධය තමැති මාරයා රුපය කෙරෙහි තාශ්ණාවෙන් විදිම තැමැති පඩිගාලේ සාමාවතිය ඇතුළු බිසෝවරු පටලවන්න උත්සාහ ගත්ත ද විද්‍රෝහනා තුවණීන් විදිමේ අනිතා භාවය දැකීමට එම බිසෝවරු දක්ෂ වුණා. තමුත් තෙරුවන් සරණ පිහිටිය සාමාවතී බිසවට තිබු දක්ෂ භාවය, සාමාවතී බිසවට මහත් සේ ඇළුම් කළ උදේශී රුපුට තිබුණේ තැහැ. සාමාවතිය ඇතුළු කුලකතුන් මරා දැමීම දරා ගැනීමට නොහැකි වූ උදේශී රජතුමා මාගන්ධියා බිසව ඇතුළු ඇයගේ සියලුම යාති පිරිස අමුණුමුවේ පිදුරු දමා ගිනිතබා රාජ දූඩුවම් දුන්නා. සුගතියේ මාරුගැලුලාහි දිව්‍යාංගනාවන් ලෙස උපත ලැබූ සාමාවතිය ඇතුළු කුලකතුන් නිසා අනුවණ උදේශී රජතුමා මාරයාගේ පඩිගාලේ පැටලි ම භා අකුසල් කන්දරාවක් සිදු කර ගත්තා. මාරයා ඔබව පටලවාවි. පින්වත් ඔබ පැටලෙන්න එපා.

ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ ජේතවනාරාමයේ වැඩි සිටින කොට හාග්‍යවතුන් වහන්සේට ලැබෙන කීර්තිප්‍රයාසා, ගරු බුහුමත් නොඳවසූ අනාය තීර්ථකයන් සුන්දිරී තමැති පිරිවැළිය පොලුඩිවාගෙන, ඇය ජේතවනාරාමයට නිතර පිටත් කොට, ජේතවනාරාමය තුළ දී ම ඇය අහිරහස් ලෙස මරා දමා ජේතවනාරාමයේ දිය අගලක වල දමනවා. අනතුරුව සුන්දිරී පිරිවැළිය අතුරුදහන් වූ බවට කටකටා පතුරුවා, ඇයගේ මළ සිරුර පිරිවැළියන් ම ගොඩිගෙන ඇදක හොවා, සැවැත් තුවර වීරියක් වීරියක් ගානේ පුද්රේනය කරමින් බුදුරජාණන් වහන්සේටත්, සංසයා වහන්සේලාටත් සුන්දිරී පිරිවැළිය මරා දැමු බවට වෝදනා කළා. හික්ෂු සංසයා අලජ්ජය, දුස්සීලයි, පාප ස්වභාවයන් ඇත්තෙයි, මුසාවාදීහුයි ආදි වශයෙන් පරිහව කළා. ස්වාමීන් වහන්සේලාට මෙම පිරිවැළියන්ගේ හිරිහැර, වෝදනා හේතුවෙන් පිණ්ධිපාතයේ වැඩිමට පවා අපහසු වුණා. එම අවස්ථාවේ බුදුරජාණන් වහන්සේ ස්වාමීන් වහන්සේලාට දේශනා කළේ, “මේ ගබ්දය බොහෝ කල් පවතින්නේ නැහැ. සතියක් මෙය පවතින්නේ ය. සතිය ඇවැමෙන් මේ සේෂ්ඨාව අතුරුදහන් වෙන්නේය. එබැවින් ඔබලා යම් මනුෂ්‍යයෙක්, හික්ෂුන් දැක අසහා වවනයෙන් වෝදනා කරන්නේ නම් ඔබලා නිහවි ඉන්න එපා. මේ ආකාරයෙන් පිළිතුරු දිය යුතුයි. කියලා. බොරු කියන තැනැත්තා නිරයට පැමිණේ. යමක් කොට නොකළාමයි කියයි නම් ඔහුද නිරයට පැමිණේ. පහත්කම් ඇති ඒ මිනිස්සු පරලොවේ දී සම දුක්විපාක විදියි, කියලා ගබ්ද නගලා ප්‍රකාශ කරන්න” කියලා ස්වාමීන් වහන්සේලාට අවවාද කළා. ස්වාමීන් වහන්සේලා එම අවවාදය ක්‍රියාත්මක කළා. සතියක් ඇවැමෙන් එම අසත්පුරුෂ සේෂ්ඨාව අතුරුදහන්ව ගියා. කෙනෙක්ගේ පංචලපාදානස්කන්ධය තංශ්ණාවෙන් ඇවීලෙන කොට පින්වත් ඔබ නිහඩ වෙන්න. ඔබේ නිහඩ ජ්විතයට ගිනි ඇවීලෙන්නේ නැහැ. පින්වත් ඔබ කළබල වුණෙන්, වේගවත් වුණෙන් අනිවාර්යයෙන් ම මධ්‍යම ප්‍රතිපදාවෙන් බැහැරව එක අන්තයකටය වැවෙන්නේ.

අනුන් ඔබව මුරැංගා අත්තේ තැබුවත්, ඔබ ගහෙන් බසින්න දක්ෂ වෙන්න මින්...

හික්ෂුව දන්න එක් මහත්මයෙක් සිටියා. ඔහු බොහෝ ම උත්සාහයෙන් සද්ධර්මය ගුවණය කරමින් දන් පූජා කරමින් ජීවිතය ධර්මය දෙසට හොඳින් යොමු කොටගත්තා. මේ මහත්මයා කිහිප වතාවක් ම හික්ෂුවට ප්‍රකාශ කොට තිබෙනවා, තමා සද්ධර්මය මුණුගැසීමට පෙර නරක යහළවන් ඇසුර නිසා පුගාක් වැරදි සිදු කරගත්තා කියලා. මොහුගේ යහපත් ක්‍රියාවන් දැකලා හික්ෂුව ද මොහුට තවත්ව පින් සිදුකර ගැනීමට අවස්ථාවක් ලබා දුන්නා. මේ නිසා ම මොහුට ධර්මයට සම්බන්ධ යහළවන් මුණුගැසුණා. දැන් නරක යහළවන්ගෙන් මිදිලා මොහු ධර්මයට කැමති යහළවන්ගේ ඇසුරට පත් වුණා. මෙහි දී ඇති වන අවදානම දැකලා හික්ෂුව මොහුට අවවාද කළා, පුදෙකලාව සිටීමයි වඩාත් වැදගත් වන්නේ කියලා. ඒ පින්වත් මහත්මයා එම වැදගත් අවවාදය ගත්තේ නුහුරට. ඒ නිසා ම එම අවවාදයෙන් බැහැරව ධර්මයට කැමති යහළවන් ආගුර කළා. මේ මහත්මයා තමන් සමග යමෙක් කඩා කඹාත් ධර්මය තමයි කඩා කඹළේ. ඒ නිසා ම මොහු ඇසුරු කළ ධර්මයට කැමති, තමුන් ප්‍රයුව තොටුපිළුණු යහළවේ සැම විට ම මොහුට ඔසවා තැබුවා. අපි සාමාන්‍ය ව්‍යවහාරයේ දී ප්‍රකාශ කරනවා, මුරැංගා අත්තේ තබනවා කියලා. අනුන් තමාව මුරැංගා අත්තේ තැබුවත් තමන් ගහෙන් බිමට බහින්න ඕනෑම කියන අවබෝධය ඔහුට තිබුණේ තැහැ. අනුන් දෙන ලකුණු නිසා ඇතිවන ආශ්වාදය

මහු දැක්කේ අවබෝධයක් හැරියට. ද්‍රව්‍යක් මේ මහත්මයා ධරම සාකච්ඡාවක් අවස්ථාවේ දී හික්ෂුවට කියනවා, නිවන් අවබෝධය කියන එක කොට්ඨර ලෙහෙසි දෙයක් ද කියලා. ඒ වවන පෙළ මහුගේ මුවින් ඇසෙන කොට එම පින්වත් මහතා මොන තරම් මුලාවක වැටිලා ද කියන කාරණය පැහැදිලි වුණා. ඒ අවස්ථාවේ හික්ෂුව මහුට අවවාද කළා, නිවන් අවබෝධය කියන කාරණය ඉතා ලෙහෙසි කාරණයක් ය කියලා තැවත කියත්ත එපා කියලා. එය තමා තමාට ම කරගත්තා දේශීකමක් ය කියලා. මෙවැනි මුලාවකට මහුව පත් කළේ මහුගේ ධරමයට කැමති යහළවත්මයි. මේ අවදානම දැකළයි හික්ෂුව මහුට අතිතයේ දී අවවාද කළේ, පුදකලාවේ ම සිටීමයි වැදගත් වෙන්නේ කියලා. කලුණ මිතු ඇසුර තුළින් අපි ධරමයේ අර්ථත් කොතක් අල්ලාගත්තා කොට ම මාරයා කුමන හෝ තොන්ඩ්වක් බෙල්ලේ එල්ලනවා, ඇති කොටගත් අර්ථය මෝහයෙන් විකාති කරන්න. ධරමයේ වේශයෙන්මයි මෙතැන දී මාරයා හැසිරෙන්නේ. එම නිසා ම බහුතරය මෙතැන දී රටවීමට හසුවෙනවා. ඉහත පින්වත් මහත්මයා තරක යහළවත්ගෙන් මිදිලා ධරමයට කැමති යාල්වන් ඇසුර කළාය කියලා අවසානයේ දී වෙනසක් වෙලා තැහැ. මුල දී අකුසල් පක්ෂයේ ආශ්වාදයට බැඳුණා. දෙවනුව කුසල් පක්ෂයේ ආශ්වාදයට බැඳුණා. දෙතැන දී ම වැඩෙන්නේ මෝහයයි. අප්‍රමාදී භාවය කියන වචනයට ඔබේ ජීවිතය තුළින් සැබැඳූ ම වටිනාකම ලබාදීමට ඔබ යන මේ ගමනේ දී ධරමයේ වේශයෙන්මයි මාරයා හැසිරෙන්නේ කියන කාරණය හොඳින් සිහි තබාගත යුතු වෙනවා.

ධරම සාකච්ඡාවකට පැමිණී මහත්මයෙක් තමන්ගේ භාවනා කරන හිතවතෙකුට වෙවිව සිද්ධියක් සඳහන් කළා. තම හිතවතා භාවනා ගුරුවරයෙක් යටතේ භාවනාව පුහුණු වන අයෙක්. මොහු ආනාපානසනි භාවනාව පුහුණු වෙන කොට මැතික සිට මොහුට බඩ පුරවා දැමීමක් සමඟ ඔක්කාරය ඇතිවීමේ ලක්ෂණ ඇතිවෙනවා ලු. භාවනා කරන විට නිතර නිතර මේ ලක්ෂණය ඇතිවෙන නිසා මොහු තම භාවනා ගුරුවරයාට උදරයේ ඇතිවන

අපහසුතාව ප්‍රකාශ කරලා. ඒ වෙලාවේ භාවනා ගුරුවරයා කියනවා ලු කළබල වෙන්න, බිය වෙන්න එපා. ඔබට ඉක්මණට එලයක් ලැබේමේ ලක්ෂණයි මය පහළ වෙලා තියෙන්නේ කියලා. රෝගී භාවයක ලක්ෂණ අවබෝධයක ලක්ෂණ හැටියටයි ගුරුවරයා ප්‍රකාශ කරලා තිබෙන්නේ. මේ වැරදි උපදේශය නිසා ම මෙම යෝගාවවර මහත්මය භාවනාවට වාඩි වී මොහොත්කින් තමා තුළින් ම උදරයේ ඔක්කාරයට ඒමේ ලක්ෂණ ඇති කරගන්නවා. මොකද, වැරදි ගුරු උපදේශයක් නිසා ඔහු රටටිලා මෙම රෝගී තත්ත්වය අවබෝධයක පෙර තිමිති හැටියටයි සිතාගෙන සිටින්නේ.

මෙවැනි විහිළ්තහළවලින් පිරුණු සමාජයක හොඳ සිහිනුවණීන්මයි පින්වත් ඔබ මේ ධර්ම මාර්ගයේ ගමන යා යුත්තේ. උදාවන සැම රාත්‍රියක් ම පංචලපාදානස්කන්දරයේ අනිත්‍යභාවය දකිනා යහපත් රාත්‍රියක් කර ගැනීමට පින්වත් ඔබ දක්ෂ වුමණාත්, සමාජය ඔබට අත්‍යන්තර වැරදි මාර්ගවලට නොඇලී සිටීමට ඔබට හැකිවනු ඇතු. යහපත් රාත්‍රියක්මයි, යහපත් හෙට ද්‍රව්‍යක් ඔබට උදාකර දෙන්නේ. රුපයේ අනිත්‍යභාවය දකින්න. වේදනාවේ අනිත්‍යභාවය දකින්න. ආඟ්වාදයේ මත්වීමට මුලාවෙන්නේ තැහැ. හොඳනරක දෙකට ම ඔහු බැඳෙන්නේ තැහැ. ඔහු දක්ෂයි. තිවරදි තැනේ තවතින්න. තැවතුණ කෙනා තුළමයි අපි අවබෝධයක පෙරතිමිති දකින්නේ. එතෙක් දුවන්නන් වාලේ දුවන්නන් බවටයි අප පත්වන්නේ. දැන් දිව්‍යා ඇති ද, තවත් දුවනවා ද කියන කාරණය නුවණීන් සිහි කරමින් රාත්‍රි නින්දට යන්න. එවිට එම රාත්‍රිය ඔබට යහපත් රාත්‍රියක් වේවි. එම යහපත් රාත්‍රිය ම පින්වත් ඔබට අලුත් ගමනක ආරම්භයක් ඇතිකොට දේවි. ඒ ගමනේ දී පින්වත් ඔබ උඩුගම් බලා යන කෙනෙක්. ලෝකය දෙසට නොවේ. ඔබ ගමන් කරන්නේ ලෝකයෙන් මිදිම දෙසට. ඒ කියන්නේ ඔබ සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනයක දී හමුවන දුර්ලභ පුද්ගලයෙක්. ඔහු තුළ විශ්වාසයක් සකස් වෙනවා. ක්වුරුන් තමා ලග සිටයත්, මුළු ලෝකයා ම තමාගේ කරට අත්වැල් දමාගෙන සිටියත් බුදුරජාණන් වහන්සේ තමා ලග තැනිනම් තමා අසරණයෙක් ය කියලා. බුදුරජාණන්

වහන්සේ තමා උග සිටිනවා නම්, මූල් ලෝකය ම අහිමි වුණත් මහුට බියක් සකස් වෙන්නේ නැහැ. අපි බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සරණ ජීවිතයට එකතුකර නොගැනීම නිසාමයි දුවන්නන් වාලේ දුවන්නේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සරණ අහිමි කරගන්න පින්වතා හමුවෙන හමුවෙන ඇසෙක දැකින හැමෝගේම මුහුණු බලමින්, මට මොහුගෙන් යහපත් දියුණුවක් ලැබේවි කියමින්, මට මොහුගෙන් මගේ රකියාව, ව්‍යාපාරය, විවාහය සාරථක වේවි යැයි සිතමින් කටයුතු කරන බව. මේ මනුෂ්‍ය ලෝකයේ ග්‍රේෂ්‍යතම මනුෂ්‍යයා, සක්විති රජයි. මේ සක්විති රජත් ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේට වන්දනා කරනවා. සියලුම දිව්‍ය තලයන්ට අධිපති වන්නේ ගතු දෙවියායි. එම ගතු දෙවියාත් බුදුරජාණන් වහන්සේට වන්දනා කරනවා. මූල් බුහුමතලවලට අධිපතිවන්නේ මහා බුහුමයායි. එම මහා බුහුමයාත් බුදුරජාණන් වහන්සේට වන්දනාමාන කරනවා. එහෙම නම් තුන්ලෝකයට ම ග්‍රේෂ්‍ය වන්නේ, ගක්තිය වන්නේ ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේමයි. ඒ උතුම ගක්තිය උග පින්වත් ඔබ තවතින්න.

හික්ෂ්ව දන්න පින්වත් මහත්මයෙක් සිටිනවා. ඒ මහත්මයා වත්පොහොසත්කමවලින් පරිපුරුණ මහත්මයෙක්. ඒ මහත්මයාත් කල්පනා කරනවා, තමාගේ දනයට කුමක් ද කරන්නේ කියලා. මේ දනය කුමකට ආයෝජනය කළේත් ද වැඩි ම පොලියක්, වැඩි ම ප්‍රතිලාභයක් ගන්න පුරුවන් වෙන්නේ කියලා. මේ මහත්මයා දිරිස කාලයක පටන් කලාෂණ මිතු ආග්‍රය, සද්ධරම ගුවණය කරන අයෙක්. ගුවණය කළා වූ සද්ධරමය නුවණීන් මෙනෙහි කිරීම නිසා ම ඒ මහත්මයා තම මුදල් ආයෝජනය කිරීමට වැඩි පොලියක් ගෙවන බැංකු ගැන සොයා බලනවා. ඒ මහත්මයා දැකිනවා වාර්ෂිකව 10% පොලියක් ගෙවන බැංකු තිබෙනවා. වාර්ෂිකව 13% ක පොලියක් ගෙවන බැංකු තිබෙනවා. මේ මහත්මයාට ඇත්තට ම මේ පොලිය සොව්ච් පොලියක්. සද්ධරම ගුවණය කිරීම නිසා ම එම උරුමය නුවණීන් මෙනෙහි කිරීම නිසා ම මේ පින්වත් මහත්මයා දැකිනවා, සමඟ සම්බුද්ධ

ගාසනය නමැති බැංකුවේ ගෙවන පොලී අනුපාතිකය බොහෝම ඉහළයි කියලා. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කාලයේ එක දුප්පත් මහත්මයෙක් සිටියා. ඇත ග්‍රාමීය ප්‍රදේශයක දිරාගිය පැල්පතක් උරුම කරගෙන බිරිඳ සමගිනුයි ජ්‍වත් වුණේ. ජ්‍වත් වෙන්න කුමයක් නැති නිසා ම මේ දුගි මහත්මයා රැකියාවක් සොයාගෙන නගරයට යන්න පිටත් වුණා. බිරිඳ මග දී අනුහව කරන්න බත්මුලක් බැඳ දුන්නා. එම බත්මුලේ තිබුණේ බතුයි කරකොළ මැල්ලුමක් පමණයි. මැල්ලුමට පොල් දමලා තිබුණේ තැහැ. මේ දුගි පින්වත් මහත්මයා බත්මුලත් අරගෙන කැලේ මැදින් නගරයට ගමන් කරන කොට බඩිහිනි දැනීම නිසා ගසක් මුල වාචී වී බත්මුල අනුහව කරන්න පටන් ගත්තා. මේ වේලාවේ මෙතන පසු කොට අනුරුද්ධ මහ රහතන් වහන්සේ වැඩම කළා. දුගි මහත්මයා දන්නේ තැහැ, මේ වඩින්නේ රහතන් වහන්සේ නමක් කියලා. අඩක් අනුහව කොට තිබු බත් පාර්සලය මේ දුගි මහත්මයා ස්වාමීන් වහන්සේට පූජා කළා. දුගි මහත්මයාට පින් අනුමෝදන් කොට ස්වාමීන් වහන්සේ වැඩියා. මේ දුගි මහත්මයා වෙහෙස නිසා ම ගසමුල නිදා සිටිය දී සර්පයෙක් ද්‍ර්ය්ය කිරීම නිසා මිය යනවා. මිය යන මොහොතේ දුගි මහත්මයාට කළුපනා වෙනවා, තමා පූජා කළා වූ දානය. මේ හේතුවෙන් ම සංශීක දිව්‍ය තැලයක සියලු යස ඉසුරු ඇති දෙවියෙක්ට උපත ලබනවා. තමන් අනුහව කරමින් සිටි බත්මුලෙන් ඉදුල් බත් කොටස සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනය නමැති බැංකුවේ තැන්පත් කොට සුළුක, අසිරිමත්, මිල කළ නොහැකි දිව්‍ය සැපයක් කියන ප්‍රතිලාභය, පොලීය මේ දුගි මහත්මයා ලබනවා. නොවටිනා ඉදුල් බත්මුලකට ලැබුණු පොලීය, ප්‍රතිලාභය දැක්කම මුලින් සඳහන් කළ පින්වත් මහත්මයා තීරණය කරනවා තමාගේ දනයන් වැඩි ම ප්‍රතිලාභයක් ලැබෙන සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනය නමැති බැංකුවේ තැන්පත් කරනවා ය කියලා. එම පින්වත් මහත්මයාගේ සිතේ ඇතිවුණ සත්පුරුෂ සිතුවිල්ලේ ප්‍රතිථිලයන් නිසා මහා සංසරත්නය අරමුණු කොට ගෙන ගාසනික සේවාවන් ඩුගාක් සිද්ධ කළා, තීරතුරුව ම දන් දීම සිදුකළා. ඉහත ආදර්ශයට අනුව පින්වත් ඔබත් න්‍යතන බැංකුකරණයේ නොවටිනා පොලීයට මුලා නොවී, අඩු

ම තැන්පත් මුදලට වැඩි ම ප්‍රතිලාභයක් ලබාදෙන සම්මා සම්බුද්ධ ගාසනය තුළ ම ඔබේ ධනය තැන්පත් කරන්න දක්ෂ වෙන්න.

යහපත් රාත්‍රියක් ගැන සටහන අවසන් කරනාකාට තැවතත් කොසාල් රජුනාව මතකයට පැමිණියා. කොසාල් රජුනා ස්වභාවයෙන් ම බොහෝ ම පෘෂ්ඨීමත් ගැරිරයක් ඇති රජ කෙනෙක්. මොඹු පමණ දැන ආහාර ගැනීම සිදු කළේ නැහැ. සිතත් බඩත් හොඳින් පිරෙන්න ආහාර ගත් රජකෙනෙක්. දිනක් දහවල් ආහාරයෙන් පස්සේ බුදුරජාණන් වහන්සේ භමුවීමට පැමිණ ආහාරයෙන් මත්වීම නිසා ම බොහෝ ම අපහසුවෙන් තමයි බුදුරජාණන් වහන්සේ ඉදිරියේ වාඩි වී සිටියේ. ඒ වෙළාවේ බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, හැම කළේහි ම සිහිය ඇතිව, ආහාරයේ පමණ දැන ආහාර අනුහව කරන්න තමාගේ වේදනාවන් තුනී කර ගන්නවා කියලා. මේ අවවාදයෙන් පස්සේ රජුනා ආහාර ගන්නා විට බත් කට බැඳින් අඩුකාට දිනපතා අනුහව කරන ආහාර ප්‍රමාණය අඩුකර ගෙන කායිකව මානසිකව විදි පිඩාව තුනී කොටගත්තා. නිරෝගී ජ්විතයත්, සුවදායී නින්දත් අතර ලොකු සම්බන්ධයක් තියෙනවා. ඉහත කාරණා දෙක ම අර්ථවත් වීමට, සිහියෙන් යුතුව පමණ දැන ආහාර ගැනීම වැදගත් වෙනවා. යම් ද්වසක නිරෝගී හාවයෙන් අතිත්‍ය භාවය දැකීමට නම් නිරෝගී ජ්විතයක් තිබිය යුතු යි. නිරෝගී ජ්විතයක් යහපත් රාත්‍රියක් උදෙසා හොඳ ප්‍රවේශයක්, සිහියක් ඇතිව පමණ දැන ආහාර ගැනීමට පූහුණු වීම තුළ තිබෙන බව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

එම ප්‍රවේශය තවතවත් සක්තිමත් කර ගැනීමට, සක්මන් භාවනාව පූගාක් උපකාර වෙනවා. රාත්‍රි නිදියහනෙන දී ගිනිගත් සිතුවිලි, වේගවත් සිතුවිලි ඔබව පිඩාවට පත් කරනවා නම් රාත්‍රි නින්දට පෙර අවම වශයෙන්, විනාඩි පහලෙවක්වත් සක්මන් භාවනාවේ යෙදෙන්න උත්සාහ ගන්න. තබන සැම පියවරක ම ඇතිවීම, නැතිවීම දකිමීන් සක්මන් කරන්න. සිතුවිලි දෙස නොව, පියවර දෙසට අවධානය යොමු කරන්න. එවිට සිතේ ඇතිවෙන

සංඛිදිමත්, කායිකව ඇතිවන වෙහෙසත් යහපත් රාත්‍රීයකට අවශ්‍ය පරිසරය ඔබට සකස්කොට දෙනු ඇත. ජ්විතය නමැති නැවේ පිරිලා තිබෙන කාමච්චන්ද, දාජ්ඩී, මතවාද නමැති වතුර ඉවත්කොට දෙන්න. වතුර හිස්කරපු නැව හරි ම සැහැල්ලුයි. කුසලය දෙසට ම පින්වත් ඔබව යොමු කරනවා. එම කුසල් සිතමයි සතර අපායෙන් මිදිමට ඔබට උපකාරී වෙන්නේ.

නිදා ගැනීමට පෙර නිදාගැනීමේ ඉරියවේව ගැන සිත්තන්න...

යහපත් රාත්‍රියක ලබන යහපත් නින්ද නිරෝගි ජීවිතයකට ගොඩාක් වටිනවා. මුගලන් මහ රහතන් වහන්සේටත් උතුම් පැවිදිහාවයට පත් වූ අඟිත අරහත් එල අවබෝධයට ලැබේමට පෙරාතුව නිරතුරුවම නිදි කිරාවැටීමේ පුරුද්දක් තිබුනා. වරක් ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ තම අනාගත අගු ග්‍රාවකයන් වහන්සේ ගැන දිවැසින් විමසා බලන කොට මුගලන් ස්වාමීන් වහන්සේ කැලයේ ගසක් මුල හාවනා ඉරියවිවකින් නිදි කිරා වැවෙනවා. රාත්‍රි නින්දත්, රාත්‍රි තොනින්දත් දෙකම ප්‍රයයක් වූ සමාජයට නින්දත්, තොනින්දත් දෙකෙන්ම මිදිමේ මාවත උතුම් ශ්‍රී සද්ධරුමය තුළින්මයි පින්වත් ඔබ මතකොට ගත යුත්තේ.

නින්ද ප්‍රශ්නයක් කොටගෙන් පින්වතුන්ලා සමාජයේ ජ්වත් වෙනවා. සමහරු නින්දෙන් කැළසනවා, බියවෙනවා, ඇවිදිනවා, නින්දෙන් ගෙදර දොරවල් අරිනවා. තමන් ලග තිදා සිටින අයට පහර දෙනවා. තම සැමියා රාත්‍රියට තිදා ගන්නා ඉරියවිවල සහ නිදි ඉරියවිවෙන් කරන ගබ්දවල විකාතිහාවයන් නිසා සැමියාගෙන් දික්කසාද වෙවිව බිරින්දැවරු සිටිනවා. කෙනෙනුගේ දුර්වල නිදි ඉරියවිවක් නිසා තව කෙනෙක් තොනිදා දුක් විදිනවා. පුද්ගලයෙකුගේ නිදි ඉරියවිවල ඇති අස්වාහාවිකහාවයට අතිත ජීවිතවල පුරුදු සහ සිදුවීම හේතුවෙන්න පුළුවන්. පෙර ජීවිතයේදී බිය ජනක හැඟීම ඇතිකොට ගෙන මැරෙන සහ මරා දමන පින්වතුන් නැවත මනුෂ්‍ය ජීවිතයක් ලැබුවාත් කුඩා වයසේ සිටම නින්දෙන් බියටි කැගැසීම ඇතිවෙන්න පුළුවන්. වර්තමානයේ එස්ස පවිච්‍යා වේදනා කියන

ධරමතාවය තුළ අතිත සංස්කාර හේතුවෙන් සකස් වූ විශ්වාසය බැසගෙන සිටින නිසායි ඉහත අතිත සංසාරික දැනීම්, නින්දේදී මතුකොට දෙන්නේ.

පින්වත් ඔබට යහපත් සුව නින්දක් උදෙසා නිදාගන්නා නිදි ඉරියවි හතරක් ගැන බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කොට තිබෙනවා. පළමුවැනි නිදි ඉරියවිට තමයි, ප්‍රේතසෙසයියාව, යම් පුද්ගලයෙක් මල මිනියක් හොවා තිබෙන ආකාරයට උඩු අතට දැක් දෙපා විහිදුවා නිදා ගන්නාව නම් එය ප්‍රේතසෙසයියාව වෙනවා. පින්වත් ඔබ දැකළා ඇති අධික ලෙස මත් වතුර පානය කරපු ඇත්තේ අධික ලෙස ආහාර අනුහව කරන ඇත්තේ දැක් දෙපා දෙපසට විහිදුවා උදරය උඩු අතට සිටින සේ නිදාසිටිනවා. මෙය මනුෂ්‍යයාට අදාල නිදි ඉරියවිටක් නොව, ප්‍රේතයින්ට අදාල නිදි ඉරියවිටක් නිසා බුදුරජාණන් වහනසේ ප්‍රේතසෙසයියාවෙන් කරන නින්ද ප්‍රතික්ෂේප කරනවා.

දෙවැනි නිදාගැනීමේ ඉරියවිට තමයි, කාමහෝගි සෙයියාව, කාමහෝගි සෙයියාව කියන්නේ යම් පුද්ගලයෙක් වම් ඇලයට හැරී නිදාග න්නවා නම් එම නිදි ඉරියවිට කාමහෝගි සෙයියාව වෙනවා. ගිහි ජීවිත ගත කරන කාමයන්ට ලැදි පින්වතුන් කාමහෝගි සෙයියාවෙන් නිදා ගැනීමට පියතාවයක් දක්වනවා. මෙම කාමහෝගි සෙයියාවද රාත්‍රියේ ධරම මනසිකාරයන් නොවැබෙන නිදි ඉරියවිටක් නිසා බුදුරජාණන් වහන්සේ කාමහෝගි සෙයියාව කියන නිදාගැනීමේ ඉරියවිට ප්‍රතික්ෂේප කරනවා.

තුන්වැනි නිදාගැනීමේ ඉරියවිට තමයි සිංහසෙයියාව, සිංහ සෙයියාව කියන්නේ දකුණු ඇලයට හැරී කකුලක් මත කකුලක් තබා ගෙන දකුණු අත නමා හිස යටට තබා නිදා ගන්නා නිදි ඉරියවිට. සිංහසෙයියාවෙන් නින්දට යන පින්වතාට නිරතුරුව ධරම මනසිකාරයන් තුළ සිටිම්න් නින්දට යාමේ අවස්ථාව ලැබෙනවා.

සිංහසෙයියාවෙන් නින්දට යන පින්වතා ආශ්චාස ප්‍රාශ්චාසයට සිත යොමු කරමින් වංචල වූ සිතුවිලි මුදවමින් සිත එකගකරවමින් ආශ්චාස, ප්‍රාශ්චාස කරනවා. ආශ්චාස ප්‍රාශ්චාසයේ ඇතිවීම,

නැතිවීම දකිනින් ආශ්චර්ය කරනවා. ආශ්චර්ය, ප්‍රාශ්චර්ය කය කෙරෙහි සිත සූප්‍රව ප්‍රවතින විට, නොමුලාබූ සිහිය ඔබ තුළ ඇතිවෙනවා. නොමුලාබූ සිහිය යනු සතිසම්බොජ්ජයයි. සතිසම්බොජ්ජයේ එලය ධම්ම්විජය බොජ්ජයයි. පින්වත් ඔබ තුළ සතිසම්බොජ්ජය ධර්මයන් වැඩෙන සැතපීම සිංහසේයාවෙන් කරන සැතපීමයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ ගිහි පින්වතුන්ලාව අනුමත කරන සැතපීමේ ඉරියව් සිංහසේයාවයි.

හතරවැනිව බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා තථාගත සේයියාව කියන නිදාගැනීමේ ඉරියව්. තථාගත සේයියාව කියලා කියන්නේ සිංහසේයාවෙන් සැතපී, පංචතීවරණ ධර්මයන් පහත් ද්‍රානගත ආර්ය සමාධියෙන්, බුදුරජාණන් වහන්සේලාගේ සැතපෙන ඉරියව්වයි. ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේලා සැතපෙන උතුම් තථාගත සේයියාවෙන් සැතපෙන්නට මෙලොව වෙනත් කිසිදු ගිහි පැවැදි පින්වතෙකුට නොහැකි බවද පින්වත් ඔබ අව්‍යාදයෙන්ම තෝරුම් ගත යුතුය.

පින්වත් ඔබට රාත්‍රී නින්ද තුළිනුත් ධර්මයන් මත්කොට ගැනීමට අවශ්‍ය නම් ඔබ රාත්‍රී නින්දට පෙර කොටට, ඇද ඇතිරිලි, මදුරු දැල්, රාත්‍රී ඇදුම්, සූදානම් කොට ගන්නවා වගේම ධර්මමනසිකාරයන් සමග නින්දට යාමට අවශ්‍ය ප්‍රධානම සාධකය වන සිංහසේයාවෙන් නිදාගැනීමේ පුරුදේද ඇතිකොට ගැනීම සුවදායි නින්දකට හොඳ උපකාරක ධර්මයක් වෙනවා.

පින්වත් ඔබ රාත්‍රීයට අවම ආහාරයක් ගෙන සම්බුද්ධ වන්දනාවක් සිදුකොට යම් මොහොතක් සක්මන් හාවනාවේ නිරතවී, සිංහසේයාවෙන් සැතපී කුසල් සිතක් සමාධියේ සිතක්, මෙමත් සිතක්, එසේත් නැතිනම් ආශ්චර්ය ප්‍රාශ්චර්යයේ අනිත්‍යභාවය දකින සිතකින් නින්දට යාමට දක්ෂනම් රාත්‍රීයට යහපත් සුවදායි නින්දක්ද, රාත්‍රී නිදියහනෙදී මියපරලොව ගියෙන් යහපත් නැවත ප්‍රතිසන්ධියක්ද ලබාගැනීමේ හාග්‍රය ලැබෙනවා. ඒ වගේමයි පින්වත් ඔබ සුවසේ උදෑසන පිබිදුනහොත් ඒ අභ්‍යන්තරය උදෑසන ඇලීම් ගැටීම්වලින් තොරතු ධර්මානුකුලව ද්‍රව්‍ය අරුණ උදෑසනක් ද වෙනවා.

දරුවාගේ දැඟකාරකම, ධර්මයේ අභයෙන් දුකින්න...

පින්වතුන්ලා තුළ උතුම් සද්ධර්මය තුවණීන් මෙහෙහි කිරීමේ දුර්වලතාවයන් ඇතිවෙන කොට ධර්මය ඔබට අධර්මය හැටියට පෙනෙන්නට පූළුවන්කම තිබෙනවා. තමන්ගේ කෙළිලොල් දැඟකාර පිරිමි දරුවා මේ ද්‍රව්‍ය වල ගෙදර ලිස්සල වැට්ලා අත උපක්කුවෙලා. සතියක්ම පාසල් ගමනත් නැවතිලා. දරුවාගේ තාත්තාට දරුවාගේ අත උපක්කුව බරපතල ප්‍රශ්නයක් වෙලා. එම පින්වත් තාත්තා තම දරුවා ගැන ඔහුට ඇති ප්‍රශ්නය හික්ෂුවට ඉදිරිපත් කළේ මෙහෙමයි.

ස්වාමීන් වහනස්, මේ ගමේ භෞදින්ම දන් දෙන්නේ, පන්සල් යන්නේ, දහම් පාසල් දක්ෂකම දක්වන්නේ මගේ ප්‍රතා. අපි කරන සැම දානමය පින්කමකටම ප්‍රතාව සහභාගි කරවා ගන්නවා. නමුත් ගමේ අනෙක් දරුවෝ දන්දීමේදී, පින්කම කිරීමේදී, උදායීන බවක් දක්වන්නේ. නිතරම දන් ප්‍රශ්න කරන මගේ ප්‍රතාගේ අත උපක්කු වෙනවා. පාසල් ගමන අඩුපණ වෙනවා. දන් ප්‍රශ්න තොකරන අනෙක් දරුවන්ට එහෙම වෙන්නේ නැහැ. දන් ප්‍රශ්න කරන මගේ ප්‍රතාගේ පමණක් අත උපක්කු වෙන්නේ ඇයි කියලා.

එම පින්වත් තාත්තා නගන ප්‍රශ්නය තර්කානුකුල ප්‍රශ්නයක්. නමුත් එම ප්‍රශ්නය ධර්මානුකුල නැහැ. තාත්තා කෙටියෙන් අහන ප්‍රශ්නය තම ප්‍රතා දන් දුන්නත්, ඇයි අනතුරකින් අත උපක්කු වුණේ කියලා.

මෙතනදී පින්වත් ඔබ මූලින්ම කළුපනා කරන්නට ඕනෑ. දන්දීම තිසා ලැබෙන ආනිංස මොනවාද කියලා. දන් දීමෙන් ලැබෙන ආනිංස තමයි ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය. ඔබේ ප්‍රතා ගමේ

වැඩියෙන්ම දත් පූජා කරන දරුවාය කියලා කියන්නේ, ඔබේ දරුවාගේ ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය දත් නොදෙන අනෙක් දරුවන්ට සාපේක්ෂව වැඩිවිය යුතුය කියන කාරණයයි. ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය වැඩිවුණහම, දගකාරකම්, අකීකරුකම් වැඩිවෙනවා. ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය වැඩිවුණහම දගකාරකම් කරලා තුවාල කරගන්නවා වැඩියි. මොකද ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය වැඩි දරුවායි වැඩිපුර දගකාරකම් කරන්නේ.

මෙතනදී පින්වත් දෙමාපියන් දක්ෂ වෙන්න ඕනෑ, දානමය පින්කම් ජේතුවෙන් තමන්ගේ දරුවාගේ ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය වර්ධනය වෙනකාට එම වර්ධනය වෙන ගක්තිය උපතුමයිලිව අධ්‍යාපනයට හෝ පෙරලා නැවත ධර්ම මාර්ගය කෙරෙහි යොමුකරන්නට. ඉහත කාරණයේදී දෙමාපියන් අදක්ෂ නම් දරුවාට ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය ගින්දරක් බවටයි පත් වෙන්නේ. ඒ කියන්නේ දරුවාගේ ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය අනවශය දගකාරකම්වලට, අකීකරුකම්වලට යොමුකාට කුසලය අකුසලයක් බවට පත්කාට ගන්නවා. එහෙම නැතිනම් පින පවක් බවට පත්කාට ගන්නවා. පින්වත් ඔබ පින් කරලා විතරක් එලයක් නැහැ. පින විපාක දෙනකාට වර්තමානය තුළ සතියෙන් සිහියෙන් එම පින භුක්තිවිදින්න දක්ෂ වෙන්න ඕනෑ. කුඩා දරුවන්ගේ දගකාරකම් අඩුවෙන දිගාවට පරිසරය තිර්මාණය කාට දෙන්න ඕනෑ. ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය වැඩි ඔබේ දගකාර දරුවාට ඔබේ දක්ෂ භාවය නිසා බයිසිකලයක් අරගෙන දුන්නොත් එය පනින රිලවුන්ට ඉනිමං බැඳීමක්ම වෙනවා.

දෙමාපියන් දරුවන්ට ඇති ආදරය නිසාම, දරුවන්ට සෙල්ලම් බඩු, ඇශ්‍රම් පැලුම්, ආභාර පාන, මිල මුදල් යොමු කිරීම සිදුවන්නේ දරුවන්ගේ අතිත පිනේ බලවත් භාවය නිසා. දරුවාට ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය සීමාව ඉක්මවා ලැබෙනවා. මෙතැනදී ධර්මය ගලපා ගැනීමට අදක්ෂ දෙමාපියන් නිසා, ධර්මය ගලපා ගැනීමට නොතේරන දරුවා විනාශය කරා යනවා. මොනයම් හෝ ආකරයකින්, ඔබේ දරුවාගේ ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය ගක්තිමත් නම් පින්වත් ඔබ එම දරුවාගේ ගක්තිය උපතුමයිලිව

අධ්‍යාපනයට අර්ථවත් ආකාරයට කීඩාවට හෝ නැවත නැවත පින වර්ධනය වෙන ධර්ම මාරුගයට සංයමයෙන් යුතුව දරුවා ගොමු කරන්න දක්ෂ වෙන්න. එසේ නොවුනහොත් දරුවාගේ දගකාරකම අකිකරුකම් වැඩි වී පින ගින්දරක්ම වීම වළක්වන්නට බැරිවෙනවා. දෙමාපියන් අදක්ෂ වුවත්, ඉහත ධර්මතාවයන් ස්වේච්ඡාහයෙන් ගලපා ගැනීමට දක්ෂ, අතිත සංසාරික පුරුදු සහිත දරුවන් ද සමාජයේ සිවිතවාය කියන කාරණය එම දරුවන්ට ගොරවයක් වශයෙන් සටහන් කරනවා.

ගම්මානවල පිණ්ඩාතය විඛින කොට පාසල් දරුවන් ඩුගාක් කැමැත්තෙන් පිණ්ඩාතය බෙදනවා. නමුත් සමහරක් දෙමාපියන් ස්වාමීන් වහන්සේට අගොරවයක් සිදුවේය යන සිතුවිල්ලෙන් දරුවන් මෙම කටයුතුවලින් වළක්වනවා. සමරහක් දෙමාපියන් දරුවා ලග තබාගෙන දරුවාගේ උපන්දිනය කියලා, දෙමාපියනුයි කිරිබත් කැබැල්ල පාතුයට පූජා කරන්නේ. දරුවාගේ උපන්දිනය දවසේ, දරුවාට සැපයට අදාළ ක්‍රියාවන් පුරුදු කරනවාය කියන අධිෂ්ඨානයෙන්, දරුවාට එම ආහාරය පූජා කර ගැනීමට යොමුකරන්නේ නැහැ. දෙමාපියන් දක්ෂ වන්න ඕනෑම සිතන්න වැඩිහිටියන් වශයෙන් අපට යම් අනතුරක් හඳුනාගැනීම, බැහැර කිරීම, මග හැරයැමට අවශ්‍ය දැනුම හැකියාව තිබෙනවා. නමුත් දරුවන්ට තවම, තමන් ඉදිරියට පැමිණෙන අනතුර හඳුනාගැනීමට මගහැරයාමට ඇති දැනීම සකස්වෙලා නැහැ. තමන්ම විනාශ කරන්න පැමිණෙන වියරු පුද්ගලයාටත්, මාමේ කියලා ක්‍රියා කරන්න පුළුවන්. අනතුර හඳුනාගැනීමට දක්ෂ දෙමාපියන්, දරුවන් ඉදිරියේ තිබෙන ඉහත අනතුරද හඳුනාගන්න දක්ෂවෙන්න ඕනෑම. එම නිසා ප්‍රංශ දරුවන්ට වෙන්න තිබෙන අනතුරවලින් හැකි තරම් වළක්වා ගැනීමට නම් දෙමාපියන් දරුවාට පින තුළ, පින් සිතුවිලි තුළ ගක්තිමත් කරන්න දක්ෂ වෙන්න ඕනෑම. දරුවාට පූජාකරගැනීමට දිය යුතු කිරිබත් කැබැල්ල නොදැනුවත්හාවය නිසා දෙමාපියන් පූජා කරන්න එපා. මේවා දෙමාපියන්ගේ නරක පුරුදු.

දන්දීමට යොමු කරන දරුවා අධ්‍යාපනයේදී දක්ෂ වෙනවාය කියන කාරණය සත්‍ය වූ ධර්මතාවයක්. දන් නොදෙන දරුවා

අතීත පින නිසා, අධ්‍යාපනය සාර්ථක කොටගත්තත්, ඔහු ධර්මයේ ගුණාත්මකභාවය තොලුන දරුවෙක් වෙනවා. දානයත්, අධ්‍යාපනයත්, දෙමාපියන්ගේ දක්ෂ කළමනාකාරීත්වයත් එකතු වූ තැන යම් ද්වසක එම දරුවා, ආර්ය අෂ්ද්‍යාංගික මාරුගයට අවබෝධයෙන් අවතිරෙනෙය වන අවතිරෙනෙය කරවන මොදම සාධකය වෙනවා.

ආර්ථික විද්‍යාව තුළින්. ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලුය කොයන පින්වතුන්

හික්ෂ්ව වැඩ සිටින කුටියට යාබද්ධ තිබෙන වරිච්චි බිත්තයේ අගල් තුනක් පමණ කුඩා කිරීවුල් පැටවෙක් එල්ලිලා සිටියා. වුවුල් පැටවාගේ දැගකාරකමට බිත්තිය උඩ තිබෙන විවරයෙන් පිටතට පැමිණිලා. හික්ෂ්ව ඉහත සටහන් ලියමින් සිටින කොට වුවුල් පැටවා කුසගින්නෙන් දේ කුඩා පියාපත් සොළවමින බිත්තයේ එල්ලී සිටියා. හික්ෂ්වට හිතාගන්නවත් නොහැකි වේගයකින් එකවරම පැමිණී, අඟ පැහැති රාජාලි පැටවෙක් මේ වුවුල් පැටවාව බැහැගෙන ගියා. වුවුලෙක් වෙලා ඉපදිලාත් සතියක්වත් වයස ගතවෙන්න පෙරාතුව තවත් සතෙකුට ගොදුරු වුණා.

තමන් බැහැගෙන යාමට පැමිණී රාජාලි පැටවාගේ පියාපත් හඩ වුවුල් පැටවාට ඇසෙන්දී වුවුල් පැටවා සිතුවේ තම වුවුල් මව තමන්ට කිරිදෙන්න පැමිණියාය කියලා. කුසගින්න නිවාගන්න මවිකිරී කෙරෙහි තෘප්ත්‍යාව ඇතිවෙත්දී, තම වුවුල් අම්මා වෙනුවට තමන්ගේ මරණය පැමිණීම මොනතරම් අකුසල් විපාකයක්ද?

සංස්කාර පවිච්චා වියුද්ධාණ කියන ධර්මතාවය තමයි මේ වුවුල් පැටවාට මහ ද්වල්, බිත්තියේ ආරක්ෂක විවරයෙන් එළියට එන්න දැනීම සකස්කොට දෙන්නේ. පුංචි වුවුල් පැටවා වේදනාත්මක මරණයකින් අනතුරුව පරිච්චසමූහ්පන්නව වර්තමානයේ කොහො හෝ ප්‍රතිසන්ධිය ලබන්නට ඇති. දැස් දෙක පියාගෙන හික්ෂ්ව මොනාතක් මෙනෙහි කළා. අතිත සංසාරයේ මෙවැනි කුරුල් පැටවුන් වෙලා කොතෙක් නම් මමත් අනුස සතෙකුට ගොදුරුවෙලා

මරණීය වේදනාවෙන්ම මිය යන්නට ඇති කියලා. අනෙක් සතුන්ව ගොදුරු කොටගෙන ප්‍රාණසාත අකුසල් තියි රස්කොටගන්න ඇති ද කියලා.

අතිත සංසාරයේ පටිච්චුවසමූප්පන්නව ඉපදිලා මගේ අම්මා තාත්තා වෙලා දස දහස් වාරයක් මාව මරණයෙන් බෝරාගෙන ඇති වවුල් පැටවා මේ මොහොතේ මාගේ දැස ඉදිරිපිටිම කුරිරු ඩියකරු මරණයක උරුමය ලැබුවා. නිමා නොවන හට ගමනක ජාති, ජරා, ව්‍යාධි, මරණ තුළ උරුමය ලොවුතුරා ධර්මයේ කැඩිපතක් සේ අපේ දැස් ඉදිරිපිටම ක්‍රියාත්මක වෙනවා.

හික්ෂුව මේ ගම්මානයේ මාස දෙකහමාරක් පමණ වැඩි සිටියා. ගම්මානයේ නිවාස හැකුක් පමණ තිබෙනවා. ගමේ හැමෝම උද්දෝගයෙන් පිණ්ඩාත දානය බෙදුවත්, ගමේ නිවාස පහක් පමණ තවම හික්ෂුවට පිණ්ඩාතය බෙදාලා නැහැ. එම නිවස් ඉදිරිපිට වැඩි සිටියට පින්වතුන් කටුරුවත් එළියට එන්නේ නැහැ. එම පින්වතුන්ලා දානයේ අර්ථය හඳුනන්නේ නැහැ. මනුෂ්‍යයා ලබන ආයුෂ, වර්ණය, සැපය, බලය ආර්ථික විද්‍යාව තුළින් ලැබෙනවාය කියලයි එම පින්වතුන් විශ්වාස කරන්නේ. එම පින්වතුන් සිතන්නේ දන් ප්‍රජාත්‍යාලාත් තමන් තව තව දුප්පත්වෙයි කියලා. ලෝහ සිතින් දන් නොදෙන පින්වතා අනාගතයේදී කැමැත්තෙන්ම අල්ප ආයුෂ, අල්ප සම්පත් අල්ප නිරෝගිභාවය උරුමකාට ගන්නවා. කොට්ඨරනම් ඇසට පෙනෙන කනට ඇහෙන ආදරුයන් තිබියදී උවමනාවෙන් දුක කරා යන ගමනක්ද? රාජාලි පැටවාගේ පියාපත් හඩට තම වවුල් අම්මා යැයි රවවී මවකිරී බී කුසගිනි නිවාගැනීමට සූදානම් ඩු වවුල් පැටවා, ආහාර කෙරෙහි තෘප්ණාවෙන්ම රාජාලියාට ගොදුරු වෙන්නේ අතිත හවයන්හි දානයේ සීලයේ දුර්වලතාවයන් නිසාමයි.

දෙදෙනෙකුගේ රණ්ඩිවක් තුළිනුත් ධර්මයක් අසන්න...

ගම්මානයේ මේ දච්චල නිතරම වැක්ටර වැඩකරන හඩ ඇසෙනවා. සැපේතැම්බර මාසයේ කුමුරු වැඩ පටන් අරගෙන. මෙවර වැසි ඉක්මන්වීම නිසා කුමුරු වැඩත් ඉක්මන් වෙලා. ගම්වැසියන්ගේ සිතේ සතුට වැඩි නිසාදෝ මේ දිනවල ගම්මානයේ රණ්ඩිවෙන ගබඳයත් වැඩිවෙලා. මේ රණ්ඩි ගහගන්න රණ්ඩි නොවේ. බැණ ගන්න රණ්ඩියි. මේවා ඇසෙන කොට හික්ෂුවට සිතෙනවා මත්වතුර විදුරුවකට මොන තරම දුරක් අපිව රගෙන යන්න පුළුවන්ද කියලා. මත්වතුර විදුරුවකට පුළුවන් පින්වත් ඔබව අවිවිමහා නරකය තරම දුරකට රගෙන යන්න. මත්වතුර විදුරුවක වටිනාකම රුපියල් සියයක් වුණත් එම රුපියල් සියයේ වටිනාකමට සකස්වූණ වියරුව පුළුවන් කළේප ගණනාවක නිරයේ දුකක් ඔබට උරුම කොට දෙන්නට. මේ ගම්මානවල සමහර ගම්වැසියන්ට මත්වතුර විදුරුවකට මෙව්වර දෙයක් කරන්න පුළුවන්කම ලැබේලා තිබෙන්නේ එම පින්වතුන් ගංවතුරකටවත්, පන්සලකට ගොඩි තිරවුල් මනසින් උවමනාවකින් බණ පදයක් අසා දැනගෙන තැකි නිසාමයි.

පසුගිය දිනක හික්ෂුව පිණ්ධිපාතයේ වඩින කොට හික්ෂුවට ඇසෙනවා කාන්තාවක් වේගයෙන් කැසනවා. මාව මරාගෙන කාපං කියලා. අතිත අකුසල් සංස්කාරයන්ට අදාලව සකස්වූණ විශ්වැසාණය, කැළසන හඩ හික්ෂුවට ඇසෙන කොට, ගම්මානයේ රණ්ඩිවක් තුළිනුත් හික්ෂුවට දර්මයක් ඇසීමේ දර්මයක් සිතීමේ හාග්‍ය ලැබුණා. පින්වත් ඔබ ඇසට අරමුණුවන, කනට ඇසෙන, මනසට දැනෙන, සිදුවීම් තුළින් දර්මයක් ගුවණය කිරීමට දර්මයක්

මතකොට ගැනීමට දක්ෂ වෙන්න. මනුෂය සමාජය, පරිසරය, කියන්නේ බණ ගෙදරක්. ලෝකය අල්ලා ගැනීමත්, ලෝකය අතහැරීමත් ගැන කුසල්, අකුසල් විපාකයන් ගැන ලස්සන, අර්ථවත්, සුමදුර ධර්ම කරාවක් සමාජයේ සිදුවීම් වර්යාවන් තුළින් නිරතුරුවම ප්‍රකාශ වෙනවා. පින්වත් ඔබ සතියෙන් සිහියෙන් යුතුව, සමාජයෙන් ඇසෙන ධර්මයන් අසන්න. එම ධර්ම දේශනා දැකින්න. එම ධර්මයන් ගැන මෙනෙහි කරන්න.

කැපකරු මහත්මයෙක් ප්‍රකාශ කළා, අසවල් තැන පිහිටි කුඩා නිවසේ වයෝවාද රෝගී අම්මා කෙනෙකුයි, පුතෙකුයි සිටිනවා කියලා. පූතා මත්වතුර බොනවා, ආදායමට ඇති කුණුර උගස්කරලා. එම දරුවා මත්වීම හේතුවෙන් අම්මාට පිඩාකරනවාය කියලා. හික්ෂුව එම කුඩා නිවසට වැඩියේ, එම අම්මා තුළින් ධර්මයක් දැකින්න, අසන්න ඇති කැමැත්ත නිසාමයි. ඒ අම්මා තුළින් හික්ෂුව සංස්කාරයන්ගේ අමිහිර විපාකයන් පිළිබඳව වටිනා ධර්මයක් දැක්කා. පංචලපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍යභාවය පිළිබඳව වටිනා ධර්මයක් දැක්කා. නමුත් හික්ෂුවට භොදුම විශ්වාසය ඒ අම්මා හික්ෂුවගේ පැමිණීම තුළින් ලැබුවේ ආශ්වාදයන් පමණක්මය කියලා. ආශ්වාදයේ සතුව විසින් ධර්මය, අධර්මයක් බවට පත්කොට දෙනවා. රෝගී, නිරෝගී පුද්ගලයෙක්ගෙන්, දුෂ්පත් පොහොසත් පුද්ගලයෙක්ගෙන්, උගත් තුළත් පුද්ගලයෙක්ගෙන්, මහෙශාබ්‍ය, අල්ලේශාබ්‍ය පුද්ගලයෙක්ගෙන් නිරතුරුවම අපි දැකින්නේ ධර්මානු ගාසනාවයි. සැම සත්වයෙක්ම ධර්මයක් කියන ලෝකයක් මේක. ලෝකය යනු පංචලපාදානස්කන්ධය. මෙහිදී සත්වය තුළත් ක්‍රියාත්මකවන පංචලපාදානස්කන්ධය තුළින් නිරතුරුවම සද්ධර්මයන් ලෝකයට විවෘත වෙනවා. සැම සත්වයෙක්ම නිහඩව කියන ධර්මය දැකින්න, අසන්න, සිතන්න, අදක්ෂ සමාජයක් මේක. ඇසට, කනට, මනසට දැනෙන ධර්මය නොඅසන අපි ස්වභාවධර්මයෙන් බැහැරව ගිහිල්ලා භොදු ධර්ම දේශනාවක් කරන ස්වාමීන් වහන්සේලාව සොය සොයා යනවා. පත්පොන් ධර්මය සොයනවා.

පින්වත් ඔබ ඔබේ ජීවිතයට, ඔබේ අසල්වැසියාගේ ජීවිතයට එවි බලන්න. සතර සතිපටියාන ධර්මයම එම ජීවිතවල ගැබිවෙලා

තිබෙනවා. මේ පෙර සටහනේ සඳහන් කරන ලද රාජාලි පැටවාගේ ගොදුර බවට පත් වී මියයිය ව්‍යුල් පැටවා, හික්ෂුවට පරිච්චෙකු පැටවාද ධර්මයේ අර්ථය ගැන වටිනා ධර්මයක් කියාල දුන්නා. ව්‍යුල් පැටවාට, අතිත ප්‍රාණසාත අකුසලයක් විපාක දෙනකාට, රාජාලි පැටවා අභිතින් ප්‍රාණසාත අකුසලයක් රස්කොට ගත්තා. සංස්කාරයන්ගේ වංචාකාර ස්වභාවය ගැන වටිනා ධර්මයක් කියලා දුන්නා. සත්ව සමාජය තුළින්, පරිසරය සතර මහාධාතුව තුළින් හේතුව්ල ධර්මයක් නුවණීන් මතුකාට ගැනීමට දක්ෂ පින්වතා තුළ ධම්මානුපස්නාවට අදාල ධර්මතාවයන් නිරතුරුව ම වැඩිනවා. ඒ නිසාම සතිය සිහිය ගක්තිමත් වෙනවා. එවිට අනවශ්‍ය අකුසල් විතරක කරා යාමේ අවධානම ඔබෙන් මගැනැරෙනවා. අකුසල් මූලයන් වැඩිම නිසාම වේගවත්හාවය, වියරුහාවයට පත්වෙන සමාජයකින් පින්වත් ඔබට සිදුවිය හැකි අධර්මයේ අනතුරුවලින් මිදීමට ඉහත උපකුමය හොඳ උපකාරක ධර්මයක් වෙනවා. සද්ධර්මය ගුවන් විදුලියෙන් රුපවාහිනීයන් ගුවණය කරනවා වගේම තමා තුළින්, අනුත් තුළින්, පරිසරය තුළින් බණ අහන්ත පින්වත් ඔබ දක්ෂ වෙන්න. නිරතුරුවම සමාජයෙන්, පරිසරයෙන්, ඔබ දකින, 'අසන' සිතන ධර්මය නුවණීන් මෙනෙහි කොට ආර්ය අෂ්ට්‍යාංගික මාර්ගය තුළ පින්වත් ඔබ ගක්තිමත් වෙන්න. ධර්මය කියලා කියන්නේ ස්වභාව ධර්මයට, යථාර්ථයට, සත්‍යයට මේ සියල්ලම ඔබේ ඇස් ඉදිරිපිට තිබෙනවා. පින්වත් ඔබේ සතිය, සිහිය දුර්වල නිසා ධර්මය අධර්මය හැටියටමයි ජීවිතයට එකතුකාට ගන්නේ. ධර්මය අධර්මය කොටගත් තැනදී නිරතුරුවම ඔබට ධර්මයක් කියාදෙන සමාජය, පරිසරය පින්වත් ඔබ කරදරයක් හිසරදයක් කොටයි දකින්නේ.

පසුගිය සතියේ කොණේඩ කුරුල් අම්මා විසින් කැම කවමින් සිටි කොණේඩ කුරුල් පැටවි දෙදෙනා දැන් තනිවම කාමීන්, මීමැස්සන් අල්ලාගෙන කන්න පුරුවෙලා. කුටිය ඉදිරිපිට ගස්වල පිපිලා තිබෙන මල්වලට වහවැටී සිටින මී මැස්සන් සහ වෙනත් පියාණන කාමී සතුන් පසුපස ඉගිලයමින් එම කාමීන් ගිලදමනවා. ප්‍රං්ඡ කොණේඩ කුරුල් පැටවි දෙදෙනා තමන් ලබන මේ අභින් ආහාර සොයා ගැනීමේ අත්දැකීම තුළින් හරිම ආශ්වාදයක් ලබන්නේ. එයා

එකපාරටම මේ මැස්සේ ගිල දමන්නේ නැහැ. පූංවි කමට තුරතලයට මේ මැස්සා සමග පූංවි සෙල්ලමක් කරලයි මේ මැස්සව ගිල දමන්නේ. ගොදුරු ඉදිරියේ කොණ්ඩ කුරුල් පැටවා හරිම වේගවත්. කොණ්ඩ කුරුල් පැටවාගේ වේගවත්හාවය කියන්නේ පංචාදානස්කන්ධය කෙරෙහි කුරුල් පැටවාගේ ඇති තෘප්ත්ණාවේ වේගවත්හාවයයි. තෘප්ත්ණාව වැඩිවෙනකාට උපාදානය වැඩිවෙනවා. උපාදානය වැඩිවෙන කොට තැවත තැවත හවය සකස්වීමට අවශ්‍ය හේතුසාධක ලියලනවා. හවය ලියලනකාට ජාති, ජරා, ව්‍යාධි, මරණ ගෝක, පරිදේව දුක්වල හිමිකරුවෙක්ම වෙනවා. කොණ්ඩ කුරුල් පැටවාගේ දශකාර ගොදුරු ගිලීම තුළ පරිවිවසමුළුප්පාද ධර්මයන්, පංචාදානස්කන්ධ ධර්මයන් ගැන අර්ථවත් ධර්මයක් සමාජයට විද්‍යාමාන වෙනවා. තිරිසන් සතෙකුගේ ක්‍රියාකාරීත්වය තුළිනුත් පින්වත් ඔබ ධර්මයක් මතුකොටගැනීමට දක්ෂවෙන්න. එවිටසි පින්වත් ඔබට ස්වභාව ධර්මය තුළින් ශ්‍රී සද්ධර්මයේ අර්ථය මතුකොටගන්න හැකියාව ලැබෙන්නේ.

මරණාය ඉදිරියේ නුදිකලා නොවන්න...

ලොවිතුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා, යම් පුද්ගලයෙක් තෙරුවන් කෙරෙහි ගෞරවයෙන් තෙරුවන් ගණ සිහිකරන්නේ නම් ඔහුව ඒ මොහොතේ රාග සිතක්, ද්වේග සිතක් මෝහ සිතක් නොව ඇතිවෙන්නේ කියලා. යම් පින්වතෙක් තමන් සිලය තුළ ගක්තිමත් වී, එම සිලය ආවර්පනය කරමින් ජ්වත් වෙනවිට එම පින්වතාට ඒ මොහොතේ රාග සිතක්, ද්වේග සිතක්, මෝහ සිතක් නොව ඇතිවෙන්නේ කියලා. යම් පින්වතෙක් තමන් පූජාකොට ගන්තා වූ දානයන් ගැන සිහිපත් කරනකොට ඒ මොහොතේ එම පින්වතාට රාග සිතක්, ද්වේග සිතක්, මෝහ සිතක් නොව ඇතිවෙන්නේ කියලා. පින්වත් ඔබේ සිතුවිලි වංචල වූ මොහොතක තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාව, සිලය, දානය ගැන මෙනෙහි කිරීමට දක්ෂ පින්වතාගේ සිත දානය කෙරෙහි සිලය කෙරෙහි ගුද්ධාව කෙරෙහි සූජ්ව පවතිනවාය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා.

ගුද්ධාව, සිලය, දානය කෙරෙහි සිත සූජ්ව පවතින විට සිතේ ප්‍රිතිය සතුව ඇතිවෙනවා. වංචල වූ සිතේ සංසිදිම ඇතිවෙනවා. ඒ සංසිදුන සිත සමාධිගත වෙනවාය කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. ඒ සමාධිමත් වූ සිතින් දේවනානුස්සතිය වඩන්න කියලා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. දේවනානුස්සතිය වඩන පින්වතා විවේකිව සිතනවා තුසිතය, යාමය, නිම්මානරතිය, පරතිමිමිත වසවර්තිය, කාවතිංසය, වතුරමහාරාජිකය කියලා සුගතියන්ට අයත් දිව්‍යතල තිබෙනවා. එම දිව්‍යතලවල ජ්වත්වන දෙවියන් දිව්‍යාංගනාවන් ආශවර්යමත් සැපයක් අත්විදිනවා. දීර්ඝ කාලීන ආයුෂ අත් විදිනවා. ඒ සැම දෙවියෙක්ම දිව්‍යාංගනාවක්ම

එම දිව්‍යතලවල ඉපදුනේ ගුද්ධාව නිසාමයි. සිලය දානය නිසාමයි. ඒ දෙවියන් වගේම මමත් එම දිව්‍යතලවල ඉපදීමට අවශ්‍ය ගුද්ධාවෙන් සිලයෙන් දානයෙන් ජ්විතය පරිපූරණකාට ගෙන තිබෙනවා කියලා නුවණීන් මෙනෙහි කරන්න.

මෙසේ සහික දිව්‍යතලවල දෙවියන්ට අදාළව එම දෙවියන් අතරට යාමට අවශ්‍ය ධර්මතාවයන් වන ගුද්ධාවට සිලයට දානයට අදාළ කුසල් සංස්කාරයන් තමන් ලග තිබෙනවාය කියලා සිහිපත් කිරීමේදී පින්වත් ඔබට රාග සිතක් ද්වේග සිතක් මෝහ සිතක් නොව ඇතිවෙන්නේය කියලා මුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කරනවා. එවිට දේවනානුස්සතිය කෙරෙහි සිත සාපුව පවතිනවා. ඒ නිසාම සිතේ සංසිද්ධිම ඇතිවෙනවා. සංසිදුන සිත සමාධිමත්හාවයට පත්වෙනවා.

දේවනානුස්සතිය හොඳින් පුහුණුවේ එහි එලය හැටියට ඔබට ලැබුණු සමාධියේ සිතින් දැන් ඔබ මෙනෙහි කරනවා. මේ දිව්‍යතලවල දෙවියන් පවා කාමයන් නිසා, අකුසල් සිදුකොට ගන්නවා. මේ දිව්‍යතලවල දෙවියන් පවා අකුසල් සිදුකොට ගැනීමෙන් නැවත සතර අපායන්ට වැශවෙනවා. මාරුගල්ලලාහි නොවන දෙවියන් කියන්නේ කාමයන්ගෙන් පිරුණු ධර්මයෙන් නිසරු මුඩුවීමක් වගේයි. ගුද්ධාව නිසා දෙවියෙක් වුනත් සිලය, දානය නිසා දෙවියෙක් වුනත් ඒ දේවත්වය පිරිහෙනවා. අනිතා වූ සංස්කාරයන්ගේ අනිතා වූ එලයක් දේවනානුස්සතිය කියන්නේ. මෙසේ ධර්මානුකුල විද්‍රුෂනාවෙන් දේවනානුස්සතියන් දේවනානුස්සතියට හේතුවන ගුද්ධාව, ශිලය, දානය කියන ධර්මතාවයනුත් නුවණීන් දකින පින්වතා තුළ දේවනානුස්සතියේ අනිතාහාවය කෙරෙහි සිත සාපුව පවතිනවා. එවිට ඔහුගේ සිත සංසිදෙනවා. ඔහු ඒ සංසිදුන සිතත් අනිතා බව දකිනවා. එවිට ඔහුගේ සිත සමාධිමත්හාවයට පත්වෙනවා. එම සමාධිමත් සිතත් ඔහු අනිතා ව දකිනවා.

දේවනානුස්සතිය විද්‍රුෂනා නුවණීන් දකින පින්වතා තුළ ස්වයංක්‍රීයව ගුද්ධාව සිලය දානය නැමති ධර්මතාවයන්ගේද අනිතාහාවය වැඩෙනවා. ඔහු දානය ආර්ථ දානයක් බවත්, ගුද්ධාව ආර්ය

ගුද්ධාව බවටත්, සීලය ආර්ය සීලය බවටත්, දේවනානුස්සතිය මාර්ගලලාහි දේවනානුස්සතියක් බවටත් පත්කොට ගන්නවා.

හිහි පින්වතුන්ලා ගිහි ගෙදර සිටිමින් තමන් ජ්විතයට එකතුකොට ගන්නා ගුද්ධාව, සීලය, දානය වැනි ලෝකික සැපයට අදාළ ධර්මතාවයන් විද්‍රෝහනා නුවන මෝදුකොටදෙන හව නිරෝධය දෙසට ගොමුකරගන්න උපකුම්ඩිලි මාර්ගයයි ඉහතින් හික්ෂුව සටහන් තැබුවේ. ඉහත කුමලේදය තුළ මුළු ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයම කැටිවෙලා තිබෙනවා. තෙරුවන් කෙරෙහි අවල ගුද්ධාව, ආර්යකාන්ත සීලය, පංචාපාදානස්කන්ධයේ අනිත්‍ය දැකීම යනු ලෝකක්තර ආර්ය අෂ්ට්‍යාංගික මාර්ගයේ සැබැම අරථයයි. ඉහත කාරණා තුනට මුළු ආර්ය අෂ්ට්‍යාංගික මාර්ගයම ගොනුවෙලා තිබෙනවා. පින්වත් ඔබ වවනවල අරථයන්ට පැටලෙන්නේ නැතිව ඉහත කාරණාවන් තිවැරදිව හඳුනාගත්තානම්, බාහිර ලෝකයේ ක්‍රියාකාරකම් පසුපස හඹානොයා ජ්විතයෙන් ආර්ය අෂ්ට්‍යාංගික මාර්ගය ගක්තිමත් වන ආකාරයට තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාව, සීලය, දානය නැමැති ධර්මතාවයන් කළමනාකරණය කොට ගැනීමට දක්ෂ වන්න.

පින්වත් ඔබට සමාජයේ ගිහි පැවැදි පින්වතුන්ලා එක එක පාඩම් කියලා දෙනවා. තරක, විතරක, මතවාද දාශ්ටී ලෝදනා පැසසුම් කරන්න පුළාක් අය සිටිනවා. නමුත් පින්වත් ඔබ මැරෙන මොහොතේ ඔබට උපකාරවෙන්නේ ඔබ තතිවම සිදුකොටගත් අරථවත් කුසල් ධර්මයන් පමණක්මයි. සියල්ල සිතීම මොහොතකට නතර කරලා. ඉහත කාරණය සිතන්න දක්ෂනම් පින්වත් ඔබට මරණය කියන කාරණය තුළ සිත සාපුරුව පවතිනවා. එවිට සිත සංසිද්ධනවා. ඒ සංසිද්ධන සිත සමාධීමත් වෙනවා. ඒ සමාධීමත් වූ සිත මරණානුස්සතිය තුළ ගක්තිමත් කොට ගැනීමට පින්වත් ඔබට අවකාශය ලැබෙනවා. පින්වත් ඔබ ඇසුට පෙනෙන කනට ඇසෙන සම්මුති ලෝකය අතහැරලා තමා තුළ සකස්වෙන පංචාපාදානස්කන්ධයන්ට ලෝකය මතුකොට ගැනීමට ඉහත ධර්මය හොඳ පිටුවහලක් වෙනවා.

වරක් බමුණෙක් බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් අහනවා, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නුඩී වහන්සේට කුමක් කුටිය කොට කියන්නද? කුමක් කැදැල්ල කොට කියන්නද? කුමක් කුල ප්‍රවේශීය කොට කියන්නද? කුමක් බන්ධනය කොට කියන්නද කියලා.

එවිට බුදුරජාණන් වහනසේ දේශනා කරනවා, බමුණ, මව කුටිය කොට කියමි. බිරිද කැදැල්ල කොට කියමි. දරුවන් කුල ප්‍රවේශීය කොට කියමි. තාෂ්ණාව බන්ධනය කොට කියමි කියලා. ඉහත ධර්මය ගුවණය කළ බමුණා ප්‍රකාශ කරනවා භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම හෝදින්ම තේරුම් ගත්තෙමි නුඩී වහන්සේට කුටියක් නැත. කැදැල්ලත් නැත. කුල ප්‍රවේශීයත් නැත. තාෂ්ණාවත් නැත. බනධනයෙන් මිදුනා වෙන්නේය කියලා. ගිහි පින්වත් ඔබ ඔබගේ කුටියත්, කැදැල්ලත්, කුල ප්‍රවේශීයත්, බන්ධනයත් කියන වැට කඩ්පාල ලිහිල් කොට ගැනීම උදෙසා තෙරුවන් කෙරෙහි ගුද්ධාව සීලය දානය නැමති, පින්වත් ඔබ ජ්විතයෙන් වඩන ධර්මතාවයන් විද්‍යාත්‍යනා නුවණ මෝදුවෙන ආකාරයට සැබැඳු ලෙස ආයෝජනය කිරීමට දක්ෂ වෙන්ත.

ගෝරතර සස්සෙර්
නවත් එක් සහිතියෙක
බබාගාතේ අභ්‍යන්තර
සංසාර සතුන් හට
නොඅභ්‍යලෙන්න කියාදුන්
නොගැවෙන්න සිහිය දුන්
අත්තහරින සතිය දුන්
නිද්‍යානාගේම පුන්
සග මැණික ඕඩම විය

තරගන්න මහ කුසල්
බෙඳා ලොවටම දාහම
ඉඩේ අවබෝධයෙන්
සහෙසිය මතු කැලක්
එමතු නොව දෙවියෝදු
එයින් තුටු වහු දැනීම්

සාරපුත් පරපුරේ
අපේ කාලේ උපන්
මහකුසුජ් මහතෙරගේ
එමග යන බුද පුතුනි
එක්කෝ මරණයය
නොමැතිනම් නිවනමය
කියා කළ සිහ නාද
තව කොහොන් අසන්නදු

ඉඩේ දුම් ගැලපුමට
නොතින් පැසකුම් එනැසි
කිදු කළ මා ඕඩට
පුතේ මේ මග නොවෙසි
බුදරජ් ද්‍රාමමය
නිහතමානිව කිවු
ඒ වදන් රාවදෙසි

කොහො නො වන පෙනක
මේ මොනොහා වැඩ සිටින
අපේ පිනටම උපන්
හිමියන් ඉඩේ ගුණෙන්
දැක්මු අපි බුද රජ්න්

ඒ අමා මැණියන්
සහස දෙකකුන් අඩිත්
ගෙවී වස් ගෙවෙනාත්
වදුසි ඕඩ වැනි පුතුන්
ලෝ සතට සෙනෙහසින්

ISBN 978-955-7887-12-8

9 78955 7887128

මුද්‍යා: ස්මාර්ට් මුත්‍රි කොළඹපාස සෙන්ටර්

මල රු. 115/-